

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

21

КРАСАВІКА 2018 г.

СУБОТА

№ 76 (28692)

Законы на роднай мове

СТАР. 2

Цікавінкі Фэсту экскурсаводаў — 2018

СТАР. 9

Хобі студэнта ператварылася ў музей

СТАР. 13

Супрацоўніцтва

Куба — побач

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Мігеля Дыяса-Канеля з абраннем на пасаду Старшыні Дзяржаўнага Савета і Савета Міністраў Рэспублікі Куба, паведамліла газеце «Звязда» ў прэс-службе беларускага лідара.

«Упэўнены, што здолее захаваць і прымножыць дасягненні рэвалюцыі, стаць надзейнай апорай для гераічнага кубінскага народа ў абароне яго інтарэсаў, паспяхова адстойваць на міжнароднай арэне права краіны на самастойнае развіццё», — гаворыцца ў віншаванні. Прэзідэнт падкрэсліў, што паміж Беларуссю і Кубай склаўся асаблівы, саюзніцкі адносіны. «Перакананы, што стратэгічнае двухбаковае супрацоўніцтва, якое дынамічна пашыраецца, мае велізарны патэнцыял. Сумеснымі намаганнямі мы дасягнем яшчэ больш высокіх вынікаў у палітычнай, гандлёва-эканамічнай і іншых сферах узаемадзейнення», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Кіраўнік беларускай дзяржавы таксама адрасаваў віншавальнае пасланне Першаму сакратару Цэнтральнага камітэта Камуністычнай партыі Кубы Раулю Кастро Русу, у якім павіншаваў яго і кубінскі народ з паспяховым завяршэннем электаральнага працэсу і абраннем новага кіраўніка дзяржавы. «Вынікі выбараў ярка прадэманстравалі безумоўную падтрымку грамадзянамі палітычнага курсу, заснаванага на ідэалах кубінскай рэвалюцыі», — падкрэсліў беларускі лідар.

Ул. інф.

Парламенцкі дзённік

ДЭПУТАЦКАЯ ТАЛАКА

Народныя абраннікі прынялі ўдзел у акцыі «Тыдзень лесу»

Напярэдадні рэспубліканскага суботніка дэпутаты Палаты прадстаўнікоў на тэрыторыі Пleshчаніцкага лясытства паказалі, як працаваць талакай. Задача была засадзіць дзялянку ў тры гектары 15 тысячамі сосен і бяроз. Акцыя ўжо стала традыцыйнай.

— Для лясной галіны вельмі важна лесааднаўленне і лесаўзнаўленне. Такія «тыдні лесу» — прапаганда сярод дзяржаўных служачых, супрацоўнікаў розных устаноў, рэлігійных, грамадскіх арганізацый і звычайных грамадзян па ўсёй краіне. Мэта акцыі — паказаць не толькі тое, што лес — наша багацце, але і што ён мае патрэбу ў абароне і ахове, — сцвярджае Таццяна КАНАНЧУК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы.

На думку дэпутатаў, пасадзіць лес — толькі пачатак справы. Важная праца, якая ўскладзена на лесаводаў, — дагледзець дрэвы і іншыя лясныя культуры. Таму адна з задач акцыі: дапамагчы працаўнікам лясной галіны і выказаць ім сваю павагу.

Рэспубліканская акцыя «Тыдзень лесу», арганізатарам якой стала Міністэрства лясной гаспадаркі, прымержавана да Года малой радзімы.

— Многае ўжо рэалізавана ў сельскай мясцовасці — і праграма аграгарадкаў, і адраджэння вёскі, — адзначыў Баляслаў ПІШТУК, намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў. — Прышла вялікая механізацыя, прыйшлі буйнатаварныя вытворцы — і насельніцтва засталася без ручнай працы. Гэта, з аднаго боку, плюс, аблягчэнне, а з другога — мінус, бо вельмі мала засталася працоўных месцаў. Таму нам усім разам трэба стварыць умовы, пры якіх нашы маладыя людзі будуць заставацца ў вёсцы.

Марыя ДАДАЛКА.

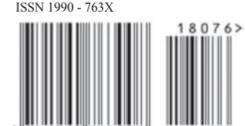
ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

МІНФІН ЗША: САНКЦЫІ СУПРАЦЬ РАСІІ ДАСЯГНУЛІ ПАТРЭБНАГА ВАШЫНГТОНУ ВЫНІКУ

Адміністрацыя прэзідэнта ЗША Дональда Трампа мяркуе, што апошнія антырасійскія санкцыі дасягнулі жаданага Вашынгтоннага эфекту, амерыканская стратэгія ў гэтай сферы будзе пастаянна карэктавацца, у тым ліку ў залежнасці ад канфідэнцыяльных фактараў. Пра гэта заявіў учора міністр фінансаў ЗША Стывен Мнучын у эфіры тэлеканала Fox News. «Санкцыі, якія мы ўвядлі ў дачыненні да алігархаў і расійскіх палітыкаў, мелі неабходны эфект», — дадаў міністр. «Як казаў прэзідэнт, мы гатовыя быць вельмі жорсткімі ў дачыненні да Расіі, мы ўжо гэта рабілі», — сказаў Мнучын. Кіраўнік мінфіна ЗША пагадзіўся з ацэнкай адносна таго, што «дадзеныя санкцыі ў дачыненні да Расіі былі больш дзейснымі, чым якія-небудзь да іх».

ТІМЕ АПУБЛІКАВАЎ ТОП-100 САМЫХ УПЛЫВОВЫХ ЛЮДЗЕЙ СВЕТУ

Амерыканскае выданне Time складала свежы рэйтынг топ-100 самых уплывовых людзей свету. Спіс апублікаваны на сайце часопіса. Рэйтынг Time не прысвойвае пэўныя месцы, але падзяляе сотню самых уплывовых людзей планеты на катэгорыі: «наватары», «лідары», «мастакі», «іконы» і інш. У катэгорыі «лідары» прадстаўлены Дональд Трамп, Эмануэль Макрон, Сі Цзіньпін, Кім Чэн Ын. Таксама ў гэтую катэгорыю трапілі прэм'ер-міністр Канады Джасцін Трудо, прынц Вялікабрытаніі Гары са сваёй нявестай Меган Маркл і інш. Сярод самых уплывовых дзячаў мастацтваў названыя актрысы Ніколь Кідман, Галь Гадот, акцёр Х'ю Джэксан, рэжысёр Пільерма дэль Тора і Грэта Гер-

У адным з паўднёвых раёнаў Гомельскай вобласці — Хойніцкім — прыступілі да сяўбы кукурузы. У КСУП імя І. Мележа пад гэтую культуру ў бягучым годзе адведзена 1,92 тыс. га, 150 з якіх — на насенне. У гэтыя спрыяльныя вясновыя дні на сяўбе шчыруе і механізатар Раман РАМАЗАЎ.

Хто на полі гаспадар?

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай ШАРНЁЎ, старшыня Віцебскага аблвыканкама:

«Адной з ключавых праблем прамысловых прадпрыемстваў рэгіёна сёння стаў дэфіцыт кадраў. Прамысловыя набірае абароты, ёсць прывірт вытворчасці, і для далейшага развіцця патрэбны кадры. Зараз павышаны попыт на прафесіяналаў. Ключавыя задачы для вытворчасці — аптымізацыя выдаткаў, зніжэнне сабекошту. У іх вырашэнні роля кадраў вельмі высокая. Толькі высокапрафесійны спецыяліст здольны стварыць эфектыўную вытворчасць. Іх трэба этанакіравана рыхтаваць сумеснымі намаганнямі прадпрыемстваў і ўстановаў адукацыі».

Узровень камфорту

ЯК НЕ «ЗГАРЭЦЬ» НА РАБОЦЕ

40 гадзін на тыдзень мы праводзім на рабоце. А з улікам часу, патрачанага на праезд і размовы пра тое, як прайшоў працоўны дзень, і таго больш. Ці павінна работа прыносіць задавальненне, як правільна выбраць прафесію, чаму адбываецца эмацыянальнае выгаранне і ці існуюць ідэальныя кіраўнікі, гутарым з псіхалагам і кансультантам па персанале Арсеніем ВАЛАДЗЬКО.

У стрэсе

Мы не бачым альтэрнатыў

— Чаму мы так баімся страціць работу? — Гэты страх — адгалосак куды больш старажытнага страху смерці. Бо страціць работу ў нашым уяўленні — гэта застацца без сродкаў да існавання. Памятаю, адна кліентка, калі звальнялася, а новай прапановы яшчэ не паступіла, вельмі перажывала. А яна не мінчанка, ёй трэба было здымаць жыллё. Жанчыну падтрымала такая простая сітуацыя: яна спусцілася ў краму на першым паверсе свайго дома і ўбачыла аб'яву аб тым, што патрабуецца прыбіральшчыца. І таго заробку хапіла б, каб плаціць за здымную кватэру. Калі мы знаходзімся ў стрэсавай сітуацыі, то бачым яе ў вузкім дыяпазоне і не разглядаем

І ЧАМУ ГРОШЫ НЕ ЗАЎСЁДЫ МАТЫВУЮЦЬ

альтэрнатыў. Чалавек, напрыклад, вызначыў, што яму падыходзіць толькі такая вакансія, і калі яму яе не прапануюць, то ўсё — выйсця няма. Але ж работы хапае.

Страх грунтуецца на тым, што мы не хочам страціць пэўны ўзровень камфорту. Хоць, як паказвае практыка, вельмі хутка прыстасоўваемся да меншага даходу. Так, дзевяццацца ад многага адмовіцца, але гэта магчыма.

— Якія памылкі мы дапускаем пры пошуку працы?

— Многія не вельмі разумеюць, якая работа ім падыходзіць. Мы свой прафесійны шлях выбіраем у маласвядомым узросце. Часта гэта рашэнне прадкватана чым жадаеце, толькі не інтарэсамі самога чалавека, або ўяўленні аб будучай прафесіі вельмі далёкія ад рэальнасці.

СТАР. 2

Добрая справа

Працуем, зарабляем, пералічваем

У адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10 красавіка 2018 г. № 276 «Аб правядзенні рэспубліканскага суботніка ў 2018 годзе» грашовыя сродкі, заробленыя ў дзень правядзення рэспубліканскага суботніка, у тым ліку на працоўных месцах, у аб'ёмах, вызначаных добраахвотна работнікамі, уключаючы работнікаў, дзейнасць якіх не звязана з вытворчасцю прадукцыі (работ), аказаннем платных паслуг, пералічваюцца праз раённыя і гарадскія выканаўчыя камітэты ў аблвыканкамы і Мінскі гарвыканкам.

Для залічэння грашовых сродкаў, заробленых на рэспубліканскім суботніку 2018 года, паведамляем рэзультаты асобнага банкаўскага рахунку Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь:

Бенефіцыяр — Міністэрства фінансаў Рэспублікі Беларусь;
УНП бенефіцыяра — 100691903;
Нумар рахунку — BY31NBRB364090000105000000 у беларускаму рублю;
Банк — Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь, г. Мінск;
БІК банка — NBRBY2X.

КОРАТКА

Нацыянальны гістарычны музей Беларусі абвясціў збор дзіцячых кніжак на беларускай мове для дыяспары. Усе ахвотныя могуць прынесці кнігі на беларускай мове ў музей да 29 красавіка. Яны будуць перададзены для дзетак-беларусаў Польшчы, Літвы і Латвіі.

Раннія яравыя ў Беларусі пасеяны больш чым на 40 % плошчаў. Сёлета пад іх плануецца заняць 1,019 млн га.

Датэрмінавая выплата пенсій (дапамог) за 9 мая з 5 мая пачнецца ў аддзяленнях паштовай сувязі Мінска; з 7 мая — у АПС Магілёва, у гарадскіх АПС Брэсцкай вобласці; 8 мая — ва ўсіх АПС Віцебскай, Гомельскай, Гродзенскай, Мінскай, Магілёўскай абласцей, у сельскіх АПС Брэсцкай вобласці.

Гарачае водазабеспячэнне ў Мінску пачнуць адключаць з 2 мая.

Мегаполіс

МОЙ ДОМ — МАЯ КРЭПАСЦЬ

Якая будучыня ў сядзібных участкаў сталіцы?

Каля дамоў узвышаюцца пладавітыя яблыні, паабпал траураў цягнуцца каляровыя стужкі кветак, загарадзь абвівае вінаградная лаза, а дзесьці чуваць бадзёры голас пёўны. Цяжка ўявіць, што такі пейзаж характэрны для мегаполіса. Але гэта — рэчаіснасць сучаснага Мінска, дзе шматпавярховыя дамы суседнічаюць з сядзібнымі ўчасткамі. Лёс гэтых азісаў сярод жалезабетонных джунгляў неаднойчы становіўся прычынай разладу горадабудаўнікоў і домаўласнікаў. Як сёння жыве прыватны сектар Мінска, разбіралася карэспандэнт «Звязды».

Сядзібныя забудовы ў мікрараёне Пятроўшчына.

ВОСЬ ГЭТАЯ ВУЛІЦА, ВОСЬ ГЭТЫ ДОМ

Сядзібныя ўчасткі займаюць амаль пятую частку сталіцы. На тэрыторыі каля 1560 га размяшчаюцца больш за 16 тысяч прыватных дамоў. У іх пражываюць 108 тысяч чалавек. Самы багаты на прыватны сектар Цэнтральны раён — на 300 га размяшчаюцца 2700 дамоў. На другім месцы — самы працавіты, Заводскі, дзе на 280 га прыходзіцца больш за 3400 сядзіб. Забудова там больш шчыльная, а плошчы участкаў значна меншыя, таму і выходзіць такая розніца.

Частка сённяшняй сядзібнай забудовы — гэта нашчадкі былых вёсак Сухарава, Кунцаўшчыны, Маскоўшчыны, Лошыцы, якія размяшчаліся вакол Мінска. Работнікам буйных прадпрыемстваў у савецкія часы былі пабудаваны пасёлкаў Аўтазавода, Грушаўка.

СТАР. 2

«Зялёная» будучыня

Перспектыўнымі сферамі дзейнасці стануць энергетыка і арганічная гаспадарка

Такое меркаванне выказаў старшыня Федэрацыйнага прафсаюза Беларусі Міхаіл ОРДА падчас II Міжнароднага форуму «Прафсаюзы і «зялёная» працоўныя месцы», які праходзіў у Мінску. Удзельнікамі мерапрыемства сталі дэлегаты з 38 краін.

— Апошнія 150 гадоў сусветная эканоміка развівалася за кошт бескантрольнага спажывання прыродных рэсурсаў, і мы сёння бачым, што яны вычэрпваюцца. Гэта прыводзіць да змен у клімаце, зніжэння сацыяльна-эканамічнай абароненасці мільёнаў людзей. Некаторыя галіны на мяккі знікнення — рыбалоўства, леснаарытхоўка, перапрацоўка рэсурсаў. Будучыня за зялёнай эканомікай, якая скіравана на эфектыўнае выкарыстанне прыродных багаццяў. Яна дае магчымасці для стварэння новых працоўных месцаў у энергетыцы, сельскай гаспадарцы, машынабудаванні, — заўважыў Міхаіл Орда.

Сённяшнія змены адначасова, што многім работнікам дэядаецца перакваліфікавацца. «Мы павінны забяспечыць лёгкі пераход у но-

выя сферы эканомікі, — кажа старшыня ФПБ. — І практыка паказавае, што гэта магчыма. Адзін з прыкладаў — Кітай, дзе за кароткі перыяд з галіны леснаарытхоўкі было вытворана больш за мільён чалавек. Большасць з іх удалося перанавучыць, уладкаваць на падобныя спецыяльнасці».

Намеснік міністра працы і сацабароны Ігар СТАРОВОЙТАЎ заўважыў, што «зялёныя» працоўныя месцы павінны характарызавацца не толькі экалагічнай бяспекай, але і прадукцыйнай занятасцю, адэкватнай аплатай, гарантыяй захавання рэжыму працоўнага часу і належнай сацыяльнай абароны.

На форуме абмяркоўвалася таксама праблема вытворчага траўматызму. Па звестках Міжнароднай арганізацыі працы, штогод з-за неналежаўня умоў на рабочым месце гіне больш за два мільёны чалавек. У нашай краіне ў вырашэнні гэтай праблемы ўдалося дасягнуць станоўчага выніку.

Наталія ЛУБНЕЎСКАЯ.

Згадаем Мараварскую роту

21—22 красавіка ў 5-й асобнай брыгадзе спецыяльнага прызначэння абудзецца адкрыты турнір па баявым панкратыёне. Гэта грамадзянская версія ваенна-прыкладнага адзінборства — армейскага рукапашнага бою. Прыняць удзел у ім могуць дзеці і юнакі дапрызыўнага ўзросту. Турнір прысвечаны Дню памяці Мараварскай роты.

Дарчы, 20 красавіка 1985 года 1-я рота 500-га асобнага спецыяльнага атрада спецыяльнага прызначэння рушыла з афганскага Асадабада да паромнай пераправы праз раку Кунар, атрымаўшы заданне пракасаць кішлак Сангам, які знаходзіўся ў Мараварскай цясніне. Разведчыкаў акружылі маджахеды. З 85 байцоў пад шквальным агнём загінуў 31. Самёра, не жадаючы здавацца ў палон, падарвалі сябе штурмавой гранатай. Падмога здолела прарвацца праз міны толькі ў другой палове дня 21 красавіка.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Мова закона

Наколькі забяспечана роўнасць заканадаўства па-руску і па-беларуску?

Святлана

Двухмоўе — гэта звычай для сучасных пакаленняў беларусаў рэальнасць, у якой наша краіна знаходзіцца яшчэ з савецкіх часоў. Сітуацыя не ўнікальная, бо ў дзясятках іншых рэспублік па ўсім свеце афіцыйна замацавана больш чым адна дзяржаўная мова. Аднак галоўнае пытанне, якое ўзнікае, — наколькі ў прынцыпе магчыма абсалютная роўнасць моў не толькі ў побытавай сферы, але і, напрыклад, у прававой? Пра тое, якія праблемы існуюць у аічным заканадаўстве на беларускай мове і як іх варта вырашаць, ішла гутарка падчас круглага стала, арганізаванага ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі.

Ігар МАРЗАЛЮК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы, лічыць, што самая вялікая праблема — у тым, як забяспечыць роўнасць функцыянавання абедзвюх дзяржаўных моў. Рускай і беларускай маюць аднолькавы прававы статус, таму чыноўнікі, лічыць парламентарый, могуць выкарыстоўваць любую з іх. Унясенне праектаў законаў у Палату прадстаўнікоў, іх разгляд і прыняцце могуць ажыццяўляцца таксама на любой з моў. Па словах дэпутата, мову падрыхтоўкі і ўнясення законапраектаў вызначае суб'ект права заканадаўчай

ініцыятывы. Таму ніякая палата парламента разглядае праект закона на той мове, на якой ён унесены.

Старшыня Пастаяннай камісіі прапанаваў некалькі варыянтаў, як атрыманна можна выкарыстоўваць абедзве дзяржаўныя мовы, зыходзячы з замежнага вопыту. Па-першае, гэта можа быць унясенне, падрыхтоўка і прыняцце праектаў нарматыўных прававых актаў адначасова на дзвюх дзяржаўных мовах. Па-другое, прыняцце нарматыўнага прававога акта на адной дзяржаўнай мове з яго наступным афіцыйным перакладам і апублікаваннем на дзвюх мовах. «Абодва варыянты могуць быць рэалізаваны, але які з іх больш прадукцыйны і найменш затратны, — трэба высветліць. Тут у мяне няма адназначнага адказу. У любым выпадку прыняцце і апублікаванне нарматыўных прававых актаў на дзвюх дзяржаўных мовах будзе патрабаваць выдзялення адпаведных бюджэтных сродкаў, што можа адбыцца пры ўмове папярэдняга ўзгаднення пытання з кіраўніком дзяржавы», — адзначыў дэпутат.

«Калі наслэб час прымаць законы на рускай і беларускай мовах — калі ласка. Няма ніякіх перашкод. Рытуйце праекты законаў і іншых нарматыўных актаў на

рускай», — падкрэсліў вучоны. Акрамя таго, ён прапанаваў здаваць экзамен на веданне рускай і беларускай моў усім, хто збіраецца стаць дзяржаўным служачым. Пры атрыманні грамадзянскага права, лічыць навуковец, таксама было б няблага здаваць спрощаны, але ўсё ж такі экзамен на веданне дзяржаўных моў.

На думку **Алены ФІЛІМОНАВАЙ**, начальніка галоўнага ўпраўлення нарматывнай дзейнасці ў сферы дзяржаўнага будаўніцтва Міністэрства юстыцыі Беларусі, прамых перашкод у выкарыстанні і рускай, і беларускай моў у заканадаўчай сферы няма. «Але нешта ўсё роўна не дае тым суб'ектам, якія ўносяць законапраекты, ужываць беларускую мову больш часта», — кажа яна. Па словах Алены Філімонавай, з пункту гледжання літары закона ёсць магчымыя варыянты, які надалей развіццё выкарыстанне абедзвюх моў у прававой сферы: ці паспрыць больш частаму ўжыванню беларускай мовы, ці пакінуць на тым узроўні, што ёсць зараз. «Перашкод няма — пытанне ў практыцы», — адзначае начальнік ўпраўлення мініста.

Мікалай САВАНОВІЧ, намеснік начальніка ўпраўлення канстытуцыйна-

га і міжнароднага права, начальнік аддзела канстытуцыйнага права Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў, кандыдат юрыдычных навук, лічыць, што на дзёны момант праблема заключана ў тым, што пакуль няма юрыдычнай працэдур, па якой будучы параўноўваць тэксты рускай і беларускай версій законапраектаў, і паўстае пытанне, хто гэтым будзе займацца.

Па яго словах, для распрацоўшчыкаў законапраектаў вельмі складана будзе працаваць з імі на дзвюх мовах адначасова, асабліва калі яны буйныя па памерам і пастаянна змяняюцца. Да таго ж дакумент трэба не да аднаго чалавека, а да шырокага кола зацікаўленых.

«Я лічу, што прававы пераход ніякіх няма. Трэба пачынаць з таго, што дзяржаўныя служачыя павінны выконваць тыя патрабаванні, якія ёсць у законе аб дзяржаўнай службе, — валодаць дзяржаўнымі мовамі Рэспублікі Беларусь. І рускай, і бела-

рускай», — падкрэсліў вучоны. Акрамя таго, ён прапанаваў здаваць экзамен на веданне рускай і беларускай моў усім, хто збіраецца стаць дзяржаўным служачым. Пры атрыманні грамадзянскага права, лічыць навуковец, таксама было б няблага здаваць спрощаны, але ўсё ж такі экзамен на веданне дзяржаўных моў.

На думку **Алены ФІЛІМОНАВАЙ**, начальніка галоўнага ўпраўлення нарматывнай дзейнасці ў сферы дзяржаўнага будаўніцтва Міністэрства юстыцыі Беларусі, прамых перашкод у выкарыстанні і рускай, і беларускай моў у заканадаўчай сферы няма. «Але нешта ўсё роўна не дае тым суб'ектам, якія ўносяць законапраекты, ужываць беларускую мову больш часта», — кажа яна. Па словах Алены Філімонавай, з пункту гледжання літары закона ёсць магчымыя варыянты, які надалей развіццё выкарыстанне абедзвюх моў у прававой сферы: ці паспрыць больш частаму ўжыванню беларускай мовы, ці пакінуць на тым узроўні, што ёсць зараз. «Перашкод няма — пытанне ў практыцы», — адзначае начальнік ўпраўлення мініста.

«Калі наслэб час прымаць законы на рускай і беларускай мовах — калі ласка. Няма ніякіх перашкод. Рытуйце праекты законаў і іншых нарматыўных актаў на

Вераніка ПУСТАВІТ

ЯК НЕ «ЗГАРЭЦЬ» НА РАБОЦЕ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— *І як знайсці сваё прызвание?*

— Трэба спрабаваць. А ці шмат людзей да 20-гадовага ўзросту маюць вопыт работы? Калі б малады чалавек папрактыкаваўся ў розных сферах, ён тады з большай доляй імавернасці змог бы сказаць, што яму падыходзіць.

Зрабіць выбар складана яшчэ і таму, што мы жывём у час, калі рынак працы хутка змяняецца і ўсачыць за ўсім складана. З'яўляецца шмат прафесій, якіх 10—15 гадоў таму яшчэ не было. Многія спецыяльнасці знікаюць. Тая ж прафесія бухгалтара — падлічкі можа і праграма. Ці перакладчыка — думаю, праз нейкі час штучны інтэлект навучніца якасна перакладзе анлайн усё, што нам жака іншы чалавек.

— *Як тады быць тым, хто цяпер працуе бухгалтарам, перакладчыкам?*

— Паникаваць дакладна не варта: невядома, за які перыяд часу гэтыя змены адбудуцца — напэўна, не так хутка. Але ў перспектыве дзевяццацца перакваліфікавацца. Мы прывыклі да стандартнага шляху: вучыцца чатыры-пяць гадоў ва ўніверсітэце і толькі потым шукаць работу. Але можна ж увайсці ў прафесію нашмат хутчэй. Засталіся лічаныя спецыяльнасці, дзе неабходна профільная вышэйшая адукацыя — урач напрыклад. У большасці выпадкаў дастаткова скончыць курсы. Узрост тут не перашкода. Ведаю, што ідуць перавучацца — напрыклад, у IT — і ў 40 гадоў.

Добры стымул — скарачэнне працоўнага дня

— *Работа павінна прыносіць задавальненне?*

— Праца ўзнікла як вымушаная неабходнасць. Але чалавек можа рабіць тое, што яму больш падабаецца. У нас шмат творчага патэнцыялу — творчасцю людзі з задавальненнем займаліся б. Эксперыменты з безумовныміходам паказаваюць, што абсалютна неапраўдана працаваць, дарэмныя. Многія проста змянілі б сферу дзейнасці.

— *Работнікі інтэлектуальнай працы часта схільныя да эмацыянальнага выгарання. Чаму так здараецца, што прафесія, пра якую калісьці марыў, з гадамі становіцца нецікавай?*

— Эмацыянальнае выгаранне частей за ўсё адбываецца, калі ўзнагарода не адпавядае патрачаным высілкам. Для людзей, якія заняты інтэлектуальнай працай, сістэма работы адзванка да званка, як на канвееры, дрэнна падыходзіць. Нездарма ж спробы ўвесці чатырохдзённы працоўны тыдзень маюць поспех. На

мой погляд, недастаткова выкарыстоўваецца сістэма матывацыі. Усё ўпіраецца толькі ў грошы, але гэта вялікая памылка. Спробы плаціць усё больш не прыводзяць да жаданага эфекту. А вось скарачэнне працоўнага дня, плаваючы графік, дыстанцыйная работа, дадатковыя свабодны дзень у тыдні могуць стымуляваць. Бо адзін з прычын эмацыянальнага выгарання — тое, што людзі недастаткова адпачываюць.

— *Чаму грошы — не найлепшы стымул?*

— Яны можа абмежаванне. У кожнага з нас ёсць свой узровень камфорту, і калі мы дасягнем яго, грошы перастаюць матываваць. Уззяць нашу запаветную лічбу «па пяцісот» — хутчэй за ўсё, многія на ёй спыніліся б, такога заробку было б дастаткова.

— *Навукоўцы рацяць мяняць месца работы кожныя тры-пяць гадоў, каб забегнуць застою. Вы з гэтым згодны?*

— Так. Мала арганізацый думаюць пра ваша развіццё — гэта ваш клопат. Таму можа так скласціся, што, прапрацаваўшы пэўны час, вы дасягнулі пэўнага ўзроўню — і на гэтым усё, няма зрухаў. Але развіццё павінна быць — або вертыкальнае (угору па кар'ернай лесвіцы), або гарызантальнае (напрыклад, асваенне сумежнай спецыяльнасці). Клопат аб прафесійным росце супрацоўнікаў уласцівы японскім кампаніям. IT-галіна таксама пераймае гэта. Там ёсць рэсурсныя менеджары, чые задачы — выкарыстаць па максімуме патэнцыял работнікаў.

— *Быць працаголікам — гэта добра?*

— Тут ужо ў этымалагіі слова ёсць падказка. Працаголізм, як і любая залежнасць, — гэта дрэнна. Атрымліваецца, адзіная сфера жыцця, дзе чалавек спрабуе сябе рэалізаваць, — гэта прафесійная. Усе свае сілы ён аддае ёй. Гэтак жа, як алкаголі адчувае дыскамфорт, калі не ўжывае, так і працаголік не можа без работы. Але не думаю, што для нашых шырот падобная праблема актуальная. Для Японіі, Паўднёвай Карэі — так. У апошняй, калі змагацца з працаголізмам, у офісах па вечарах нават пачалі адключаць электрычнасць.

У беларусую праблема, хутчэй, у няўменні пераклікацца. Некаторыя людзі шмат часу праводзяць на працы, вельмі перажываюць з-за яе. Але немагчыма перарабіць усю работу — яна будзе заўсёды. Ёсць добрая дыягностыка, каб праверыць, ці не зачыклены вы на прафесійных аб'явазках: спытайце сябе, як вы правялі тыдзень. Ці ёсць аб чым расказаць? Многія гоняцца за шчасцем, быццам яго можна раз дасягнуць і зафіксаваць назавсёды. Але гэта «пабочны эфект» ад таго, як вы арганізавалі сваё жыццё. Каб адчуваць сябе шчаслівым, трэба знаходзіць час не толькі на работу, але і на асабістыя адносіны (рамантычныя, сяброўскія), хобі, паўнавартасны адпачынак, фізічныя нагрукі.

Ідэяльнага кіраўніка не існуе

— *Як напрасіць павышэнне, каб яго атрымаць?*

— А мяркуеце, што кожны, хто просіць, павінен яго атрымаць? Аднаго жадання мала. Каб стаць начальнікам, не заўсёды дастаткова быць прафесіяналам. Патрэбны іншыя навыкі — кіравання, арганізацыі, камунікацыі. Чалавек можа быць добрым спецыялістам, але ён з людзьмі не ладыць, як яго кіраўніком паставіць? Толькі за выслугу гадоў?

Лідарскія якасці можна развіць. А ў гагосці гэтыя задаткі ёсць ад прыроды. Такія людзі часцей дабіваюцца павышэння, бо прывыклі быць лідарамі. Яны і ў школе працялялі актыўнасць, і ва ўніверсітэце.

— *На гутарках кандыдатаў часта пытаюць: «Кім вы бачыце сябе праз пяць гадоў?». А калі не ведаеш адказу?*

— Тады чалавек не вельмі разумее, куды яму рухацца. Я назіраю пастаянна прыкладна адну і тую ж кар'ю: маладыя людзі, скончыўшы ВНУ, перастаюць развівацца і навукамі. Вазьміце 27-гадовых і спытайце, якую кніжку па сваёй прафесіі яны прачыталі ў гэтым годзе. І я ўпэўнены, што многія не адкажуць. Важна самаадукавацца. Інтэрнэт існуе не толькі для коікаў — там столькі інфармацыі, даступныя лекцыі і курсы найлепшых замежных універсітэтаў.

— *Пра якім кіраўніку камфортна працаваць?*

— Ні пры якім. Не бывае ідэальных кіраўнікоў. Гэта міф, заснаваны на ідэальным вобразе бацькоў. Усе мараць аб такім начальніку, як мама: ты робіш тое, што хочаш, а ён усё даруе. Мне прасцей дзяліць кіраўнікоў на адэкватных і не. Адэкватны — гэта здольны да дыялогу. А з тымі, хто не ўмее чуць, складана працаваць. Увогуле, хочаце ідэальнае начальства — самі становіцеся прадпрымальнікам.

— *Лягічна. Але нямаючы рашаюцца пацаць свой бізнес. Чаму?*

— Справа ў менталітэце. Гэта іншая філасофія. Прадпрымальнік — той чалавек, які цалкам бярэ адказнасць за сваё жыццё. Ён разумее, што ўвесь дабрабыт залежыць толькі ад яго. А наёмны супрацоўнік пагаджаецца з тым, што ён не гаспадар свайго лёсу, яму зручна перакласці частку адказнасці на плечы работадавцаў.

— *Што вылучае паспяховага чалавека?*

— Нам прасцей за ўсё вымяраць дасягненні ў грошах, але гэта няправільна. Тады паспяховымі людзьмі павінны лічыцца наркабароны, а не навукоўцы, якія патрацілі дзвесць гадоў, каб зрабіць важнае адкрыццё. Паспех вымяраецца грамадскім прызнаннем. Таму маладыя людзі так ахвочыя да лаікаў.

Наталія ЛУБНЕЎСКАЯ.

МОЙ ДОМ — МАЯ КРЭПАСЦЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Для вырашэння жыллёвага пытання пасля вайны ўведзены Паўночны, Сельскагаспадарчы пасёлкі, забудовы ў раёне вуліц Багдановіча, Арлоўскай.

ЗНОСІЦЬ НЕЛЬГА БУДАВАЦЬ

Дзе паставіць коску, горадабудаўнікі вырашалі доўга. Згодна з генпланам 2010 года большасць сядзібнай забудовы сталіцы ішла пад будзьдзёр. Прайшоў год — планы змяніліся. Новае рашэнне Мінгарвыканкама зацвердзіла праект, па якім захавалася 60 % дамоў. У 2017 годзе прадставілі новую «Схему рэканструкцыі тэрыторыі сядзібнай забудовы г. Мінска». Згодна з ёй зносіць плануецца толькі трэць дамоў.

Умоўна сядзібныя ўчасткі Мінска можна падзяліць на некалькі груп. У першай — дамы, якім лёсам (прынамсі, да 2030 года) накіравана быць на карце сталіцы. Другая і трэцяя часткі — дамы пад знос да 2020 і пасля гэтага года. У чацвёртую групу ўключаны пабудовы, якія пераходзяць уладкаванню вулічна-дарожнай сеткі.

Пад ліквідацыю пападаюць дамы ў раёне вуліц Аэрадромнай, Жукіўскага, некаторыя сядзібныя ўчасткі Сельгаспасаёлка, Лошыцы, Пятроўшчыны, Сухарава і Карзюкоў, забудовы

абалпал праспекта Дзяржынскага, вуліцы Ціміразава.

«Рашэнні аб зносе маюць горадабудаўнічыя, сацыяльна-эканамічныя перадумовы. Раней будаўніцтва развівалася, нарошчваліся тэмпы, але цяпер гэтыя планы перагледжаны. Аб'ёмы будаўніцтва скараціліся амаль на трэць у параўнанні з ранейшымі прагнозамі. У сувязі з гэтым і тэрытарыяльныя патрэбы для будаўніцтва сталі зніжацца, што выклікала змяненне планаў па выкарыстанні сядзібнай забудовы», — каментуе **галуўны архітэктар праектаў УП «Мінскграда» Зоя ЗАБАРОВСКАЯ**.

Вызваленая тэрыторыя плануецца выкарыстаць не толькі для ўзвядзення шматпавярховых дамоў, але і для будаўніцтва трэцяй лініі метро, асваення гарадскіх магістралей.

«Уздоўж магістралей мы павінны размясціць плошчы прыкладання працы, абслугоўвання аб'ектаў, жыллё, месцы для гангляю, адпачынку. Гэта тэрыторыі насычаныя, важныя, яны добра абслугоўваюцца. Калі ў іх укладваецца столькі сродкаў, трэба іх эфектыўна выкарыстоўваць. Такія тэрыторыі з метро, магістральнымі вуліцамі называюцца зонамі гарадскога планіроўвання каркаса», — тлумачыць галуўны архітэктар.

З-за разнастайных планаў рэканструкцыі гаспадарам не рэкамендавалі пераўладкаван-

ўклалі ў гэтую зямлю. Яны пацэдзілі кусты, пладоўныя дрэвы, зрабілі агароджу. Звычайна кажуць не чапаць дрэвы, яны будуць залічаны ў кошт», — адзначае Зоя Забаровская.

КАЛІ ХАТА НЕ З КРАЮ

Партрэт прыватнага сектара Мінска досыць разнастайны. З цаглянымі двухпавярховымі палацамі суседнічаюць напалоў разбураныя, з аблезлай фарбай, маленькія драўляныя хаткі. Парадокс — некаторыя гаспадары толькі і чакаюць зносу, а хтосьці асабліва балюча ставіцца да гэтага пытання, укладваючы ўласную працу і сродкі ва ўладкаванне жылля.

А гэты клопат досыць доўрага абыходзіцца. Свой дом — раскоша не для лянёвых.

— Жыўу ў прыватным доме ўжо больш за 30 гадоў. Памяняць яго на кватэру не згадзілася б. З пачаткам вясны клопатаў прыбавляецца. Трэба высадзіць кветкі, прыбраць тэрыторыю, падфарбаваць плот. Маю сваю невялікі агарод. Высаджаю агуркі, памідоры, салату. Такія ж гаспадарка ёсць і ў многіх суседзяў, — дзеліцца жылка Паўночнага пасёлка Наталія.

Яе падтрымлівае суседка Жанна: «Усе выгоды нам прыходзілася будаваць самастойна: ваду, каналізацыю, усталююцца кацёл, бойлер. Жыць у прыватным доме складана — трэба яго

самастойна рамантаваць, рабіць тратуарныя дарожкі, каціць траву, восенню падмятаць лісце, зімою — чысціць снег. Цэлы год сам працуеш, не чакаючы дапамогі ад камунальных службаў».

Клопат аб парадку на сядзібных участках — таксама задача спецыялістаў раённых ЖРЭА. Рэгулярна яны робяць абходы, выдаюць загады на ліквідацыю парушэнняў, сочаць за іх выкананнем.

На тэрыторыі каля сядзібнага дома ўсталіцы не дазваляецца разводзіць жылёў. Па ўласным жаданні гаспадар можа распрацаваць зямлю для пасадкі цыбулі ці салаты, але гэта ўжо пытанне экалагічнасці будучай агародніны.

Паняўна дакументы і праграмы адносна сядзібнай забудовы вырабавецца складана. Работа з прыватным сектарам склада-

еца з дзейнасці многіх ведамстваў і службаў. Яны, у сваю чаргу, патрабуюць нарматываў у розных сферах — будаўніцтва, санітарыі, экалогіі, супрацьпажарнай бяспекі.

Асаблівае сядзібнай забудовы сталіцы ў тым, што яна ўжо сфарміравалася. Сёння задача для горадабудаўнікоў і домаўладальнікаў — эфектыўна яе выкарыстоўваць, ствараючы неабходную інфраструктуру.

«Напрыклад, мала ў якіх раёнах сядзібных забудов вытрымліваецца нарматыўная адлегласць да дзіцячага садка. Таму трэба вырашаць пытанні абслугоўвання прыватных дамоў: даступнасці гандлёвых аб'ектаў, транспарту», — тлумачыць Зоя Забаровская.

Трэба працаваць над стварэннем нормаў і правілаў для арганізацыі жыццядзейнасці ў сядзібных забудовах сталіцы ў плане ўтрымання дамоў, агароджвання, чысціні.

За аблічча іншых гарадоў краіны адказвае Беларускі дзяржаўны навукова-даследчы і праектны інстытут горадабудаўніцтва. Па словах галоўнага архітэктара, рацённі гэтай установы адносна сядзібнай забудовы ў абласцях, асноўных прынцыпах судноўсяцца з напрамкамі дзейнасці УП «Мінскграда». А менавіта: знос у цэнтральнай частцы горада, фарміраванне магістралей.

«Чым ніжэйшы ўзровень значнасці горада, тым большы

Плюс восем пазіцый

41-е месца заняла Беларусь сярод самых магутных армій свету. Нядаўна аналітычная кампанія Global Firepower складала рэйтынг наймацнейшых армій на планеце. Узброеныя Сілы Беларусі размясціліся ў ім на 41-м месцы. Цікава, што за год прырост склаў ажно восем пазіцый.

Суседзі Беларусі па рэйтынгу — Румынія і Перу (40-е і 42-е месцы адпаведна). Топ-3 складаюць ЗША, Расія і Кітай. Рэйтынг фарміруецца, грунтуючыся на 55 паказчыках. Усяго ў ім удзельнічаюць 136 дзяржаў.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

КІТАЙСКІ ВЕКТАР

Беларусь і Кітай маюць трывалы вопыт супрацоўніцтва ў ваенна-тэхнічнай сферы. Ён датычыцца шматлікіх яе галін. Напрыклад, больш за 270 ваеннаслужачых з Паднябеснай ужо атрымалі дыпломы Ваеннай акадэміі Беларусі, а ў Кітаі 77 нашых вайскоўцаў прайшлі бясплатнае навучанне. Двухбаковыя сувязі прадугледжваюць стасункі ў і галіне сучаснага ўзбраення і ваеннай тэхнікі.

Менавіта таму Беларусь стала адной з краін, якую наведваў член Дзяржаўнага савета Кітайскай Народнай Рэспублікі, міністр абароны КНР генерал-палкоўнік Вэй Фэнхэ падчас свайго першага афіцыйнага візіту на гэтай пасадзе. Ён сустрэўся з міністрам абароны Беларусі генерал-лейтэнантам Андрэем Раўковым.

За 26 гадоў з часу ўстанавлення дыпламатычных адносін паміж нашымі краінамі дасягнуты значныя поспехі. Беларусь і Кітай здолелі выбудаваць адносіны давернага, ўсебаковага стратэгічнага партнёрства і ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва, — зазначыў Андрэй Раўкоў.

Вайсковае ж супрацоўніцтва адбываецца дзякуючы адпаведнай дамоў, якая была падпісана амаль восем гадоў таму. За апошнія шэсць гадоў КНР наведвала восем, а Беларусь — 13 ваенных дэлегацый высокага ўзроўню. Таксама праводзіцца сумесныя трэнеркі падраздзяленняў сіл спецыяльных аперацый Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусі і паветрана-дэсантных войскаў Кітая. А летась у кастрычніку было падпісана пагадненне, згодна з якім Кітай ажажа нашай краіне бязвыплатную ваенную дапамогу на суму 4,5 мільяна долараў. Працуе і адмысловы беларуска-кітайскі камітэт па стасунках у галіне ўзбраення і ваеннай тэхнікі.

Сярод праектаў, якія рэалізуюцца зараз, — распрацоўка тапаграфічнага стэрэаскапічнага комплексу высокай дакладнасці. Ён можа ўжывацца ў лакальных апаратах. Таксама праектуецца праграмны комплекс электроннай абароны для сістэм падтрымкі прыняцця рашэння.

Але самы вядомы вынік супрацоўніцтва дзвюх краін — рэактыўная сістэма залпавага агню «Паланэз-М», якая мае далёкасць да 300 кіламетраў.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Танкі на «Лініі Сталіна»

«Танкавы біятлон — 2018» сёння пройдзе ў гісторыка-культурным комплексе «Лінія Сталіна». Спарторніцае шоу адбудзецца пры падтрымцы Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусі. Гэтым разам плануецца пашырыць фармат спаборніцтваў. Таксама наведвальнікам будзе прапанавана больш забаў і конкурсаў.

Фота Міністэрства абароны.

Мерапрыемства пачынаецца а 11-й гадзіне адкрыццём экскурсійных і інтэрактыўных зон для наведвальнікаў, а таксама запрацае выстава тэхнікі і ўзбраення. Будучы працаваць папулярныя зоны забаў гісторыка-культурнага комплексу «Школа артылерыста», спаборніцкая пляцоўка. Госці змогуць паўдзельнічаць у гістарычнай віктарыне. Танкавы біятлон пачнецца ў 14.20. Дзесяць да шасці гадоў уключана білет не патрэбны. Даціцця білет магчыма набыць да 18 гадоў.

Упершыню танкавы біятлон на «Лініі Сталіна» прайшоў у кастрычніку 2016 года. Тады паглядзець на змаганні чатырох камандаў беларускай арміі прыйшло некалькі тысяч глядачоў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

Падзея

ПРАЙШЛІ ПРАЗ САЛДАЦКІЯ БУДНІ

Урачыстыя провады ваеннаабавязаных, прызваных з запасу для ўдзелу ў навучальным праверачным зборы, адбыліся ў 72-м аб'яднаным навучальным цэнтры ў Печах. Амаль месяц у вучэннях прымалі ўдзел каля дзвюх тысячых хіжароў Мінска і Мінскай вобласці. Сярод іх былі прадстаўнікі самых розных узроставых катэгорый — ад 25 да 50 гадоў. Упершыню за чвэрць стагоддзя на вучэнні было прызвана каля 50 жанчын, якія выконвалі задачы, звязаныя з медыцынскай дапамогай, сфарміравалі асобны медыцынскі атрад.

ДА ВЫКАНАННЯ ЗАДАЧ ГАТОВІЯ

Падчас цырымоніі міністр абароны Беларусі Андрэй Раўкоў падвёў вынікі вучобы і ўзнагародзіў тых, хто вызначыўся. Праверка праводзілася раптоўна, таму ў большасці прызыўнікоў былі лічаны гадзіны для таго, каб прыйсці ў ваенкамат і адправіцца да месца правядзення збору для камплектавання 37-й асобнай механізаванай брыгады.

На працягу месяца асабовы склад 37-й брыгады займаўся адзіночнай падрыхтоўкай, удзельнічаў у камандна-штатным, а затым тактычным вучэннях з механізаваным батальёнам. У ходзе вучэнняў было задзейнічана больш за 400 адзінак тэхнікі.

ВУЧЭННІ У АСОБАХ

Капітану запasu, начальніку фінансавай службы асобнага батальёна ма-

тэрыяльнага забеспячэння Андрэю ШАЎЦОВУ ў дзень звальнення ў запас споўнілася 50 гадоў. Акрамя таго, падчас удзелу ў вучэбна-праверачным зборы яму прысвоілі званне капітана. Як ён прызнаўся, за месяц яму прыйшлося добра папацець — умовы вучэнняў былі максімальна набліжаныя да баявых.

«Чалавек хутка прывыкае да салдацкіх умоў. Таксама вельмі дапамагала тое, што мы стараліся падтрымліваць адзін аднаго падчас вучэнняў. Калі меркаваць па маім курсанцкім гадах, а я былі кадравы ваенны, служба была вельмі падобнай. Два тыдні мы жылі ў казарме,

Святлана і Максім КАДЗЕБА.

аднаўлялі веды, а далей — практыка», — расказаў Андрэй Шаўцоў. Убачыць свайго сына падчас месячнай службы ў Печы прыехалі яго бацькі. Кажуць, што, вядома, сумавалі, але яшчэ і хацелася ўбачыць сына ў форме. На іх думку, праводзіць такія зборы сёння важна, бо яны

дапамагаюць успомніць навыкі, якія неабходны для абароны сваёй краіны.

На вучэбна-праверачны зборы ішлі нават цэлымі сем'ямі. Максім КАДЗЕБА летася вярнуўся са службы, якую праходзіў у пагранічных войсках у Брэсце. Калі даведаўся, што яго жонцы прыйшла павестка на вучэнні, вырашыў пайсці з ёй добраахвотнікам. Перажываў за яе, бо яна ўпершыню трапіла ў войска. Ён быў у роце сувязі, а яна — у асобным медыцынскім атрадзе. Праўда, бачыліся нячаста. Святлана КАДЗЕБА расказала, што цяпер у яе з'явілася разуменне, што такое салдацкія будні. «Было ня-

Міністр абароны Андрэй РАЎКОЎ узнагароджае аднаго з удзельнікаў навучальнага праверачнага збору.

Фота Міністэрства абароны.

нам Львём, які зараз праходзіць службу ў 5-й асобнай брыгадзе спецыяльнага прызначэння і пераехаў у Печы вучыцца на камандзіра камандна-штатнай машыны. Андрэй Бялоў з 1986 года надзеў пагоны суворара, пасля гэтага паступіў у Рязанскае паветрана-дэсантнае вучылішча і з тых часоў служыў у паветрана-дэсантных войсках і сілах спецыяльных аперацый. Два гады таму пайшоў на пенсію і вось зараз зноў быў у страі. На яго думку, зборы прайшлі выключна добра. Яго сын падчас вучэнняў забяспечваў пражыванне, рыхтаваў казармы. «Мы змаглі паслужыць разам. Пасля таго як яны з'ехалі ў поле, па артыкулах у газетах я зразумёў, што месяц у іх быў «гарачы», — дадаў Ілья БЯЛОЎ.

Андрэй Бялоў павердзіў, што дзякуючы інтэнсіўнай працы веды і ўменні ў галаве аднавіліся маментальна. «На зборх адпрацоўваюцца канкрэтныя мерапрыемствы: мабілізацыя, падрыхтоўка, практычныя дзеянні. Мы ўвесь час былі занятыя», — заўважыў ён.

Як вынік, па заканчэнні збору, на ўрачыстым мерапрыемстве ў Печах, міністр абароны Андрэй Раўкоў адзначыў, што сістэма камплектавання і навучання спрацавала выдатна. Ён падзякаваў усім удзельнікам збору за поўную аддачу ў выкананні пастаўленых задач.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

Афіцэраў запasu прызваюць на службу

Каля 100 афіцэраў запasu прызваюць сёлета на службу ва Узброеныя Сілы краіны. Совет Міністраў да 1 лютага 2019 года павінен прадставіць Прэзідэнту інфармацыю аб выніках прызыву.

Сёлета на ваенную службу ва Узброеныя Сілы будуць прызываць мужчын ва ўзросце да 27 гадоў з ліку афіцэраў запasu, якія не прайшлі тэрміновую ваенную службу. Міністэрству абароны, у адпаведнасці з Указам Прэзідэнта № 134 «Аб прызыве афіцэраў запasu на ваенную службу», даручана забяспечыць прызначэнне прызваных грамадзян на вайсковыя пасады, якія адпавядаюць іх ваенна-ўліковым спецыяльнасцям.

Брыгада прызнана баяздольнай

Праверка Узброеных Сіл праводзілася Дзяржаўным сакратарыятам Савета Бяспекі ў адпаведнасці з даручэннем Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі. Адпаведнае распраджэнне на выкананне практычных мерапрыемстваў было ўручана міністру абароны генерал-лейтэнанту Андрэю Раўкоў 12 сакавіка.

Праверка мела комплексны характар, ставілася мэта ахапіць найбольш важныя пытанні баявой гатунасці і паўсядзённай дзейнасці беларускай арміі. Праз яе прайшлі падраздзяленні разнастайных родаў і відаў войскаў. Гэта разведка, ракетныя войскі і артылерыя, механізаваныя, зенітныя ракетныя войскі і авіяцыя. Сярод іншага, праводзіліся вучэнні з баявой стральбой. З арсеналаў, баз і складоў Міністэрства абароны пастаўлялася ўзбраенне, вайсковая і спецыяльная тэхніка.

Вельмі значная ўвага ўдзялялася сістэме адмабілізавання войскаў, у тым ліку гатунасці сфарміраваць асобную механізаваную брыгаду і яе здольнасці выконваць прызначаныя задачы. З першых жа дзён пачалася правядзенне кантролю за станам тэхнікі і ўзбраення. Для большай дбайнай праверкі былі прыцягнуты спецыялісты прадпрыемства Дзяржаўнага ваенна-прамысло-

вага камітэта. Пад кантроль патрапілі складанае радыёэлектроннае абсталяванне, сістэмы, вузлы і аграгаты ўзбраення. У Міністэрстве абароны паведамілі, што ў цэлым каля 10 % тэхнікі, якая захоўваецца ў арсеналах і базах, прайшло праз тэспіраванне. Узоры ўзбраення былі прызнаны спецыялістамі тэхнічна спраўнымі і гатовымі выконваць задачы па прызначэнні.

Асаблівую ўвагу ўдзялялі ацэнцы магчымасцяў сіл і сродкаў ВПС і войскаў ППА па прыкрыцці адміністрацыйна-прамысловых раёнаў і прадукцыйнага актыва паветранага тэрыторыя. Дзяжурныя сілы па проціпаветранай абароне былі правераныя палётамі кантрольных цэляў, ацэнены дзеянні органаў кіравання па паветраных парушальніках дзяржаўных граніц, судах-парушальніках парадку выкарыстання паветранай прасторы. У якасці кантрольных цэляў да праверкі прыцягваліся лятальныя апараты, яны дзейнічалі на розных вышынях — ад сярэдніх да гранічна малых. Да праверкі прыцягваліся разлікі зенітных ракетных і радыётэхнічных войскаў, а таксама экіпажы паветраных суднаў авіяцыйных часцей ВПС і войскаў ППА. Яны здзейснілі маршы ў прызначаныя раёны і ва ўстаноўлены тэрміны заступілі на баявое дзяжурства. Радыеаказійнае поле было ўзмоцнена дзеяннямі рухомых малавышынных радыёлакацыйных груп радые-

тэхнічных войскаў. Авіяцыя выконвала задачы па размеркаванні часткі сіл і сродкаў.

А што адбывалася ў наземных войсках? Механізаваны батальён са складу 11-й асобнай гвардзейскай механізаванай брыгады адпрацаваў задачы па блакаванні і знішчэнні калоны бранятэхнікі ўмоўнага праціўніка ў раёне Ваўкавыска, прайшоўшы перад тым 20-кіламетровы марш. Праціпаветранае і знішчальна-авіяцыйнае прыкрыццё дзеянняў войскаў ажыццяўлялі баявыя разлікі зенітных ракетных падраздзяленняў і экіпажы авіяцыі. У неба падняліся вучэбна-баявыя самалёты Як-130, знішчальнікі МіГ-29, верталёты Мі-8МТВ-5 і Мі-24.

Прайшло і тактычнае вучэнне з авіяцыйнай і зенітнай ракетнымі войскамі. Яго фіналом стала практычнае бомбакадэнне і баявыя пускі зенітных кіруемых ракет на палігонах Ружаны і Даманава. На апошнім з іх войскі ВПС і ППА адпрацавалі выдзненне проціпаветранага бою.

У Барысаўскім гарнізоне пасля праверкі інспектарамі ваеннай аўтамабільнай інспекцыі спраўнасці тэхнічных сродкаў калоны, аўтамабільнай і гусенічнай тэхнікі, 31 сакавіка падраздзяленні злучэння здзейснілі марш у прызначаны раён на 227-ы агульнавайсковы палігон «Барысаўскі». У маршы ўдзельнічала больш за 300 адзінак узбраення, ваеннай і спецыяльнай

тэхнікі. Карэспандэнты «Звязды» асвятлялі тады падрыхтоўку да маршу. Падчас пераходу вадыцілі атрымалі практыку кіравання ў складаных умовах падвор'я. А пасля брыгадзіцця на палігон ваеннаабавязаныя адпрацоўвалі шмат пытанняў.

Сярод іх — арганізацыя аховы, інжынернага і тылавога забеспячэння, тэхнічнае абслугоўванне ўзбраення, ваеннай і спецыяльнай тэхнікі, выверка прыцэльных прыстасаванняў і прыстрэлка ўзбраення баявых машын. Камандна-штатное вучэнне з брыгадай пад кіраваннем камандуючага войскамі Паўночна-заходняга аперацыйнага камандавання пачалося 7 красавіка.

А 13 красавіка прызыванне з запasu ваеннаабавязаных, якія праходзілі зборы ў 37-й гвардзейскай асобнай брыгадзе, адправіліся дадому.

— Падчас комплекснай праверкі Узброеных Сіл была праверана сістэма адмабілізавання, — зазначыў міністр абароны Андрэй Раўкоў. — У рамках гэтага была сфарміравана 37-я гвардзейская асобная механізаваная брыгада. Вы ў вельмі кароткі тэрмін аднавілі навыкі і веды, якія атрымалі ў розных структурах. І менавіта таму годна выканалі пастаўлены перад вамі задачу. Брыгада была прызнана баяздольнай.

Валяр'ян ШКЛЕННІК

Памяць

10 мая споўняецца 95 гадоў з дня нараджэння Героя Савецкага Саюза Джумаша Асаналіева, які праславіўся ў баях за вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

За некалькі кіламетраў ад пасёлка Ула Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці на высокім беразе Заходняй Дзвіны каля вёскі Узрэчка ўзведзены мемарыяльны комплекс. Тут каля падножжа брацкай магілы ўзвышаецца велічная, амаль шасціметровая фігура воіна са схіленай галавой і ўстаноўлена 13 пліт з імёнамі 210 пахаваных байцоў розных воінскіх звянаў, пачынальнасцяў і ўзростаў. У ліку тых, хто знайшоў свой апошні прытулак на віцебскай зямлі, — восем Герояў Савецкага Саюза, удастоенных гэтага высокага звання пасмяротна за фарсіраванне ракі, захоп, утрыманне і пашырэнне плацдарма на левым беразе Заходняй Дзвіны. Тут жа, у брацкай магіле, спачывае прах Героя Савецкага Саюза гвардыі яфрэйтара Джумаша Асаналіева. Надліс на мемарыяльнай дошцы помніка гаворыць: «У гэтым раёне 24 чэрвеня 1944 года воіны 6-й гвардзейскай арміі 1-га Прыбалтыйскага фронту фарсіравалі Заходнюю Дзвіну, захапішы плацдарм на левым беразе».

У нашы дні каля гэтага памятнага месца заўсёды спакойна: мясцовыя жыхары і замежнікі турботаю адкрываюцца прыгожай і шырокай панарамы рачной вадной роўнядзі, змешанага лесу, невялікага населенага пункта на супрацьлеглым беразе. А 74 гады таму наваколняя абстаноўка была зусім іншай: тут на берагах ракі зямля скалалася ад бесперапынных выбухаў, аглушальна гарылі разрывы снарадаў і мін, а кулямётна-аўтаматныя чэргі, якія бесперапынна рэзалі паветра, і стрэ-

твамі, таму праціўнік біўся за кожны метр, не шкадуючы сіл і сродкаў, каб утрымаць яго. Фашысты кідалі ў бой усё наўмысна рэзервы, толькі б зрымаць наступленне савецкіх войскаў і паспее абсталяваць рубяжы на Заходняй Дзвіне.

Першай на варажы бераг высадзілася група смельчачоў на чале з афіцэрамі Вярыбіцім, Катляром і Аляксандравым. Адважныя кулямётчыкі на самаробных плытках удачна пераправілі свае станковыя кулямёты і пад агнём праціўніка ўпала пераправіліся праз Заходнюю Дзвіну. Кулямётчыкі дапамаглі байцам адбіць контратаку фашыстаў і прыкрыць агнём пераправу галоўных сіл батальёна.

Сярод першых чырвонаармейцаў, якія пераправіліся каля вёскі Лабеікі Бешанковіцкага раёна на бераг, заняты фашыстамі, быў і кулямётчык 199-га гвардзейскага стралковага палка 67-й гвардзейскай стралковай дывізіі гвардыі яфрэйтара Джумаша Асаналіева. У фондах Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны захоўваецца копія ўзнагароднага ліста адважнага сына кіргізкага народа, падрыхтаванага камандзірам палка гвардыі падпалкоўнікам Дзегцяроўцам. Вось яго змест: «У наступальным баі па фарсіраванні Заходняй Дзвіны ў раёне населенага пункта Лабеікі 24 чэрвеня 1944 года яфрэйтара Асаналіева, замяніўшы выбыўшага са строю старшага сяржанта Макеева, першы пераправіў свой кулямёт на варажы бераг. Заняўшы агнявую пазіцыю на правым флангу батальёна, на самым адказным участку абароны, стойка

адбіваў са сваім разлікам атакі праціўніка. Выбухам міны выводзіцца са строю ўвесь разлік станковага кулямёта, таварыш Асаналіев застаецца адзін са станковым кулямётам, малой колькасцю патронаў і некалькімі гранатамі. І вось Асаналіев прымае няроўны бой з праціўнікам. Падпусціўшы на блізкае адлегласць контратакуючых немцаў, Асаналіев агнём з кулямёта расстрэльвае іх ва ўпор. Гітлераўцы, кінуўшы на полі бою да 20 забітых, адступваюць. Але на зыходзе боерпыласы. Убачыўшы гэта, гітлераўцы імкнуцца жывым узяць героя-кулямётчыка, Асаналіеву гранатамі знішчае яшчэ некалькі фрыцаў, але кола вакол героя ўвёз зважэцка і сіскаецацца. «Рус, здаваўся!» — зараўлі немцы, але адважны воін-кіргіз, узяўшы ў рукі апошняю гранату, вырывае з яе калёць і са словамі «Гвардыя не здаецца!» узрывае сябе разам з некалькімі гітлераўцамі».

Указам Прэзідэнта Вярхоўнага Савета СССР ад 22 ліпеня 1944 года за мужнасць, адвагу і гераізм, праяўлены ў барацьбе з нямецка-фашысцкімі захопнікамі, гвардыі яфрэйтара Джумаша Асаналіева пасмяротна прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

... Джумаш нарадзіўся 10 мая 1923 года ў сяле Атуз-Уул Ак-Суйскага раёна Ісык-Кульскай вобласці Кыргызстана ў сялянскай сям'і. З'яўленне доўгачаканага першыня для ўжо немалых бацькоў стала сапраўдным шчасцем, падарункам лёсу. Джумаш з малых гадоў палюбіў прыроду, горы, з задавальненнем хадзіў з бацькам Асаналіем на

палаванне, хутка навучыўся трапна страляць, не здагадваючыся, што гэтыя снайперскія навыкі яму вельмі спатрэбіцца ўжо ў недалёкай будучыні...

Пасля заканчэння сярэдняй школы юнак працаваў у калгасе чабано. Калі пачалася Вялікая Айчынная вайна, ён, настойліва ўпрошваючы ваенкама, дабіваўся таго, каб дабравольцам пайсці на фронт, але з прычыны непрызыўнага ўзросту яму ў гэтай просьбе адмовілі. Нарэшце ў 1942 годзе Пржвальскім раённым ваенным камісарыятам Джумаш быў прызваны ў рады Чырвонай Арміі. Праводзячы яго ў войска, бацька даў наказ: «Бі без літасці фашыстаў, сын, не шкадуй гэтых ворагаў. Ніколі не

забывай, колькі людзей загінула ад іх рук. Веру, калі прыйдзеца застацца на полі бою аднаму, будзеш змагацца да канца, не здадзеш і не зняславіш наш паважаны род». Не мог забыць Джумаш і кранальнага развітання з маці, якая праводзіла яго ад роднага сяла да райцэнтра. «Я вярнуся, мама! — абяцаў адзіны сын у сям'і. — Абаважкова вярнуся з перамогай!»

У запасным палку, куды прыйшоў Джумаш, маладое папаўненне настойліва і паскораным тэрмінам навучалася азам ваеннай навукі. Вясковая загартоўка, прыродны спрыт, кемлівасць, вынослівасць, навыкі трапнага палюўнічага дапамагі Джумашу паспяхова асвоіць курс маладога байца: ён стаў кулямётчыкам, атры-

Мікалай ШАЎЦЕНКА

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Уздзенскі раён

Сяргей САВІЦКІ:

«Знаёмства з раёнам пачаў не з моцных суб'ектаў гаспадарання, каб не заспакойвацца»

Крыху больш як чатыры месяцы таму Сяргей Савіцкі прызначаны старшынёй Уздзенскага раённага выканаўчага камітэта. Да гэтага працаваў першым намеснікам старшыні, начальнікам упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Дзяржынскага райвыканкама.

— Сяргей Канстанцінавіч, адна справа быць намеснікам, і зусім іншая — адказваць за цэлы раён. Магчыма сустрэліся напачатку з нейкімі цяжкасцямі. І наогул, з чаго пачалі сваю дзейнасць?

— Асабліва цяжкасцяў не было. Гэтак у паспрылі тыя абставіны, што крыху больш як год я адпрацаваў у Дзяржынскім раёне. Мікалай Іванавіч Арцюшкевіч — мудры кіраўнік, які навуачу мяне мысліць па новаму, больш шырока, не зачыкаліца на адных пытаннях.

Пасля таго, як заступілі на новую пасаду, пачаў знаёмства з раёнам, прычым не з тымі прадпрыемствамі, арганізацыямі, дзе справы ладыцца. У першую чаргу наведваўся, каб сябе не заспакойваць. Вывучыў стан справы не толькі на вытворчасці, але і ў сацыяльнай, культурнай сферы, сферы аховы здароўя.

— І якія першыя ўражанні? Магчыма, нешта трэба прапраўляць?

— Калі ўзяць сацыяльную сферу, то яна ў раёне моцная. У прыватнасці, сельскія школы практычна не адраіваюцца ад гарадскіх. Усе будынкі ў нармальным стане, адбываюцца стандарты. Банк рэканструкцыі і развіцця выдзяляе грошы на ремонт уваходнай

Фота Сяргея САВІЦКІ

групу, падлогі і самае галоўнае — харчавальнага блока ў Уздзенскай сярэдняй школе № 1 імя А. С. Пушкіна.

Рамонт чакаецца і ў Уздзенскай гімназіі. Дзевяццаць навучальных працэсаў у гэтых установах арганізаваць у дзве змены.

Няма праблем і ў культуры. А гарадскому Палацу культуры можа пазаіздросціць любы райцэнтр. Гэты прасторны будынак у выглядзе дыяганнага нагадвае Нацыянальную бібліятэку. У планах — рамонты даўняў некаторых сельскіх дамоў культуры і Дзешчанскага цэнтру волнага часу. У Каралёве да святкавання раённых Дажынак у 2018-м таксама плануецца рамонты Дома культуры.

Што датычыцца сістэмы аховы здароўя, то галоўны ўрач цэнтральнай раённай балніцы Аляксандр Драйчук шмат зрабіў у плане рамонту, які вёў гаспадарчым спосабам, што дало магчымасць скажонамці на кошыце работ. Аляксандр

Аляксандравіч — моцны адміністратар, які прывёў у ідэальны стан харчавальны блок, пральню, фасады будынкаў цэнтральнай раённай балніцы. Засталося крыху прапрацаваць над эстэтычным аздабленнем. У сельскай мясцовасці непазнавальна змяніліся фельчарска-акушэрскія пункты як зноў, так і знутры. У вёсцы Цялякава працуе балніца сястрынскага догляду на базе былой школы, разлічаная на 25 месцаў. Але гэтага недастаткова. Варта было б павялічыць напаяльнасць да 50 месцаў. Магчыма і ёсць — другі паверх будынка пакуль пустуе.

Лабараторыі ў балніцы аснашчаны сучасным абсталяваннем. Ёсць апарат для поўнага спектральнага аналізу крыві, бадай, адзіны ў Мінскай вобласці. Установа аховы здароўя ўкамплектаваная цалкам аўтаматызаванай хуткай дапамогай, рэанімабілем, забяспечана медыцынскімі кадрамі. Прычым упэўнены, што многія маладыя медыкі хоць сёння могуць узначаліць балніцы, — яны прафесіяналы, добра падрыхтаваныя.

Чацвёрта існуе праблема са спецыялістамі ў сельскай гаспадарцы: механізатару крыху не хапае. Але падчас пасяной, касавіцы, жніва патрэбу перакрывае за кошт працаўнікоў раёна. Дапамога сталічных прадпрыемстваў не патрабуецца.

— Вы першы з кіраўнікоў, які звярнуў увагу на развіццё турыстычнага патэнцыялу раёна. Лічыце, што тут непачытай крэй работ?

— Гэта спраўдзіць так. У Уздзенскім раёне пачынаецца Нёман. Але мала хто пра гэта ведае. Неабходна больш папулярызаваць гэты факт. У вёсцы

Наднёман знаходзіцца сядзіба Наркевіча-Едкі. Якуб Наркевіч-Едка — вучоны-прыродазнавец, урач, вынаходнік бяздротавай перадачы электрычных сігналаў. Радавое гнездо гэтага незвычайнага чалавека, які пакінуў след не толькі ў беларускай, але і сусветнай гісторыі, можна раскруціць не горш, як Нясвіжскі палац. Але для гэтага патрэбныя фінансавыя сродкі. Сядзіба ўзвышаецца на крутым беразе Нёмана — надзвычай прыгожы мясціны. Тут жа ўладкаваныя склеп з магіламі Наркевічаў-Едкаў. У пасёлку Першамайск раскінуўся сядзібна-паркавы комплекс «Кухцічы» замжнага шляхецкага роду Завішаў, у Уздзе — каліца з пахаваннямі прадстаўнікоў іх сям'і.

Словам, наведвальнікам і гасцям ёсць што паказаць і пра што расказаць.

— Вы, як кіраўнік новай фармацыі, наладжваеце самыя цесныя стасункі з прадстаўнічай уладай, дэпутатамі. Наколькі ведаюць, новыя старшыні прыйшлі ў тры з шасці сельскіх вёскаў?

— Дзешчанскі сельвыканкам узначалі новы старшыня, у мінным участковы інспектар міліцыі, маёр Уладзімір Балчанюк. Уважліва сачу за першымі яго крокамі. Думаю, не памыліліся ў выбары: ініцыятыўны, актыўны. У Азерскі сельвыканкам таксама прыйшоў малады хлопец Антон Аліноўскі, які працаваў у Мінску ў аддзеле па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю. Задаволены яго работай. Напачатку нават палохаў, што нялёгка яму даведзецца: населены пункт месціцца непдалёку ад Мінска, на лета суды прыязджае шмат дачнікаў, якія прад'яўляюць звышнаныя патрабаванні мясцовай уладзе. Але такіх, як ён, не спа-

ложаеш цяжкасцямі. Напрыклад, на нарадах я стаўлю пытанне, каб у кожным сельсавеце стварыць падсобную брыгаду для дробнага рамонту, добраўпарадкавання. Дык ён падхапіў маю ініцыятыву, звязваючы з раённым цэнтрам занятасці насельніцтва, дамовіўся ўзяць на работу трох чалавек, якія стаяць там на ўліку, вырашыў пытанне з аплатай іх працы. Нёманскі сельвыканкам узначалі Наталля Крук. Наталля Уладзіміраўна шмат увагі удзяляе навядзенню парываў у рабоце аддае пытаннем працаўладкавання насельніцтва, напрыклад, яна склала спісы жыхароў усіх вёсак сельсавета, якія не маюць работы, у тым ліку і тых, хто выехаў на заробкі ў іншы населены пункт, змяніў месца жыхарства. Па ўсіх катэгорыях прадставіла дакладную раскладку.

— Помніцца, мінулы раз пры сустрэчы ў Дзяржынску вы казалі, што з сям'ёй змянілі месца жыхарства, здаецца, шосты раз. Што зробіш, вы чалавек дзяржаўны, куды загадаці, туды і паехалі. Гэтым разам дзеці ўжо адапталіся?

— У Узду пераехалі з сям'ёй перад Новым годам, вырашылі, што трэба сустрэцца святна на новым месцы. Пасяліліся ў службовым доме і пачалі ажыццяўляць з чыстага ліста.

Малодшая дачка ходзіць у чацвёрты клас, прывыкла да новых умоў, школы. Старэйшай цяжэй знаходзіць новых сяброў, ладзіць новыя стасункі. Бачыў, што напачатку ёй даводзіцца нялёгка. Таму кожны вечар стараўся падысці, пагутарыць, высветліць, як справы ў школе, падтрымаць.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Таленты

МУЗЫКА ВЫХОЎВАЕ МАЛЕНЬКІХ «ЦЭЗАРАЎ»

Чаму дзяцей варта аддаваць у мастацкую школу

У мінулым годзе Уздзенская дзіцячая школа мастацтваў адзначыла 50-годдзе.

— У нас навучаецца 284 дзіцяці, у тым ліку 43 у класах, якія размешчаны ў пасёлку Каралёва. Працуюць 22 выкладчыкі. За ўсю гісторыю школы з яе сцен выйшла больш як тысяча выпускнікоў. Мы ганарымся, што маем два калектывы са званнем «узорны»: дзіцячы духавы аркестр і танцавальны калектыв «Вясёлка». У школе працуюць пяць аддзяленняў: інструментальнае, дзе выхаванцы вучацца граць на гітары, домры, цымбалах, трубе, валторне, флейце, баяне, акардэоне, ударных інструментах. Ёсць аддзяленні харэаграфіі і харавое, мастацкае, мастацка-эстэтычнае. Найбольш ахвотна дзеці паступаюць на харэаграфію, выяўленчае мастацтва, — расказаў дырэктар установы Дзмітрый КАНТАРОВІЧ.

Па словах кіраўніка, у школе не хапае тэатральнага аддзялення. Магчыма ў перспектыве яно і адкрыецца. Але тут патрэбна карпатлівая і настойлівая праца, пошук спецыялістаў у гэтай справе.

Юныя таленты Уздзеншчыны: (злева направа) Павел Прыёмка, Антон Лапотка, Станіслаў Майсеев, Максім Макаровіч.

Музычныя заняткі выходзяць маленькіх «цэзараў», якія умеюць рабіць шмат спраў адразу. Музыка дапамагае арыентавацца адначасова ў некалькіх працэсах, прывучае мысліць і жыць у некалькіх напрамках, — лічыць Дзмітрый Якаўлевіч. — Нездарма музычнымі мінутымі адзначана жыццём многіх знакамітых людзей.

(Заканчэнне на стар. 8.)

Цікавае побач

ВОДНАЕ СЭРЦА КРАІНЫ

Адкуль бярэ пачатак адна з найбуйнейшых нашых рэк?

Нёман называюць самай беларускай з усіх рэк, якія цякуць па тэрыторыі нашай краіны і пасля упадаюць у мора. Бо толькі ён бярэ свой пачатак у Беларусі, а калі дакладна — у Уздзенскім раёне.

Дарчы, месца само па сабе вельмі цікавае: яго абвеенае мноствам паданняў і легендаў, а спрэчкі пра тое, які пункт лічыць сапраўдным вытокам Нёмана, не сціхаюць да гэтага часу.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

АД НАШАГА СТАЛА — ВАШАМУ,

або Што новага працаваўвае Уздзенскае спажывецкае таварыства

З кожным годам як грыбы пасля дажджу з'яўляюцца новым сеткавым магазінам. Аднак наша жыццё нельга ўявіць без кааператыва гандлю. Гэта менавіта тая галіна, якая робіць камфортным наш быт, стварае настрой сельскім працаўнікам. Карэспандэнт пачынала на Уздзеншчыне і ўпэўнілася, што выхаваныя таварыствы, якія ўзначальваюць нераўнадзусныя людзі, якія пастаянна ў творчым пошуку.

Старшыня райспажываўсаюза Іван ГАРАВЕЦ.

Ірына СМАЛЯНКА, прадавец у краме «Ласунак».

Уздзенскае раённае спажывецкае таварыства вядзе свой адлік з 1923 года. За гэты час неаднаразова мяняліся назвы, шыльды, але нязменным заставаўся клопат аб людзях. У сістэму спажывецкага таварыства ўваходзіць 70 рознічных гандлёвых аб'ектаў, у тым ліку 58 у сельскай мясцовасці. Ахоплваюць нават тая вёска, дзе пражывае ўсяго некалькі чалавек.

Прадпрыемства займаецца не толькі гандлем. Гэта разгалінаваная шматпрофільная сістэма, якая забяспечвае патрэбы

тэрмін яе рэалізацыі. Сеткавыя магазіны зачыкалены, каб прадукцыя захоўвалася працягла час і не чарсвелі.

Выхад — у развіццё прамысловасці

Вядома, цяпер даводзіцца працаваць ва ўмовах жорсткай канкурэнцыі. Таму старшыня праўлення спажывецкага таварыства Іван Гаравец бачыць выйсце ў развіццё прамысловасці і атрымлівае канчатковага выніку: самі вырабніцы, перапрацавалі і прадалі. Менавіта на такім прыкладзе працуюць шведскія калегі.

— Задумваемся над тым, што нядарна мець сваю падсобную гаспадарку, забойны цэх, кармавую базу. На корм можна выкарыстоўваць і адходы вытворчасці. Цяпер пакупнік клапоціцца аб здаровым ладзе жыцця, харчаванні. Таму ўсё большым пошмат карыстаюцца натуральныя, экалагічна чыстыя прадукты, — дзеліцца планами Іван Іванавіч. — Хочам таксама

мадэрнізаваць каўбасны цэх для таго, каб выпускаць вараныя каўбасы. Для гэтага неабходна закупіць спецыяльнае абсталяванне. Мяркую, у чацвёртым квартале пытанне зрушыцца з месца. У гэтым выпадку ў гандлі будзе прысутнічаць увесь спектр каўбасных вырабаў. На сённяшні дзень мы вырабляем практычна ўсё, за выключэннем вараных каўбас. Распрацоўваем таксама новыя тэхналогіі, каб патаніць прадукцыю. Выпускаем пельмені з курацінай, ялавічнай, свінай пад брэндам «Браткі Пельменікі». Гэта таксама стапартынтны натуральны прадукт, без соі, дабавак. Тэрмін яго захоўвання тры месяцы. Навітка ўжо знайшла сваіх прыхільнікаў.

Па меры магчымасці ва Уздзе мадэрнізацыя гандлёвай сеткі. Апошнім часам магазіны пераводзяць на самаабслугоўванне, абнаўляюць дызайн, інтэр'ер у старых гандлёвых пунктах. Словам, робіцца ўсё, каб яны набывалі прывабы сучасны выгляд, а пакупнікам і прадаўцам было туды ўтульна, камфортна. Нядаўна адкрылася фірменная крама «Крышталь». Усе шыльды ў краме на беларускай мове, у тым ліку і інфармацыя ў кутку пакупніку.

НЕ ТОЛЬКІ ХЛЕБА, АЛЕ І ВІДОВІШЧАЎ

У раённым цэнтры адкрыўся магазін «Ласунак» для дзяцей. Гэты гандлёвы пункт яшчэ сумяшчае і функцыі

кафэ. Тут аформлены ўтульны куток для гульні, месца са столікамі, дзе можна пасядзець, выпіць кавы, гарбаты, катэіль, паспытаць пірожнае, іншыя салодкія прысмакі, папкорн. У асноўным наведвальнікам прапануюць прадукцыю асабістай вытворчасці. У найбліжэйшай перспектыве ўстанова абсталяванне для вырабы салодкай ваты. «Нашы дзеці могуць паласавана ёй толькі падчас розных гарадскіх свят, кірмашоў. А цяпер яны — атрымаюць магчымасць ужываць яе, калі жадаюць, — кажа кіраўнік райспажываўсаюза. — Калі пацаліце, на вуліцы паставім парасон, сталы, каб

Святлана СТРЫГЕЛЬСКАЯ, начальнік аддзела прамысловасці, з прадукцыяй уласнай вытворчасці.

хочуць розных відовішчаў. Пакуль шукаем музыкантаў, людзей, якія б маглі прафесійна правесці мерапрыемствы», — кажа Іван Гаравец.

У сельскай мясцовасці, наадварот, не запатрабаваныя магазіны закрываюцца. Яны нерэнтабельныя з-за невялікай вырочкі. Шмат цягнуць камунальныя паслугі, электрычнасць, а льгот ніякіх няма. Але сельскія жыхары не застаюцца без увагі кааператараў. Пяць аўтамагістраў па графіку абслугоўваюць 108 населеных пунктаў. Магазіны на колах аснашчаны халадзільным абсталяваннем, прывозіць насі неабходнае: рэбаныя, мясныя, каўбасныя, малочныя, хлебабулачныя вырабы. Заводу прадукцыі могуць выкачаць і індывідуальны заказ: у наступны раз даставяць тое, што жадае пакупнік.

«У перспектыве пры неабходнасці будзем расшыраць аўтапарк і пуская дадатковыя маршруты, — канстатуе старшыня райспажываўсаюза. — А наогул, нерэнтабельныя магазіны трэба закрываць і рабіць стаўку на тая віды дзейнасці, якія прыносяць прыбытак, на тое, што ў нас лепш атрымаецца — развіццё вытворчасці. Мы дабіваемся таго, каб не залежаць ад палітычных пастайшчых. Дарчы, хлебабулачныя вырабы мы рэалізуем не толькі ў сваім раёне, але і ў іншых — Мінск, Пухавіцкім, Слуцкім, Капыльскім, Дзяржынскім, ахопліваем бараўлянскі напрамак».

У перахалі з сям'ёй перад Новым годам, вырашылі, што трэба сустрэцца святна на новым месцы. Пасяліліся ў службовым доме і пачалі ажыццяўляць з чыстага ліста.

Малодшая дачка ходзіць у чацвёрты клас, прывыкла да новых умоў, школы. Старэйшай цяжэй знаходзіць новых сяброў, ладзіць новыя стасункі. Бачыў, што напачатку ёй даводзіцца нялёгка. Таму кожны вечар стараўся падысці, пагутарыць, высветліць, як справы ў школе, падтрымаць.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

хочуць розных відовішчаў. Пакуль шукаем музыкантаў, людзей, якія б маглі прафесійна правесці мерапрыемствы», — кажа Іван Гаравец.

У сельскай мясцовасці, наадварот, не запатрабаваныя магазіны закрываюцца. Яны нерэнтабельныя з-за невялікай вырочкі. Шмат цягнуць камунальныя паслугі, электрычнасць, а льгот ніякіх няма. Але сельскія жыхары не застаюцца без увагі кааператараў. Пяць аўтамагістраў па графіку абслугоўваюць 108 населеных пунктаў. Магазіны на колах аснашчаны халадзільным абсталяваннем, прывозіць насі неабходнае: рэбаныя, мясныя, каўбасныя, малочныя, хлебабулачныя вырабы. Заводу прадукцыі могуць выкачаць і індывідуальны заказ: у наступны раз даставяць тое, што жадае пакупнік.

«У перспектыве пры неабходнасці будзем расшыраць аўтапарк і пуская дадатковыя маршруты, — канстатуе старшыня райспажываўсаюза. — А наогул, нерэнтабельныя магазіны трэба закрываць і рабіць стаўку на тая віды дзейнасці, якія прыносяць прыбытак, на тое, што ў нас лепш атрымаецца — развіццё вытворчасці. Мы дабіваемся таго, каб не залежаць ад палітычных пастайшчых. Дарчы, хлебабулачныя вырабы мы рэалізуем не толькі ў сваім раёне, але і ў іншых — Мінск, Пухавіцкім, Слуцкім, Капыльскім, Дзяржынскім, ахопліваем бараўлянскі напрамак».

НА ЧАРЗЕ ЭЛІТНЫ ХЛЕБ

Начальнікам аддзела прамысловасці працуе Святлана Стрыгельская, на працягу 1999 года.

— У нас ёсць сваё лабараторыя, тэхналагічная служба, якая распрацоўвае рэцэпты і ўкараняе іх у вытворчасць. Маюць цэх: хлебапячэння, цукрыстых, кандытарскіх вырабаў. У кожнай змене працуюць па чатыры-пяць чалавек, — расказала Святлана Віктараўна. — У цэху хлебапячэння выпускаем хлеб, батоны, разнастайную выпечку: здобу, сухары. У цэху цукрыстых вырабаў — пернікі і разнастайныя віды печыва. У кандытарскім — тарты, пірожныя і дробнаштучную прадукцыю. У распрацоўцы тэхналогіяў — новыя найменні тартоў, пірожных. Але перш вывучаем густы і попыт спажываюць. Гатуюм два віды заказных тартоў. Па іх прыязджаюць жыхары нашага і суседніх раёнаў.

Як расказала Святлана Стрыгельская, у планах — выпечка хлеба ў чатыры стадыі. Гэта будзе элітны заварны від. Працэс іх прыгатавання складаны: спачатку рыхтуецца закваска, заварка, затым дадаецца закваска пасля браджэння. Але на выхадзе атрымаецца смачны, з водарам хлеба без дабавак, узмацняльнікаў смаку, які доўга не чарсвец.

У задумах таксама хлеб без дражджэй для тых, хто клапоціцца аб здаровым ладзе жыцця, харчаванні. Але выпуск новых відаў хлеба зацягваецца па прычыне дэкларавання прадукцыі.

Перш чым запусціць іх у вытворчасць, неабходна правесці гэтую рэабліду і атрымаць неабходныя дакументы.

Па кандытарскіх вырабах шмат плану. У прыватнасці, выпускаць іх на аснове тварожных крэмаў, фруктаў. «Тэрмін іх захоўвання невялікі. Але будзем адрацоўваць гэты варыянт, бо людзям падабаюцца такія ласункі», — канстатуе мая суразмоўніца.

Калісьці каўбасны цэх займаўся варанымі каўбасамі, сасіскамі, сардэлькамі. Цяпер вытворчасць іх хочучы аднавіць. Прычым выпускаць каўбасы розных гатунавых катэгорый. Вялікім пошмат карыстаюцца сыварэнджаныя і сываряленыя каўбасы па даўніншых бабуліных рэцэптах. Па іх нават прыязджаюць у фірменны магазін спецыяльна на жыхары Мінска. Даспадобы пакупнікам і сухары з разынкамі «Гомельскія», іх бяруць цэлымі каробкамі.

— Сваю прадукцыю рэалізуем у праз сістэму спажывецкага таварыстваў практычна ва ўсіх раёнах Міншчыны, у тым ліку. Часта удзельнічаем у кірмашах, выстаўках, дзгустачках. І аднойчы пакаштаваўшы нашы вырабы, пакупнікі цікавяцца, дзе іх можна набыць, — адзначае Святлана Стрыгельская.

У размову зноў уступае Іван Гаравец: — Змены адбыліся і ў сістэме грамадскага харчавання. Мы распрацавалі два комплексы танных абедоў коштам крыху больш за два рублі. Людзі ацанілі паслугу, бо з любога комплексу можна выбраць тое, што ім да густу. У абедзены перапынак зала рэстарана практычна не пустуе. Па такім жа прычыне працуюць і тры кафе ў горадзе. Людзі жадуць, што за такіх грошай у сталіцы можна купіць толькі чабурчкі. У нас новы старшыня райвыканкама Сяргей Канстанцінавіч Савіцкі, вельмі крэатыўны чалавек, дапамагае нам парадзі, падкінуў нават бізнес-план. Я ўпершыню сутыкнуўся з тым, што кіраўнік так перажывае за справу, за свой раён. Думаю, пры такім падыходзе да ўсіх галін вытворчасці ў яго ўсё атрымаецца.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. унп 601019808

Сучасныя тэхналогіі, клопат пра работнікаў і нетыповыя паслугі

КАЛІ РАЁННАЯ АХОВА ЗДРОЎЯ НА ЎЗРОЎНІ СТАЛІЧНАЙ

У 80-я гады мінулага стагоддзя Уздзенскую цэнтральную раённую бальніцу будавалі як эксперыментальны праект. Тады яна была адной з найлепшых па аснашчэнні ў БССР. Гады прайшлі, але свой лідарскі статус бальніца не страціла. Тут ёсць сучаснае абсталяванне, якога няма больш ні ў адным раёне. Зараз ва ўстанове аховы здароўя праводзіцца маштабная мадэрнізацыя. Якімі яшчэ дасягненнямі ганарацца супрацоўнікі, а якія змены яшчэ толькі ў планах, мы даведаліся, наведваючы Узду.

«Без прафесіяналаў няма развіцця»

Больш за дзесяць гадоў пост-галюнага ўрача Уздзенскай цэнтральнай раённай бальніцы займае Аляксандр ДРЭЙЧУК. Менавіта пасля таго, як ён стаў кіраўніком, тут пачаліся вялікія перамены: бальніца не раз становілася пераможцам рэспубліканскага агляду якасці і медыцынскага абслугоўвання насельніцтва. У прафесіі Аляксандр Аляксандравіч ужо амаль 35 гадоў, у якасці спецыяліста ён абраў педыятрычны кірунак, што дзіўным чынам спалучаецца з яго яркай лідарскай якасцю. Дарэчы, сваю энергію ён накіроўвае не толькі на развіццё даручанай яму ўстановы, але і на грамадскую дзейнасць: галоўны ўрач раённай бальніцы быў абраны ў абласны Савет дэпутатаў ад Уздзенскай выбарчай акругі. Сярод галоўных задач сваёй працы Аляксандр Аляксандравіч называе замацаванне кадраў і абнаўленне матэрыяльна-тэхнічнай базы.

Галоўны ўрач Уздзенскай ЦРБ Аляксандр ДРЭЙЧУК.

— Без прафесіяналаў няма развіцця. Таму неабходна ствараць годныя ўмовы і забяспечваць добры заробак. Мы над гэтым узмацнена працуем, што дае свае вынікі: у нас высокая ўкамплектаванасць медыцынскім персаналам. Моладзь прыязджае на практыку, праходзіць інтэрнатуру, размеркаванне і застаецца. Мы стараемся іх зацікавіць: мясцовыя гаспадаркі выдзяляюць домкі ў аграгарадках, самі адрамантавалі некалькі інтэрнатаў, будзем арэнднае жыллё. І, вядома, не забываем аб чалавечым стаўленні. Я, напрыклад, адчуваю вялікую адказнасць перад моладдзю, і стаюцца да іх шчыра, па-бацькоўску, — расказвае галоўны ўрач.

Узорная клінічна-дыягнастычная лабораторыя

Яшчэ адзін гонар Уздзенскай цэнтральнай раённай бальніцы — клінічна-дыягнастычная лабораторыя. Тут устаноўлены імунаферментны аўтаматычны аналізатар. Абсталяванне такога класа ёсць хіба што ў НДІ анкалогіі. Цалкам аўтаматызаваная сістэма дазваляе звесці да мінімуму ўплыў чалавечага фактару на пра-

Урач-тэрапеўт Анастасія ДУБІНСКАЯ на прыёме.

цэс, а значыць, і вынік даследавання, паскорыць работу супрацоўнікаў і атрымаць вынік у дзень здачы аналізу.

— З яго дапамогай мы робім даследаванне на TORCH-інфекцыі для цяжарных, вывучаем палавыя гармоны і гармоны шчытападобнай залозы, анкамаркеры яечнікаў, малочнай, шчытападобнай і падстраўнікавай залоз, печані, кішэчніка. У гэтым месяцы пачынаем рабіць новыя аналізы лімфатычных захворванняў і комплексны скрынінг лёгкіх і малочнай залозы. Так, раённая бальніца не можа забяспечыць поўную загруз-

Сеанс ароматэрапіі ў жамчужнай ванне

Далей накіроўваемся ў цалкам мадэрнізаванае аддзяленне рэабілітацыі. На працягу ў кабінет гідратэрапіі з задавальненнем прыходзяць не толькі мясцовыя жыхары, але і мінчане, якія перабіраюцца ва Уздзенскі раён у цёплую пару года. Тым больш што цэны на платныя паслугі, у адрозненне ад сталічных, зусім не кусаюцца. Кабінеты сталі настолькі запатрабаванымі, што ў бальніцы нават выпусцілі падарункавыя сертыфікаты на іх наведванне, якія карыстаюцца асаблівай папулярнасцю ў перыяд свята.

У адным з кабінетаў гідратэрапіі, напрыклад, можна знайсці душ Шарко, струменны і ўзыходзячы душы, у іншым — падводны душ-масаж і жамчужную ванну. Такую назву яна атрымала дзякуючы бурбалкам, якія яе напаяюць, — па форме яны нагадваюць жамчужыні. Працэдурны паляпшаюць кровазварот і лімфазварот, дзякуючы таму, што праводзіцца масаж усяго цела: ад пятак да шыі — што прыводзіць да агульнага аздарулення арганізма. Іх можна суправадзіць і ароматэрапіяй, на выбар прапануюць экстракт ядлоўцу, горнай лаванды, мелісы і размарыну. Як расказала старшая медсястра аддзялення медыцынскай рэабілітацыі Наталія ЛІСАКОВІЧ, рэкамендуецца праходзіць курс у 10—15 працэдур раз у квартал.

Загадчык клінічна-дыягнастычнай лабораторыі Ірына СІЗОВА.

Загадчык хірургічнага аддзялення Яўген СЕРАФІМАУ і старшая аператыўная медсястра Наталія КІЦКАВА.

жанасць прыбора, затое гэта дазваляе яму працаваць больш дакладна і доўга. У цэлым, дзе гэта магчыма, мы стараемся перайсці на цалкам аўтаматызаваны аналіз, — тлумачыць загадчык клінічна-дыягнастычнай лабораторыі Ірына СІЗОВА.

«З'яжджаш? Ды навошта!»

У Уздзенскай раённай бальніцы спецыялісты робяць усё магчымае, каб аказаць сваім пацыентам медыцынскую дапамогу на месцы, а не адпраўляць іх у сталіцу. Для гэтага некалькі гадоў таму ў хірургічнае аддзяленне набылі лапараскапічную стойку. Цяпер тут робяць аперацыі

кваліфікацыйнай катэгорыі Яўген СЕРАФІМАУ.

У гэты ж аддзяленне паўтара года таму па размеркаванні быў адпраўлены Уладзіслаў ГАУРУСІК. Малады хірург родам з Гродна, дзе і скончыў медыцынскі ўніверсітэт. Пры гэтым накіраванне ў раён яго ніколі не расчаравала. Уладзіслаў адзначае, што ў гэтым ёсць свае перавагі. Напрыклад, даводзіцца рабіць абсалютна разнапланавыя аперацыі, што добра для набывання практычнага вопыту. Да таго ж, прыцягваюць хлопца ўмовы працы і побыту. Нядаўна яму выдзелілі трохпакаёвы блок у абноўленым інтэрнаце. Уладзіслаў усміхаецца, што ў яго нават няма столькі рэчаў для такой працы. Але ўлет-

Намеснік галоўнага ўрача Вадзім ЛАБАНОК.

накіроўваў пацыента да вузкага спецыяліста, а мог паставіць дыягназ і прызначыць лячэнне самастойна. Асабліва актуальна гэта для сельскай мясцовасці, дзе пераважны працэнт пажылога насельніцтва, якому не так проста дабрацца ў горад. Цяпер працэс пераходу да новай сістэмы ў Уздзенскім раёне практычна завершаны. Але тым не менш раз на месяц вузкі спецыялісты працягваюць выязджаць у сельскую філіялы, каб падрабязна пра-кансультаваць усіх, хто жадае.

Наогул у рабоце Уздзенскага раённага апарата аховы здароўя здаеінічана больш за 600 чалавек. Раней у яго склад уваходзілі сель-

Старшая медсястра аддзялення медыцынскай рэабілітацыі Наталія ЛІСАКОВІЧ дэманструе душ Шарко, узыходны і цыркулярны. Таксама ёсць падводны душ-масаж і жамчужная ванна.

Укол выратавання

Адзін з найважнейшых леташніх набывкаў для бальніцы — рэамабіль. Купіць яго дапамог Уздзенскі райвыканкам. Нягледзячы на вялікія выдаткі, пераацэнкі гэта ўкладанне нельга. Рэамабіль цалкам укамплектаваны для аказання экстраннай рэанімацыйнай медыцынскай дапамогі і транспарціроўкі цяжкіх хворых.

— Тут вельмі шырокі салон, можна стаяць на ўвесь рост, кабіна з салонам злучаецца дзвярыма, яркае асвятленне — усё зроблена, каб стварыць максімальна зручныя ўмовы для працы ўрача. Абсталяванне таксама усё неабходнае. Напрыклад, кардыяманітор для кантролю сардэчнай дзейнасці, насычэння кіслародам, ціску. У выпадку неабходнасці можна правесці дэфібра-

ляцыю і электракардыёстмуляцыю. Таксама тут усталяваны пераносны апарат штучнай вентыляцыі лёгкіх і электраадсмоктвальнік, — паказвае тэхніку загадчык аддзялення хуткай медыцынскай дапамогі Міхаіл ЗЫКАЎ.

Яшчэ адна «навінка», якая з'явілася летась, — лічбавы рэнтген-апарат. Як расказвае загадчык рэнтгенаўскага аддзялення Ірына БАЛЯКОВА, да з'яўлення новага абсталявання спецыяльна падрыхтавалі кабінет: узмацнілі радыяцыйную абарону сцен, столі, памяншалі дзверы, усталявалі адмысловую вентыляцыю з функцыяй падагрэву. Дзякуючы таму, што комплекс лічбавы, павялічваць прастору не прыйшлося — на нарматывах няма неабходнасці вылучаць для яго вялікія плошчы.

Апарат складаецца з некалькіх частак, з дапамогай якіх можна праводзіць скапічныя, калі за працай унутраных органаў можна назіраць у рэжыме онлайн, і рэнтгенаграфічныя даследаванні як у стаячым, так і ў ляжачым становішчы пацыента. Але галоўная перавага гэтага комплексу ў тым, што для яго работы не патрэбна дарагая плёнка. Данія запісваюцца на спецыяльныя касеты, якія можна выкарыстоўваць шматразова, пасля чаго літаральна некалькі хвілін яны апрацоўваюцца ў адмысловым прыёмніку. Гатовы здымак можна раздрукаваць на паперы, запісаць на дыск або флэшку, а таксама па электроннай пошце найпрост накіраваць урачу, які вядзе пацыента. Гэта не толькі вельмі зручна, але і дазваляе істотна эканоміць.

Апроч іншага ў рэамабілі заўсёды ёсць запас найкаштоўнейшых лекавых прэпаратаў. Напрыклад, танка-таплазу ўводзяць падчас буінаагавога інфаркту. Калі тромб закрывае сасуд, надыходзіць ішэмія — кіслароднае галаданне сардэчнай мышцы. Гэты тромб можна ўмоўна «растварыць» прэпаратам. Пасля яго ўвядзення аднаўляецца кровазабеспячэнне сардэчнай мышцы, тым часам чалавека вязучу ў Мінск, дзе яму робяць ангіяграфію і пры неабходнасці ставяць адмысловую спружыну, якая расшырае сардэчны сасуд. Сэрца пачынае насычацца кіслародам нармальна, дзякуючы чаму атрымліваецца пазбегнуць незваротных наступстваў. Прэпарат дарагі, але вельмі эфектыўны. Дзякуючы яго своєчасавому ўвядзенню, толькі за мінулы год удалося выратаваць жыцці больш як 10 чалавек.

з мікрадуступам, гэта значыць пры дапамозе зусім невялікіх надрэзаў. У адрозненне ад больш траўматычных аперацый часу на аднаўленне патрабуецца ў разы менш. З дапамогай стойкі выконваюць выдаленне жоўцевага пузыроў, нядаўна пачалі аперацыявы апендыцыт.

Не часта можна сустрэць у раённых бальніцах і аргонаплазменны каагулятар. З яго дапамогай можна, кажучы прастай мовай, залітоўваць раны. Каагулятар ужываецца як падчас адкрытых, так і падчас закрытых аперацый. Аднойчы яго выкарыстоўвалі нават у гінекалагічнай аперацыі пры апаллексі яечніка, прычым удалося захаваць і яечнік, і матачную трубу.

— Мы на месцы праводзім і некаторыя высокатэхналагічныя аперацыі. Сярод іх трансплантцыя часткі касткі з картыкальным пластом, камбінаваная аперацыя брушной поласці з сумежнымі органамі, напрыклад, участка печані і кішэчніка, — расказвае загадчык хірургічнага аддзялення, урач-хірург вейшый

чу ўсё павінна памяншацца: малады чалавек плануе змяніць сацыяльны статус і прывесці жонку менавіта сюды. Дарэчы, па спецыяльнасці яна таксама ўрач. Так што ва Уздзе павінна з'явіцца новая ўрачэбная сям'я, паколькі пераязджаць малады спецыяліст нікуды не збіраецца.

Будучыня за ўрачамі агульнай практыкі

Усяго ў склад установы аховы здароўя акрамя самой бальніцы ўваходзіць 19 фельчарска-акушэрскіх пунктаў і шосць амбулаторыяў. Па словах намесніка галоўнага ўрача па медыцынскім абслугоўванні насельніцтва Вадзіма ЛАБАНОКА, тэндэнцыя сучаснай медыцыны, каб тэрапеўты і ўчастковыя дактары перакаваліфікаваліся ва ўрачоў агульнай практыкі. Гэта значыць, апроч навыкаў тэрапеўта, урачы павінны валодаць ведамі ў неуралогіі, оталарыналогіі, лячэнні вочных хвароб і гэтак далей. Каб пры падарозні на паталогію ўрач не

Галоўная медсястра Жанна ЛІПАЙ.

скія бальніцы, але практыка паказала, што яны нерэнтабельныя. Цяпер мясцовыя жыхары накіроўваюцца ў раённую бальніцу, дзе ім аказваюць кваліфікаваную дапамогу. Усяго ў стацыянары 161 ложка-месца.

— У раёне таксама ёсць бальніца сястрынскага догляду ў вёсцы Целякова, распічаная на 25 месцаў. Там знаходзіцца адзіночка пажылыя людзі і тыя, ад каго адмовіліся іх дзеці. Гэта праблема, на жаль, стаіць даволі востра. Акрамя гэтага для пакінутых старых у стацыянары выдзелена 25 месцаў. Аформіць іх у дом-інтэрнат можна толькі ў выпадку, калі яны адзіночны або іх дзеці гатовы даплачваць пэўную суму. Але часцей яны проста застаюцца без догляду і турботы. Мы не можам пакінуць іх без увагі, таму гэтую функцыю бяром на сябе, — адзначыла галоўная медсястра бальніцы Жанна ЛІПАЙ.

У бліжэйшы час Уздзенскую раённую бальніцу чакаюць чарговыя перамены — пераход на электронны рэцэпты і электронную амбулаторную картку, амаль усё для гэтага ўжо гатова. Галоўнай задачай па-ранейшаму застаецца завяршэнне рамонтна-Тасіма ёсць задумка пераабсталяваць інфекцыйнае аддзяленне ў гаспадарыцка-рэабілітацыйны цэнтр. Узровень інфекцыйнай захваральнасці зніжаецца, таму такія вялікія плошчы аддзялення, на шчасце, цяпер не патрэбныя. Можа атрымацца нешта нахталшт шматфункцыянальнага санаторыя проста ў горадзе.

Дар'я КАСКО.

ЗАДУМАНАЕ ДАВОДЗІЦЬ ДА КАНЦА

Дырэктар саўгаса «Гарадок» ведае, як будаваць аб'екты і эканоміць грошы

У 2016 годзе раённае сельскагаспадарчае ўнітарнае прадпрыемства «Саўгас «Гарадок», што на Уздзеншчыне, узначаліў Яўген Груша. Яўген Аляксандравіч свой, тутэйшы, нарадзіўся непадалёку ў вёсцы Хатляны. Да гэтага працаваў галоўным інжынерам адкрытага акцыянернага таварыства «Наднёман», прарабам закрытага акцыянернага таварыства «АСБ-Агра Кухцічы». У 2009 годзе закончыў Мар'інагорскі дзяржаўны аграрна-тэхнічны каледж імя Лабанка, затым — Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт заочна.

лемы з кадрамі. Не хапае толькі аднаго механізатара. Ды гэта не бяда — за руль трактара сядуць выпускнікі Уздзенскага дзяржаўнага сельскагаспадарчага ліцэя.

У ПРЫЯРЫТЭЦЕ — МАЛАДОСЦЬ

— У нас цалкам укамплектаваны штат спецыялістаў. Хутка па размеркаванні прыедуць два ветэрынарныя фельчары. Галоўны ветурач у нас ёсць. У перспектыве спатрэбіцца даярка, паколькі будзем будаваць два кароўнікі на 600 галоў, — кажа Яўген Аляксандравіч.

У спецыялістах трыццацігадовае кіраўніцтва перш за ўсё цэнніце дысцыплінаванасць, строгае выкананне даручэнняў, імкненне да сама-развіцця.

— Дык вы, мяркую, прытрымліваецеся аўтарытарнага стылю кіраўніцтва? — запыталася ў яго.

— Зусім не так. Перш выслухаю сваіх падначаленых, абмяркую сумесна тую ці іншую сітуацыю, а я прыму рашэнне. Наш саўгас — уласнасць раёна. І, вядома, усе значныя крокі ўзгадняю са спецыялістамі на раённым узроўні, — адказвае Яўген Груша.

Працаўнікоў кіраўнік замацоўвае жылём, стварэннем годных умоў працы і дастойнай зарплатай. Аграгарадок газіфікаваны, тут пабудаваны пяцьдзясят дамоў па Дзяржаўнай праграме аднаўлення і развіцця сяла. Сярэдняя зарплата ў параўнанні з іншымі сельскагаспадарчымі арганізацыямі не самая нізкая, — 573 рублі. Праўда, сучасная моладзь хоча, каб было больш выхадных. Аднак адпачыць можна пасля заканчэння сельскагаспадарчых работ. Як кажуць, аграном можа працаваць зімой настаўнікам, а летам — па спецыяльнасці. Чаго не скажаш пра жывёлаводства. Скаціна патрабуе догляду круглы год.

Дырэктар саўгаса «Гарадок» Яўген ГРУША.

праграме аднаўлення і развіцця сяла. Сярэдняя зарплата ў параўнанні з іншымі сельскагаспадарчымі арганізацыямі не самая нізкая, — 573 рублі. Праўда, сучасная моладзь хоча, каб было больш выхадных. Аднак адпачыць можна пасля заканчэння сельскагаспадарчых работ. Як кажуць, аграном можа працаваць зімой настаўнікам, а летам — па спецыяльнасці. Чаго не скажаш пра жывёлаводства. Скаціна патрабуе догляду круглы год.

Дырэктар саўгаса аддае перавагу маладым кадрам. Пад яго кіраўніцтвам працуюць маладыя аграном-насеннявод, эканаміст, інжынер. Яўген Аляксандравіч лічыць, што практычныя навыкі з'яўляюцца з цягам часу. Галоўнае, каб была цікавасць да справы, і работа паддавалася. Моладзь дасканала валодае сучаснымі тэхналогіямі, што датычыцца прафесіі, яе не трэба перавучаць.

Генерала робіць світа. Толькі з падтрымкай калектыву з'яднанай, кваліфікаванай каманды можна разлічваць на поспех і нешта планавана па перспектыве. Летас у саўгасе пабудавалі пяць сіласна-сянажных траншэй, сёлета мяркуецца ўзвесці яшчэ тры. У планах — увесці ў дзеянне памяшканне для цялушак.

Усяго ж у саўгасе тры малочна-тварныя фермы і ключавікі для бясрыбязнага ўтрымання кароў з даўняй залай, памяшканне для адкорму бычкі. Пагадоўе буйной рагатай жывёлы налічвае 2246 галоў. Усё малако здаецца дзяржаве экстра-класам.

Малаком займацца выгадна, кожны дзень на рахунак дадаецца капейка. Але для павелічэння надояў перш за ўсё жывёлу неабходна забяспечыць якаснымі кармамі. Як той казаў, малако ў каровы на языку. Таму ў саўгасе летас перазабудавалі каля 400 гектараў траў, сёлета плануецца яшчэ 300 гектараў, увесці таксама ў севазварот 130 гектараў меліяраваных зямель, якія з цягам часу прыійшлі ў запустэненне, а дрэнныя сістэмы, гідралагічныя збудаванні разбурыліся. Аднаўленнем гэтых зямель будзе займацца Уздзенская ПМК-69.

У мінулым годзе ў саўгасе закупілі шмат тэхнікі: плуг, кормарызатчык, касікі, севалку для апрацоўкі кукурузы за кошт уласных сродкаў. Сёлета мяркуюць набыць яшчэ адзін плуг, прычэп для ўнясення арганічных угнаенняў і камбайн у лізінг.

Аграном-аграхімік Вячаслаў ЛАТУШКІН і механізатар Віталь КАЗАКЕВІЧ займаюцца дэманстрацыяй паляваўскай комплексу агратэхнічных сродкаў «Раса» да надкорму.

МІНІГАРАДОК У ГАРАДКУ

Экскурсію па жывёлагадоўчым комплексе «Гарадок» для нас правяла галоўны заатэхнік саўгаса Марына Кудрыцкая. — Нашым жывёлаводам працаваць тут зручна. Усе будынкі для жывёлы сканцэнтраваны ў адным месцы. У нас наладжаны поўны цыкл — ад нованароджаных цялят да дарослай каровы: адкорм, дарошчванне, дойны статак. Побач сіласныя і сянажныя траншэй, не трэба ехаць далёка, каб прывезці жывёле корм. А гэта дазваляе эканоміць час і грошы.

На комплексе трымаюць чатырох коней для таго, каб, напрыклад, свочасова даставіць сена, вывезці смецце. Для падсобных работ немэтазгодна выкарыстоўваць трактар — дарогае паліва.

— У нас ёсць яшчэ дзве невялікія фермы ў вёсках Суткі і Віркова, дзе ўтрымліваюцца дойныя каровы і цяляты, якія толькі што з'явіліся на

Аператары машыннага даення Алена ДУБОВІК і Людміла БЕЛАВУС сталі пераможцамі раённага спаборніцтва за дасягненні высокіх паказчыкаў у працы.

свет, адпаведна на 190 і 140 галоў, — працявае мая суразмоўніца. — На комплексе працуюць два аператары машыннага даення і адна падменная. Таму ў тыдзень кожная мае па два выхадныя. Зарплата залежыць ад аб'ёма і якасці малака, колькасці цялят. Можна зарабіць ад 600 да 900 рублёў. На доглядзе цялушак — 1300—1400.

Рацыён для кармлення распрацоўваецца індывідуальна для кожнай групы жывёлы адпаведна з заключэннем абласной лабараторыі пасля аналізу кармоў: для дойнага статку, маладняку, цялят да 20 дзён, адкорму. Для раскідання кармоў жывёле ў ежу дадаюць соду і мел, мікра- і макраэлементы, даюць соль-лізунец.

Андрэй ДАВЫДЗЕНКА, першы намеснік старшыні Уздзенскага райвыканкама, начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання: Яўген Груша — адзін з самых перспектывных маладых кіраўнікоў: мэтанакіраваны, адказны. Яўген Аляксандравіч кампетэнтны гаспадарнік, вельмі добра ведае вытворчасць, умее працаваць з падначаленымі, наладжвае з імі дзелавыя стасункі. Як кажуць, строга, умее спытаць, калі трэба, але справядлівы. З улікам магчымасцяў прадпрыемства ён робіць па максіму. У гаспадарцы ёсць перспектывы, пакуль яшчэ не раскрыты ўсе рэзервы. Работы шмат. Гэта нашчаўчанне аб'ёмаў вытворчасці малака: запланавана будаўніцтва новага кароўніка і павелічэнне дойнага статку. Паколькі дырэктар працаваў прарабам, будоўля яму блізка. І яшчэ валодае вельмі добрай якасцю. Тое, што задумваў, даводзіць да канца. Пакуль не закончыць пачатую справу, не спыніцца. Умее прадбачыць сітуацыю, аналізаваць усе «за» і «супраць», эканоміць грошы. Летас пабудавалі пяць сянажных і сіласных траншэй за кошт сродкаў саўгаса гаспадарчым спосабам. Адна траншэй абышлася каля 30 тыс. рублёў. Гэта нямога.

Добры догляд, збалансаваны рацыён кармлення прыносяць свой плён. Надой з кожным годам павышаецца. Калі летас у адпаведны перыяд кожная рагуля ў дзень давала 11,6 кілаграма малака, то сёлета на два кілаграмы больш. Усё малако рэалізуецца класам экстра. Ды і прадукцыя высокай тлустасці — 3,9—4 працэнты. У пераліку з базіснай тлустасці гэта прыносіць дадатковыя грошы.

— З прыходам новага кіраўніка справы ў жывёлагадоўлі значна папелішыліся, умацавалася кармавая база, — кажа Марына Георгіеўна. — З ім мы звязваем свае надзеі на будучыню. Асабліваю ўвагу сталі ўдзяляць якасці малака. Штомесся мы накіроўваем у спецыяльных кантэйнерах у Нясвіжскую санстанцыю пробы малака ад кожнай дойнай каровы для вызначэння наяўнасці бялку, тлушчу, саматных клетак. Па выніках даследаванняў атрымліваем раздрукоўку, дзе ўсё раскладзена па паліцах. Мы таксама купілі прыбор для вызначэння саматых на кожнай ферме, таму што цяпер вельмі жорсткія патрабаванні да якасці малака. І мы за сваё малако адказваем, яго можна піць без пытанняў.

Алена Дубовік і Людміла Белавус — аператары машыннага даення. Дзяўчаты працуюць дружным тандэмам. За высокай надой летас звязно ўзнагароджана дыпломам другой ступені райвыканкама і прэміяй. Людміла прыехала ў «Гарадок» са Столінскага раёна. У саўгасе даярка працуе яе мама. Жывуць у службовым доме. Алена мясцова, выхоўвае траіх дзяцей: Аляксея, Уладзіслава і Аляксандра. Сям'я таксама гаспадарка выдзеліла «прэзідэнцкі» домік. «Быт наладжаны, зарплата добрая», — задаволены яны.

Вераніка УДАВІЧОНКА, загадчыца аўтаматызаванага дайна-малочнага блока.

УМОВА ПАСПЯХОВАСЦІ ГАСПАДАРКІ — У ПРАЦЫ Чым жывуць работнікі «АСБ-Агра Кухцічы»

Закрывае акцыянернае таварыства, на самай справе, адна з найстарэйшых сельскагаспадарчых арганізацый у раёне. Сваю гісторыю яно вядзе аж з 1920 года, калі на гэтай тэрыторыі быў створаны саўгас «Кухцічы». Практычна 100 гадоў існавання і мноства пераўтварэнняў ніяк не паўплывалі на сучасны стан гаспадаркі.

АД СВАТАННЯ ДА ЗАХОДУ

Зараз, як і па ўсёй краіне, у работнікаў гаспадаркі, што за дзейнічаюць у раслінаводства, гарачая пара. Усяго «АСБ-Агра Кухцічы» займаюць тэрыторыю ў 4,5 тысячы гектараў, з якіх 3,5 тысячы гектараў — ралля. Асноўныя культуры, якія тут вырошчваюць, — трыцкале, пш-

Дырэктар «АСБ-Агра Кухцічы» Дзмітрый ЛУШАКОЎ.

го ж сёлета на прадпрыемства павінны прыйсці выпускнікі Уздзенскага дзяржаўнага сельскагаспадарчага прафесійнага ліцэя. Многія з іх праходзілі ў гаспадарцы практыку, таму са спецыфікай работы добра знаёмыя. У выніку перыяд іх будучы падрабязна інструктаваць старэйшыя калегі, а ўжо летам яны будуць працаваць на трактарах. Умовы працы для маладых спецыялістаў прывабныя. Усім, хто прыходзіць у ЗАТ «АСБ-Агра Кухцічы» раней, давалі службавыя жыллі. Тым больш што ёсць перспектывы, каб са службавыя гэта яно стала ўласным: пасля 10 гадоў працы ў гаспадарцы дом можна прыватызаваць.

«У ЖЫВЁЛАВОДАЎ ШТОДНЯ ЗБОР УРАДЖАЮ»

У гаспадарцы тры малочна-тварныя фермы: Кухцічы, Стальбоўшчына і Замосце, агульнае пагадоўе — 3150 адзінак. Самы вялікі комплекс знаходзіцца ў саміх Кухцічах. Тут утрымліваюцца 2100 галоў. У сярэднім надой па гаспадарцы складаецца 14,1 літра ў суткі, пры гэтым атрымліваюць пераважна гатунак экстра. Але для спецыялістаў гэта зусім не падстава спыняцца — работа

над паляпшэннем паказчыкаў вядзецца пастаянна.

Як раскажаў галоўны заатэхнік ЗАТ «АСБ-Агра Кухцічы» Аляксандр КЛЕПЧА, летас у гаспадарцы залужылі пашы. Кароў плануюць пасвіць, каб аздаваць пагадоўе і атрымаць больш таннага малака. Наогул, на думку спецыяліста, для мінеральнай глебы лепш за ўсё падыходзіць шматгадовае бабовыя травы — люцэрна, канюшына, у планах пачаць вырошчваць казлятнік. Кармоў наогул хапае нават з лішкам: штогод на запас пакідаюць дзве тысячы тон сіласу.

Разам з галоўным заатэхнікам праходзім у кароўнік. Будавалі яго, дарэчы, па італьянскай тэхналогіі. Мужчына з любоўска гаворыць аб даручаных яму жывёлах, іх называючы не інакш як ласкава — кароўкі.

Святлана ГЛУШНЕВА — начальнік МТК «Кухцічы».

Каровы, якія ацэліліся, падзелены на некалькі секцый: ад 10 да 50 дзён пасля цялення, ад 50 да 100 дзён і ад 100 да 200. Ад катэгорыяў залежыць тое, як часта карову будучы даць і чым карміць. Навацелям дастаецца самае агадзенае, насычанае карыснымі рэчывамі і вітамінамі харчаванне. Дарэчы, для разданы кармоў тут маецца спецыяльная тэхніка, якая ёсць у лічых гаспадарках па ўсёй краіне. На італьянска кармарызатчык Faresin у ЗАТ «АСБ-Агра Кухцічы» не могуць нарада-

вацца. Па-першае, ён просты ў абслугоўванні: замест трох чалавек, якія працуюць на іншых тыпах тэхнікі, тут з усімі абавязкамі справляецца ўсяго адзін. Да таго ж якасць кармоў істотна паляпшаецца, што адразу адбіваецца на агульным выніку.

На тэрыторыі фермы размешчаны два малочна-тварныя комплексы: Унібокс і Вестфалія, з якімі ўпраўляюцца пазменна восем даярак. Але, гэта яшчэ не мяжа зямшчэння ручной працы машынай. У склад «АСБ-Агра Кухцічы» ўваходзіць адна з нямногіх робатызаваных фермаў

Для догляду за жывёламі ў комплексе выкарыстоўваецца італьянская кормараздатчыка тэхніка «Фарзіні».

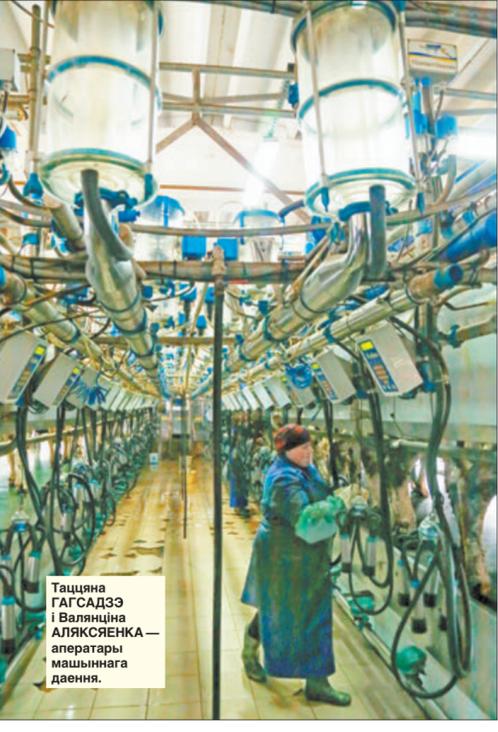
у краіне. Для яе абслугоўвання спецыялісты машыннага даення наогул не патрэбны. Апарат усю работу робіць сам, але пад пільным кантролем заатэхніка. У фермы ў Кухцічах таксама ёсць адметныя рысы: яна працуе замкнёным цыклам ад вырошчвання маладняку з нараджэння і да ўводу цялушак у асноўны статак.

— У жывёлагадоўлі расслабляцца ўвогуле нельга. У нас адказны момант збору «Ураджаю» адбіваецца штодня. У крайнім выпадку раз у месяц, калі мы вымыраем прыбуленне жывёлы ў вазе. Таму ў прыныце ўсе ўкладзеныя намаганні павінны быць бачныя, — разважае Аляксандр Клепча.

Дар'я КАСКО, Алена ДАУЖАНОК, Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Галоўны заатэхнік Аляксандр КЛЕПЧА.

Ташчана ГАГСАДЗІН і Валентына АЛКРАСЕНКА — аператары машыннага даення.

ніца і кармавая кукуруза. З гэтага года аднавілі пасадкі азімага жыта. Нават з нацяжкай скажаць, што мясцовым жыхам пашанцавала з зямлямі, наўрад ці атрымаецца. Бал іх урадлівасць — 26—27, а гэта паказчык ніжэйшы за сярэдні. Да таго ж на тэрыторыі гаспадаркі працякаюць адрозныя тры ракі: Нёман, Уса і Ператучь. У выніку перыяд не заўсёды адразу зразумееш, гэта возера або разлівы рэк. Тым не менш супрацоўнікі прадпрыемства робяць усё для таго, каб атрымаць добры вынік.

працу ў любы час дня і ночы. Ра-зумеюць — такая спецыфіка сферы, з якой яны звязалі жыццё. — Сельская гаспадарка — гэта праца без выхадных. Каб мець вынік, трэба браць прыклад з нашых продкаў. Калі ты ў полі яшчэ зацемяна, а сындзіш з яго, калі сцягнула, — шанцы на поспех дакладна ёсць, — адзначае Дзмітрый Генадзевіч. Цяпер у ЗАТ «АСБ-Агра Кухцічы» працуе 147 чалавек. Дэ-фіцыту кваліфікаваных кадраў у гаспадарцы няма — штат амаль цалкам укамплектаваны. Да та-

На павароце да вёскі Слабада Уздзенскага раёна ўладкаваны ўказальнік з назвай «ААТ «Асілак», аздоблены чырвонай зоркай.

НАПЕРАД І ТОЛЬКІ НАПЕРАД

Два гады запар гаспадарка — у 2016-м і 2017-м — была занесена на раённую Дошку гонару і ўзнагароджана Пераходным чырвоным сцягам за значны ўклад у сацыяльна-эканамічнае развіццё раёна.

Вядома, гэтая пачэсная адзнака, прызнанне заслуг усяго калектыву, абавязвае нас не зніжаць тэмпаў. Калі будзем спытацца, буксаваць, не імкнучы ісці наперад, то людзі скажуць: «Якія ж гэта сягоньдзі?» — лічыць Валерый Уладзіміравіч. — Узнагародна падштурхоўвае нас да большай адказнасці, вынікаў, далейшага ўдасканалення.

У «Асілку» вельмі дружны і прафесійны калектыв. Тут не прыжываюцца шукальнікі лёгкага хлеба і дармавога заробку. Валерый Майсюк у раёне працуе з 1976 года. Пачынаў працоўную дзейнасць з пасады брыгадзіра, прайшоў усё прыступкі службовай лесвіцы і вось ўжо больш за дваццаць гадоў узначальвае гаспадарку. Сур'ёзны вопыт дапамагае разбірацца ў людзях, правільна падбіраць кадры.

У нас сфарміраваўся асноўны касцяк спецыялістаў, якія працуюць не адзін год. Адзінае, што турбуе, — недахоп ветэрынарных урачоў. Докладней, малады спецыяліст, які прыходзіць да нас пасля заканчэння навуальных устаноў, не затрымліваецца: адпрацаваў па размеркаванні — і сыходзіць, — канстатуе мой суразмоўнік. — Такія сітуацыі ў большасці сельгасарганізацый краіны. І тлумачыцца вельмі проста. Усё больш жываго і вялікіх, і сяродніх, і малых гарадоў абзаводзіцца хатнімі гадаванцамі: сабакамі, катані, папугаўмі і нават экзатычнымі жывёламі. Адпаведна, попыт нараджае праланоў: з'яўляюцца новыя ветэрынарныя клінікі, станцыі. Таму ветурачы ў іх запатрабаваны спецыялісты.

Я неаднаразова кажу маладым: вы думаеце, я з вас шмат патрабую, раблю заўвагі, загрузаю работай? Успомніце мяне, калі станецца кіраўнікам, калі ў вас у падпарадкаванні будуць людзі. А ў цэлым моладзь стараецца. І мы яе хочам навучыць на практыцы. Зразумела, што не заўсёды студэнтам хапае практычных заняткаў падчас вучобы, на вытворчасці.

Як лічыць Валерый Майсюк, самае лепшае замацаванне кадраў — калі прыезджыя работнікі, спецыялісты ажаніцца з мясцовай дзяўчынай, завяў дзяцей.

На пытанне пра эканамічны, фінансавы набыткі сельгасарганізацыі, мясці, што адбыліся за час яго кіравання, дырэктар адказвае сіпліпа.

БЕЗ МОЦНАЙ КАРМАВОЙ БАЗЫ НІ ТУДЫ І НІ СЮДЫ

Дзмітрый Цыўнэль — галоўны арганом. Прышоў у «Асілак» па размеркаванні шэсць гадоў таму пасля заканчэння Горцакай сельгасакадэміі. Спачатку працаваў вядучым арганомам, набраўшы вопыт, зарэкамендаваў сябе з лепшага боку і пайшоў на павышэнне.

ЛЕПШЫ ВЫНІК — БОЛЬШЫЯ ЗАРОБКІ

Дваццаць гадоў працуе ў «Асілку» галоўным заатэхнікам Надзея Бушыла, якая з душой ставіцца да любімай справы, калектыву. У многім дзякуючы яе намаганням, правільнаму падыходу да справы жывёлагадоўлі мэтакіравана развіваецца. Па выніках работы за мінулы год жанчына ўзнагароджана граматы і камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Мінскай вобласці.

Жывёлагадоўчы комплекс «Слабада» мы ўвёлі ў дзейнасць у 2013 годзе. Зрабілі рэканструкцыю двух клошачнікаў, усталявалі новую дойку на 394 каровы. Усяго ж тут утрымліваецца 1827 галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку цялушкі. Мы не купляем маладняк у іншых сельгасарганізацыях. Для ўзнаўлення дойнага статка выкарыстоўваем свой маладняк: на комплексе пабудавалі яшчэ і два цялятнікі. Цяпер мы доім штодзень па 19,8 кілаграма малака на карову. Гэта больш як на 2,5 кілаграма перавышае паказчык за аналагічны мінулагодні перыяд.

У «Асілку» функцыянуюць яшчэ дзве невялікія малочна-тварныя фермы. Таму пад апекай Надзеі Паўлаўны ўсяго 2200 жывёлін, у тым ліку 645 дойнак.

Вядома, праца ў аператару машынага даення нялёгкая, распарадак дня, як у салдатаў. Ранішняя дойка пачынаецца з пяці гадзін і працягваецца да дзевяці. Затым кароткі адпачынак і зноў на ферму: з дванаціці да

Перадавікі ААТ «Асілак» падчас уручэння пераходнага раённага сцяга ў 2017 годзе. Злева направа: заслужаны механізатар і ветэран працы Аляксандр ОРСІК, галоўны заатэхнік Надзея БУШЫЛА, брыгадзір палыводчай брыгады Алена ПІЯТРОВІЧ, дырэктар Валерый МАЙСЮК, аператар машынага даення Алена ЖАРЫНОВА, загадчыца МТФ Наталія ЮРЧЫК, загадчыца МТК Святлана КУЙЧЫК, аператар па доглядзе цялят Марына ШАЛІМА.

Дзмітрый Цыўнэль, галоўны арганом.

Я нарадзіўся ў Браслаўскім раёне Віцебскай вобласці. Застаўся ў «Асілку» пасля адпрацоўкі, паколькі тут моцная гаспадарка, добры калектыв, талковы дырэктар. Таму не было сэнсу кудысьці бегчы, нешта шукаць. На Браслаўшчыне, вядома, вельмі прыгожыя мясціны, азёры, але там лепш адпачываць, чым працаваць. Наогул Мінская вобласць адзначаецца ад Віцебшчыны па ўмовах працы і заробках у лепшы бок, — расказаў Дзмітрый Мельчыслававіч.

Дзмітрый пазнаёміўся з мясцовай дзяўчынай, стварыў сям'ю, выхоўвае траіх

дзюво гадзін — абедзеная дойка. Вячэрняя доўжыцца з шасці да дзевяці. — Праца дастойна аплатаваецца — 600—900 рублёў у залежнасці ад якасці і колькасці малака, — кажа галоўны заатэхнік. — Акрамя таго, у даяржэсць выхадныя дзякуючы зменшчыцы. Вядома, жанчыны стараюцца: чым лепшы вынік, тым вышэйшы заробкі, прэміі. Асабліва ўвагу мы ўдзяляем якасці малака. Яна залежыць ад паглыбленай селекцыі, рацыёну і якасці кармоў, кармавога балансу. Кармавая база дазваляе павялічваць пагалоўе, а значыць, і надой.

У 2015 годзе валавы надой на карову склаў 5304, у 2016-м — 5934, летась — 6420 кілаграмаў. Добрасумленна ставіцца да даручанай справы аператары машынага даення кароў Ірына Вялічка, Алена Жарынава, Алена Лычкоўская, даглядчык маладняку Марына Шаліма і многія іншыя.

У пераможцаў раённага спаборніцтва па вытворчасці прадукцыі і малочна-тварнай ферма «Румок», якую каля дзевяці гадоў узначальвае Наталія Юрчык. На ферме таксама з кожным годам надойваюць усё больш малака. Разам з тым Наталія Сяргеўна не толькі паспяхова кіраўнік, але і тэхнік-асемблёр. Менавіта ад яе ведаў, прафесіяналізму залежыць высокі выхад прыплоду і ў канчатковым выніку — якасць пагалоў.

— Раней тут быў калгас «Звязда», аднайменны з вашай газетай. Затым ён стаў сельгаспадарчым вытворчым кааператывам. Пры пераходзе ў новы статус мы не маглі пакінуць папярэднюю назву, бо ў краіне была не адна «Звязда»: такая ўмова была вылучана для ўсіх былых СВК краіны. У адпаведнае ведамства мы перадалі спіс з дваццаці назваў. Сярод іх быў і «Асілак». Такага наймення да нас яшчэ ніхто не прапаноўваў. Вось так мы і сталі тым, хто ёсць да гэтага часу. У выніку давалася памяншаць шыльду пры ўездзе, а вось зорку, як сімвал нашай гісторыі, пакінулі. Мы павінны шанаваць свае карані, ведаць сваю гісторыю. Хто не шануе свайго мінулага, у таго няма будучыні, — лічыць дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства Валерый МАЙСЮК.

Цяперашняя назва гаспадаркі таксама сімвалічная і абавязвае быць прыкладам для іншых, не спыняцца на дасягнутым, пастаянна ўдасканальвацца. Гэта і зразумела: асілак — моцны, дужы, якому па плячы любяць задачы, што ставіць кіраўніцтва краіны, вобласці і раёна.

І сельгасарганізацыя, на мой погляд, спраўляецца з гэтым. Пра што сведчыць прыклад самога дырэктара. У мінулым кіраўнік дзяржавы ў ліку іншых прадстаўнікоў розных сфер эканомікі ўручыў ордэн Пашаны ўладзіміравічу. Прэзідэнт тады падкрэсліў, што высокіх вынікаў у сваёй дзейнасці дабіваюцца людзі, якія на першае месца ставяць адказны адносіны да справы.

«АСІЛАК — ГЭТА СІЛА»

Адкрытае акцыянернае таварыства імкнецца апраўдаць сваю назву

Перадавікі ААТ «Асілак» падчас уручэння пераходнага раённага сцяга ў 2017 годзе. Злева направа: заслужаны механізатар і ветэран працы Аляксандр ОРСІК, галоўны заатэхнік Надзея БУШЫЛА, брыгадзір палыводчай брыгады Алена ПІЯТРОВІЧ, дырэктар Валерый МАЙСЮК, аператар машынага даення Алена ЖАРЫНОВА, загадчыца МТФ Наталія ЮРЧЫК, загадчыца МТК Святлана КУЙЧЫК, аператар па доглядзе цялят Марына ШАЛІМА.

дзяцей. Дачушкі — дашкольніцы, а маленькі сыноч праз год пойдзе ў сад. Маладой сям'і гаспадарка выдзеліла катэдж з усімі выгодамі. Побач з домам прысудзілі ўчастак, дзе вырошчваюць бульбу, памідоры, агуркі, зеляніну. З жывёнасці — толькі куры і трысы, якіх трымаюць дзеля дзяцей, каб на стала для іх былі свежыя яйкі і мяса. Малако можна выпісаць і ў гаспадарцы, але яго купляць у краме.

Хатняя гаспадарка займаецца жонка. Муж з вясны да позняй восні — у полі. Дадому вяртаецца зацемна. Зразумела, што без намаганняў галоўнага арганом, яго прафесіяналізму нельга стварыць моцную кармавую базу. А без яе, як кажуць, і ні туды і ні сюды.

Мы вырошчваем рапс, збожжавыя: трыцкале, пшаніцу. 1200 гектараў займае клін яравых, 500 гектараў азімых. Перавагу аддаём кукурузе і цукровым бурякам. Гэтыя караняплоды даюць з кожным годам усё большую ўраджайнасць. Сёлета, напрыклад, атрымалі 620 цэнтнераў з гектара. Летась было 500 цэнтнераў на круг. У нас бедныя глебы, у асноўным пясчаныя, таму імкнёмся ўнесці поўны комплекс арганічных і мінеральных угнаенняў: азот, фосфар, калій.

Плюс пяць праполак, фунгіцыднай апрацоўка.

Калі цукровыя буркі здаюць на ААТ «Слуцкі цукрарафінадны камбінат», што прыносіць значны прыбытак,

СВОЙ СЯРОД СВАІХ

Механічны двор ААТ «Асілак» лічыцца найлепшым на Уздзенскім раёне. Яго тэрыторыя заасфальтаваная. Беражліва тут ставіцца да тэхнікі, якая пасля завяршэння сельгаспадарчых кампаній правярраецца, рамонтуюцца і ставіцца ў ангары і пад навесы на зімовае захаванне. Сёлета яшчэ ледзьве сыхоў снег, а механізатары прыступілі да вывазу арганікі, падкоркі азімых. Усе трактары і аўтамабілі гатовы выйсці ў поле. Падрыхтоўка тэхнікі да пасяўной праводзілася пад пільным кантролем галоўнага інжынера Мікалая Шыдлоўскага. Заўсёды можна даверыцца вопыту і адказнасці механізатараў Андрэя Махначы, Аляксандра Бушылы, Аляксея Санковіча, Віталія Лычкоўскага, кіроўцы Анатоля Летуна. Яны не навікі ў гаспадарцы. А вось механізатар Яўген Міхалковіч — чалавек новы, працуе тут з сакавіка мінулага года. Яму даверылі энерганасычаны трактар «Беларусь-3522».

Займаюся ў асноўным сяўбой збожжавых. Але і іншыя работы даручаюць: ворыва, дыскаванне. Летась, восенню, калі пайшлі дажджы падчас уборкі кукурузы і буркоў, давалася выцягваць гэтым волатам меншы магутную тэхніку, што гразла на палях, — адзначыў Яўген Міхалковіч.

Яўген Міхалковіч раней працаваў у ААТ «Шацк» Пухавіцкага раёна. Але там не было жытла. Тут выдзелілі катэдж, дзе пасялілі з сям'ёй — жонкай і маленькім сынам.

— Хацелася жыць сям'ёй у сваім доме. Таму пачаў шукаць новую работу. Дырэктар ААТ «Асілак» сказаў,

Механізатар Яўген Міхалковіч працуе на трактары «Беларусь-3522».

Механізатар Андрэй Махнач працуе на КВК «Палесце-80».

то кукурузу выкарыстоўваюць на корм жывёле. Гэтая культура змяшчае шмат спажываўчых рэчываў.

У належным стане ў гаспадарцы ўтрымліваюць пашу для грамадскага стапка, імкнучыся нарыхтоўваць кармы, так бы мовіць, з запасам, на паўтара года наперад. Асабліва ўвага шматгадовам травам, якія пасеяны на плошчы больш як 700 гектараў, у тым ліку 200 гектараў люцэрны.

Пры пасяўных работах, вырошчванні культуры мы строга выконваем тэхналогіі. Падтрымліваем таксама сувязь з вучнёвымі, пры неабходнасці кансультацыяў з супрацоўнікамі Інстытута земляробства ў Жодзіне, інстыту-

што яму патрэбны маладыя спецыялісты, і ўзяў мяне на працу. І я стараюся апраўдаць яго давер, — падзяліўся са мной Яўген.

Я адзначыў Яўген Міхалковіч, у «Асілку» ён прывёў: тут талковы кіраўнік, дружны калектыв, добрыя людзі, дастойная зарплата. І жонку задавальняюць умовы пражывання і быту. Яна па адкацы эканаміст. А гэта значыць — падрыхтаваны спецыяліст для гаспадаркі.

У «Асілку» з павягай і беражліва ставіцца да падбору кадраў, прыцягваюць іх не толькі заробкамі, але і сацыяльнымі стымуламі. І многія прыезджыя ўсёй душой прыкпілі да аграпрамысловага гаспадаркі, якая іх прытуліла. Таму і не здзіўляе, што акцыянернае таварыства дзірэў у раёне па многіх сацыяльна-эканамічных паказчыках.

Ташаўна ЛАЗУСКАЯ, Алена ДАУЖАНОК, Фота Сяргея Нікановіча.

Ірына Вялічка, аператар машынага даення, у дальняй зале.

Малочна-тварны комплекс «Слабада», ААТ «Асілак».

УНП 60002374.

Імёны ў сусветнай гісторыі

СПАДЧЫНА, ЯКУЮ ТРЭБА ЗАХАВАЦЬ

У вярхоўі Нёмана, на крутым беразе каля вёскі Наднёман узвышаецца помнік сядзібна-архітэктурнаму XIX стагоддзю, рэдавы маэнтак вядомага ў Беларусі і ва ўсёй Еўропе вучонага-фізіка, прыродазнаўцы Якуба Наркевіча-Ёдка.

— У 1823 годзе прадэстаўніц шляхецкага роду Ануфрыя Наркевіч-Ёдка купіў у Радзівілаў бровар у мястэчку Малыскаўшчына і заняўся ўладкаваннем набываў сядзібы. Больш за дзесяць гадоў працягваліся будаўнічыя работы. Стары бровар ператварыўся ў сапраўдны палац з элементамі замка і крэпасці. Тут чаргаваліся старыя і новыя дабудаваныя пампашкі. Кампазіцыю завяршалі тарцовыя вежы шасці- і чатырохграннай формы. Адна з вежаў мела вышыню 27 метраў і была відаць з усіх вакол. Тут была ўладкавана «эзолава арфа» — прыстасаванне, якое ўтварала розныя гукі пад націскам ветру. Палац быў выяўлены ўжо ў ракі і гошці маглі любівацца з тэрасы незвычайнымі нёманскімі краівадымі.

Дырэктар Уздзенскага раённага гісторыка-краязнаўчага музея Тамара Лухверчк прапанавала нам экскурсію ў маэнтак, дзе пачалася рэстаўрацыя.

— Дубовыя вароты адноўлены ў першапачатковым выглядзе, аздоблены рэдавымі гербам «Ліс». Рэстаўрацыя староўкі, якая да іх прымыкае, скончана, у кумынай яшчэ працягваюцца ўнутраныя работы. У наступным годзе, калі ўсё будзе ісці па тэрму, адрыем першую музейную экспазіцыю, — кажа сурмаючыца. — Над аднаўленнем аранжарыі ўжо працуе архітэктар, і спадзяюся, што гэта будзе дзівосны будынак.

— Якуб Наркевіч-Ёдка быў вельмі ўнікальным чалавек. Ён атрымаў добрую дамашнюю адукацыю. Затым скончыў Мінскую гімназію. Вучыўся ў Вене, Сарбоне, Фларэнцыі. Яшчэ ён быў цудоўным музыкантам, віртуозам, іграў на многіх інструментах, сам пісаў музыку. Усебакова адораны чалавек, захапляўся біялогіяй, фізікай, прыродазнаўствам.

Якуб Наркевіч-Ёдка займаўся вытворчасцю кумысы. У год выпуску каля яшчэ тысяч бутэлек гэтага цудоўнага напою. Дзесяці тры тысячы прадаўцаў, а астатнія раздаваў мясцовым жыхараў. У 1892 годзе ён адкрыў санаторыі недалёка ад маэнтка ў сасновым бары для паралізаваных і хворых на нервы, сухоты. Пацыянтаў лячылі святлом, кумысам, гімнастыкай, чыстым паветрам, мінеральнымі водамі, што здабывалі са свідравіны на тэрыторыі маэнтка, электрычным масажам. Наркевіч-Ёдка лячыў бясплатна мясцовых сялян. У мястэчку Пясочнае дзякуючы яму з'явілася аптэка.

Сцяпан НІКАМОН

Калі маэнтка было створана даследнае поле, дзе вучоны вывучаў уплыў электрычнасці на стан, рост раслін і іх ураджайнасць. Пры новым гаспадарстве былі закладзены дэкарацыйныя і рэдкія для гэтай мясцовасці віду дрэў і кустоў, прывезеных з усяго свету. Былі тут алей сярэбрыстых таполяў, ліп, ёлак ды іншыя. Часткова зялёныя насаджэнні захаваліся і да нашых дзён. Напрыклад, сапраўдным упрыгажэннем парку з'яўляецца лістоўніца, пасаджаная ў часы Наркевіча-Ёдка.

У Наднёмане была створана першая ў гісторыі Беларусі метазаралічная станцыя, якую ўключылі ў склад галоўнай фізічнай абсерваторыі Расійскай імперыі. Многія вынаходкі Якуба Наркевіча-Ёдка апрэдэлілі свой час: электраграфія і вядзротавая перадача электрасігналаў, метады вымярэння вільготнасці глебы і шмат іншых. Менавіта ён першым узяўся за ўмацаванне сваёй гаспадаркі па еўрапейскім узору, бо разумееў, што традыцыйныя спосабы гаспадарання, якіх прытрымліваюцца землеўладальнікі краю, састарэлі. Якуб заклаў ферму для гадавання валоў. За кароткі час гаспадарка атрымала мяса, скуры, арганічныя ўгнаенні для павышэння ураджайнасці, цяглавую сілу для апрацоўкі поля. З'явіўся стабільны даход, які дазваляў далей умацоўваць эканоміку маэнтка. Мяркуюцца

рэканструяваць палац у максімальна набліжаным да першапачатковага выглядзе. Але ж, бюспрэчна, каб прывесці ў належны стан усю пабудову, яшчэ патрабуюцца значныя сродкі.

Створаны фонд імя Якуба Наркевіча-Ёдка, у склад якога ўвайшлі зацікаўленыя асобы, медыкі, выкладчыкі Белдзяржуніверсітэта. Узначальвае яго Уладзімір Самуйлаў. Уладзімір Аляксандравіч — фізік, выкладае ў Нью-Ёрку. Ён сабраў шмат экспанатаў па ўсім свеце, у тым ліку і з перыяду жыцця Якуба Наркевіча-Ёдка.

Апошнім уладальнікам Наднёмана быў сын вучонага Конрад, які ў 1921 годзе пераехаў у Кракаў. Да вайны ў палацы размяшчаўся дзіцячы санаторыі. Падчас вайны партызаны ўзарвалі будынак, каб немцы не змаглі размясціць у ім свой штаб.

У 90-х гадах мінулага стагоддзя ў радавое гняздо прыязджалі траюрадныя паміненкі Якуба Наркевіча-Ёдка — Крысціян Наркевіч-Лейн, які жыў у Чыкага.

Летам 2002 года на панскі могілкаў, які кажуць мясцовыя жыхараў, на пахаванні членуў сям'і навялі парадкаў і ўсталявалі памятны знак-валун у гонар Якуба Наркевіча-Ёдка.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 4-й стар.)

Свой расказ аб гэтай рацэ настаўнік гісторыі Уздзенскай сярэдняй школы № 2 імя Кандрата Крапівы і краязнаўца Андрэй ЯРМОЛЬЧЫК пачынае здалёк. Спрадвеку рэкі былі асноўнымі шляхамі зносін, таму людзі сяліліся ўздоўж іх. Гісторыя многіх паселішчаў пачынае менавіта з ракі. І Нёман, вядома, не выключэнне. З гэтай мясцовасці лес сплаўлялі аж да Балтыйскага мора, тут былі карабельныя бары. І першыя парты на Нёмане з'явіліся таксама на Уздзеншчыне — у мястэчку Саманьвічы. Археалагі знайшлі там англійскі посуд яшчэ XVI стагоддзя. Нядзіўна, што сама рака не раз знаходзіла адлюстраванне ў літаратурных творах. Першай маштабнай работай стала кніга Уладзіслава Сыракомлі «Нёман: ад вытокаў да вусця», выдданая яшчэ ў XIX стагоддзі.

А расказаць сапраўды ёсць аб чым: рака цікавая як з прыроднага, так і з культуралагічнага пункта гледжання. Возьмем тое ж самае гістарычнае вусце, якое знаходзіцца паблізу вёскі Верхнёман. Нёман браў свой пачатак з крынічкі, якая выцякала з-пад каменя. Яе ўнікальнасць заключалася ў тым, што ад яе крынічкі бралі пачатак адрэзку дзве ракі: Нёман і Лоша. Гэта не магло быць не заўважана ў народных паданнях. Існавала некалькі версій, якія стасункі злучаюць Нёман і Лошу. Самыя распаўсюджаныя — што гэта закананая пара або двое братоў.

У 1950-я гады ў гэтых краях праводзілася меліярацыя, у якой сапраўды была гаспадарчая неабходнасць. Рэчышчы

Лошы і Нёмана былі выпрастаны і ператварыліся ў каналы. І так атрымаўся, што крынічка не захавалася. Камень, які стаў над ёй, быў разбіты яшчэ ў 1930-я, яго аскепкі пайшлі на будаўніцтва дарог і стратэгічнага значэння.

У 1995 годзе на месцы гістарычнага вытока Нёмана ўстанавілі памятны камень, ва Уздзенскаму раёне тады ж правалі маштабную канферэнцыю «Вытокі Нёмана». Але ў мінулым годзе камень перавезлі на іншае месца, адкуль Нёман цяпер ідзе без спынення воднай роўнады. Такое проціборства двух падыходаў: гістарычнага і фактычнага. Яа расказала спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Уздзенскага райвыканкама Кацярына ІВАНОВА, выток Нёмана — гэта не адзінае, што мае сэнс паглядзець у раёне. Выклікае цікавасць у турыстаў, напрыклад, сядзіба Наркевіча-Ёдка, якая знаходзіцца на стадыі актываў рэстаўрацыі. Усіх ахвотных бліжэй пазнаёміцца з культурай і гісторыяй краю запрашаюць на штогадовы Жнівеньскі фест, а гэта на два гады тут праходзіць раённае тэатральнае свята.

Дар'я КАСКО.

МУЗЫКА Выхоўвае МАЛЕНЬКІХ «ЦЭЗАРАЎ»...

(Заканчэнне. Пачатак на 4-й стар.)

Вядома, не ўсе з выхаванцаў школы стануць спецыяльнымі музыкантамі, танцорамі, спевакамі. Але настаўнікі ўпэўнены, што навучанне ў музычнай школе дапаможа юным грамадзянам стаць сапраўднымі людзьмі: адказнымі, чуйнымі да іншых.

Няма ніводнага абласнога, рэспубліканскага, міжнароднага конкурсу, фестывалю, у якім былі не ўдзельнічалі выхаванцы школы. І ніколі яны яшчэ не вярталіся дамоў без узнагарод. Толькі ў мінулым годзе прывезлі іх дзясяткі. Напрыклад, Павел Прыёмка ўдастоены дыплома ІІ ступені ІV Адкрытага конкурсу маладых выканаўцаў «Мая мара», дыплома ІІ ступені фестывалю-конкурсу інструментальнай музыкі «Снегавіч-2017», дыплома І ступені І Адкрытага конкурсу юных выканаўцаў на баяне і акардыоне. Дыплом ІІІ ступені ІVІ Адкрытага абласнога конкурсу маладых выканаўцаў на духавых і ударных інструментах заслужанага работніка культуры Беларусі І. Янкоўскага «Залатая труба» атрымаў Станіслаў Майсеенка.

Гэты год таксама багаты на поспехі. Нядаўна адбыўся конкурс юных выканаўцаў «Заслаўскі шыхтак», дзе трыбуху

Максіму Макаравічу маэстра Міхаіла Фінберг уручыў дыплом ІІ ступені. Упершыню за апошнія пяцінаццаць гадоў выхаванец Павел Прыёмка стаў пераможцам абласнога конкурсу выканаўцаў на народных інструментах імя Жывічова і будзе ўдзельнічаць у рэспубліканскім конкурсе. Нядаўна ў Стоўбцах адбыўся першы міжнародны конкурс выканаўцаў на духавых і ударных інструментах «Фанфары Наднямоння», адкуль прывезлі дыпломы лаўрэатаў Антон Лапотка, Максім Макаравіч і Станіслаў Майсеенка.

Дасагце поспехаў, лічыць Дзмітрый Канторвіч, дапамагае падтрымка мясцовых улад. У школе вельмі добрая матэрыяльная база, у дастатковай колькасці ёсць музычныя інструменты, зроблены рамонт. Ніколі не было адмовы ў транспарце, каб дабрацца да месца правядзення мерапрыемстваў, які абласнога, так рэспубліканскага значэння.

Школа мастацтваў — кунцаў кадраў для краіны. Былы дырэктар установы Васіль Шышко, цяперашні кіраўнік Дзмітрый Канторвіч, начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Алена Спірына — усё яе выпускнікі.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.

Рэдакцыя дзякуе за ўсебаковую дапамогу ў падрыхтоўцы выпуску намясніку старэйшых райвыканкама Веры Барысевич, выканаўцаму абавязкаў начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Андрэю Давыдзенку, начальніку аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Алене Спірынай.

Table with financial data for 'БЕЛНЕФЕСТРАХ' (Belneftstrakh) as of January 1, 2018. It includes sections for 'БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС' (Balance Sheet) and 'ОТЧЕТ о приростах и убытках' (Income Statement) for January-December 2017. The table lists various assets, liabilities, and income/expense items with their respective values in rubles.

Table showing 'Резервы предстоящих платежей' (Reserves for future payments) and 'ИТОГО по разделу VI' (Total for section VI) for various categories like 'Краткосрочные кредиты и займы' (Short-term loans) and 'Краткосрочная часть долгосрочных обязательств' (Short-term part of long-term liabilities).

Table titled 'о приростах и убытках за январь – декабрь 2017 г.' (Income and expenses for January-December 2017). It lists indicators like 'Доходы и расходы по страхованию' (Income and expenses from insurance) and 'Прибыль (убыток) от операций по видам страхования' (Profit/loss from insurance operations).

Table titled 'ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ' (Income and expenses from insurance other than life insurance). It details various types of insurance and their corresponding financial flows.

Table showing 'Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством' (Contributions to other funds established in accordance with legislation). It lists various funds and their contribution amounts.

Table showing 'Расходы по финансовой деятельности' (Expenses from financial activities) and 'Доходы по финансовой деятельности' (Income from financial activities). It details various financial transactions and their results.

Text block containing information about the company's financial reporting, including the date of the report (February 26, 2018) and the name of the auditor (Юрий Иванович Юринович).

финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения, в том числе движение денежных средств, за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения: Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши основания в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности описаны в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности» аудиторского заключения. Мы соблюдали при этом независимость по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики аудитора.

Мы полагаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения. Ключевые вопросы аудита: В результате проведенного аудита мы определили, что ключевые вопросы аудита, информация о которых необходимо сообщить в аудиторском заключении, отсутствуют, что,audit, обязанности руководства аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности.

Руководство ЗАО «Белнефестрах» несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организационно системы внутреннего контроля, необходимой для подготовки отчетности, содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибки и (или) недобросовестных действий, за оценку способности продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности при подготовке бухгалтерской отчетности, а также за надлежащее раскрытие в бухгалтерской отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности: Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что audit, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей финансовой отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее: - выявляем и оцениваем риски существенного искажения отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие.

получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы; - оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики, а также обоснованность учетных оценок и соответствующее раскрытие информации в бухгалтерской отчетности; - оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица принципов признания, оценки и измерения, а также обоснованность раскрытия информации в бухгалтерской отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, мы должны модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных от даты подписания аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно; - оцениваем общее представление бухгалтерской отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также то, обеспечивает ли бухгалтерская отчетность достоверное представление о лежачих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о записанных объемах и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникающих в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля. Также мы предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и доведена до их сведения информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами сарушения принципа независимости, и если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности. Из числа вопросов, доведенных до сведения лиц, наделенных руководящими полномочиями, мы выбираем ключевые вопросы аудита и раскрываем эти вопросы в аудиторском заключении, кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят пользу от ее раскрытия.

Прочие вопросы: Бухгалтерская отчетность аудируемого лица за период с 1 января по 31 декабря 2016 года включительно была проведена ООО «КПМГ», аудиторское заключение датировано 27 февраля 2017 года и выражает немодифицированное аудиторское мнение о данной бухгалтерской отчетности.

Директор ООО «АудитКомСервис» С. Б. Арабчикова

Аудитор Д. О. Довидович

26 февраля 2018 г. г. Минск, Республика Беларусь

Общество с ограниченной ответственностью «АудитКомСервис» 220100, РБ, г. Минск, ул. Сурганова, 61, офис 102. Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190369714 республиканского Минского горисполкома от 09.07.2002 № 994

Извещение о реализации недвижимого имущества и транспортных средств ОАО «Барановичдрев», именуемого высший износ. Шестые повторные торги по Лотам № 8 — 20 000 рублей; № 9 — 60 000 рублей состоятся 2 мая 2018 года в 14.00. Первые торги по Лотам: ЛОТ №14: Трактор МТЗ-82 АА 54-47 (БУ), инв. № 090672, год выпуска —1984. ЦЕНА лота: 25 000 рублей, без НДС. ЛОТ №15: Автокран КС МА3-5337 87-60АЕ, инв. № 028952, год выпуска —1992. ЦЕНА лота: 50 000 рублей, без НДС. Состояния 22 мая 2018 года в 14.00. Вторые торги состоятся по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Восточный поселок, 3. Цена всех Лотов №№ 8, 9, 14, 15 установлена ликвидационной комиссией, без НДС. Сумма задатка: 10 % от начальной цены Лотов в рублях РБ.

Получатель платежа: 225410, ОАО «Барановичдрев», г. Барановичи, ул. Восточный поселок, 3, р/с: BY68BP83012122616138933000, БИК BY68BY2X в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, УНН 2002999009. Назначение платежа — задаток за участие в аукционе. Задаток должен быть внесен до подачи заявления на участие в аукционе. Заверенный банком платежный документ прилагается к заявлению. Заявления на участие в аукционе направляются лицами, желающими принять участие в аукционе, по ЛОТам №№ 8, 9 в срок до 14.00 25.04.2018 года, по ЛОТам №№ 1, 15 в срок до 14.00 16.05.2018 года. Организатор торгов председателем ликвидационной комиссии Мисичку А. М. по адресу: 225320, Брестская обл., г. Барановичи, ул. ВОСТОЧНЫЙ ПОСЕЛОК, 3, ОАО «Барановичдрев», Контакт: 8 029 6332490 vel.; (029) 8248026 МТС; факс (0163) 455124; Email: misichuk_am@mail.ru. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Дополнительным условием, к ЛОТАМ №№ 8, 9; для победителей торгов является обязательное предварительное заключение отдельного договора купли-продажи имеющегося на приобретаемой территории асфальтного покрытия, ограждения (забора), ворот, зеленых насаждений, коммуникаций и прочего имущества по данным бухгалтерского учета. Обременением, к ЛОТУ № 9 для победителя торгов является обязательное условие сохранения прав ликвидационной комиссии и антикризисного Управляющего (в банкротстве) в части безвозмездного использования помещения проходной являющейся составной частью Лота № 9 до завершения процедуры банкротства и выведения должника из ЕГР РБ. Торги осуществляются в соответствии с Постановлением СМ РБ № 16 от 08.01.13. Более подробно с условиями и объектами аукциона можно ознакомиться на сайтах Госкоммунаитета и Министерства строительства и архитектуры с 20.04.2018 года.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению МО ОАО «Луц» — управляющая компания холдинга «Обувь» — «Луц» (продавец), проводит повторный открытый аукцион по продаже производственного здания (составные части и принадлежности: бетонный подвал, металлический сарай и два кирпичных гаража) инв. № 630С/47146 общей площадью 250,4 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 64200000002000619 площадью 0,1469 га по адресу: Респ. Беларусь, г. Молодечно, ул. Закопаня, 1 (далее — объект). Начальная цена объекта с НДС (20 %) — 81 000,00 бел. руб. Стоимость снижена на 10 %. Задаток 10 % от начальной цены (8 100,00 бел. руб.) перечисляется на р/с № BY55BP8301218260016933000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК

Падзея

Мастацтва захопіць горад

У фестывалю «Арт-Мінск» бяспройгрышная стратэгія, як дагadzзіць усім

«Горад ператворыцца ў адну вялікую галерэю» — даволі інтрыгуючымі словамі суправаджаюцца навіны пра будучы фестываль «Арт-Мінск», які пакажа не выставу, а некалькі выстаў, пройдзе не ў музеі, а на чатырнаццаці выставачных пляцоўках, прадэманструе не аднаго аўтара, а цэлы вобраз сучаснага беларускага мастацтва.

Канешне, вялікі замах не такі ўжо непрадказальны. Адным з арганізатараў фестывалю ўзьяўляецца ўжо добра ў сферы культуры вядомы Белгазпрамбанк.

У выніку на разгляд экспертнай і невядомай нам камісіі прыйшло 810 твораў, з якіх для фестывалю «Арт-Мінск» і былі адабраны тры самыя 250 работ.

У адрозненне ад «Восенскага салона» на фестываль «Арт-Мінск» падаваць заяўкі маглі аўтары любога ўзросту і, дарэчы, любой нацыянальнасці, чаму сюды трапілі праекты з Літвы, Латвіі, Расіі і Эстоніі.

«Мы не так даўно знаходзімся ў асяроддзі культурных праектаў, мастацтва, тэатра і ўсяго іншага, але тут у свой час мяне ўразіла замкнёнасць культурных суполак — галерэй, сяброў, кірункаў — шчыра кажучы, я быў у шоку, — распавядае старшыня праўлення Белгазпрамбанка Віктар БАБАРЫКА.

нічае — будзе добра. На маёй памяці гэта першы праект такога маштабу, які аб'ядноўвае розныя ідэнтычнасці — галерэй, пляцоўкі, прадстаўнікоў і іншае.

Пляцоўкамі фестывалю апрох галоўнай — Палаца мастацтва, які аб'яднае прадставіць куратарскую канцэпцыю Стэфана Антанэлі, — стануць Цэнтр сучасных мастацтваў, арт-гасціўня «Высокае месца», Мастацкая галерэя Міхаіла Савіцкага, крэатыўная прастора «Ок16», галерэй «У», «ДК», «Арт-порт» і іншыя.

Дарэчы, незалежны куратар Стэфана Антанэлі, ад якога чакалі, што для сваёй выставы ён папрасіць абмежаваную колькасць адбраных камісій мастакоў, заманючы больш чым на сотню, што можна лічыць прыгожым кампліментарам.

Фестываль «Арт-Мінск» — а нашы ад яго чаканні мяжуе з пэўнай заінтрыгаванасцю, што з гэтага атрымаецца — працягнецца да 20 мая.

Сафія ПАЛЯНСКАЯ

Быць добрым проста

СЛУХАЮЧЫ ЛІТАРАТУРУ

Аўдыякнігі ад PRASTORA.BY атрымалі дзеці са слабым зрокам

Беларускамоўныя аўдыякнігі займелі новага слухача. У межах дабрачыннай акцыі «Дорым радасць!» яны трапілі да дзяцей са слабым зрокам.

Падчас дабрачыннай акцыі «Дорым радасць!» у Маладзечанскай спецыяльнай школе для дзяцей з парушэннямі зроку.

Навучэнцы дзвюх спецыялізаваных школ — Маладзечанскай спецыяльнай агульнаадукацыйнай школы-інтэрната № 2 для дзяцей з парушэннямі зроку і Спецыяльнай сярэдняй агульнаадукацыйнай школы № 188 горада Мінска для дзяцей з парушэннямі зроку — атрымалі ў падарунак камплекты з аўдыякнігамі.

Усе карысныя цікавіны былі складзены ў прыгожыя лянцаны торбачкі з арнамантам і надпісам «Беларусь».

Уручэнне падарункаў адбылася падчас сваточных мерапрыемстваў і суправаджалася лекцыямі і майстар-класамі па беларускіх традыцыйных музычных інструментах.

Амаль да дзве гадзіны дзеці здзяйснялі віртуальнае падарожжа ў Сярэднявечча — у часы гераічных баталій, адвагі і мужнасці — і такое тут бачылі ўпершыню.

— У нас ёсць розныя сярэднявечныя забавкі, спецыяльна

фармаце. Безумоўна, па меры магчымасці мы будзем імкнуцца гэта рабіць. Найпершая ж наша задача — даехаць туды, дзе мы яшчэ не былі.

Школьнікі мелі магчымасць задаваць пытанні, дакрэпаціць да даспехаў, зробленых на ўзрост старажытных, і нават прымаваць сябе ў ролі музыकाў, зайграўшы на дудзе або жалейцы.

Варта дадаць, што сярод «гукавых» кніг, якія падарылі самым юным слухачам, былі беларускія народныя і аўтарскія казкі, аўдыяспектаклі і песні для дзяцей малодшага ўзросту.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

Шэрагі мільёнаў чытачоў Васіля Быкава

Калі класіка мастацкай літаратуры сапраўдна, то кнігі аўтара такія творы выдаюцца незалежна ад таго, колькі часу назад пайшоў з жыцця пісьменнік.

Пра аўтара «Сотнікі» і другіх ваенных апавесцяў, кожная з якіх з'яўляецца мастацкім дакументам часу, пішуць літаратурныя крытыкі, гісторыкі літаратуры, выходзяць у свет яго творы без усялякай цензуры.

Вельмі сімпатычным падавецца зборнік «Аповесці» Васіля Быкава, які ўбачыў свет у выдавецтве «Речь» (Санкт-Пецярбург) у серыі «Класіка Речи».

У канцы зборніка — артыкул літаратурнага крытыка, гісторыка літаратуры Сяргея Шапрана «Там, дзе праўда». Ён пачынаецца такімі словамі другога знакамітага і аўтырытэтнага расійскага даследчыка прозы народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава — Ігара Дзядкова: «Амаль невытлумачальна, чаму — праўда? Чаму ў Быкава заўсёды — праўда?».

Шэрагі мільёнаў аматараў творчасці Васіля Быкава, відавочна, і сёння даюцца новымі ўважлівымі чытачамі. Няхай сабе і толькі тысячы з іх адкрываюць папяроявыя кнігі класіка беларускай, класіка сусветнай мастацкай літаратуры.

Кастусь ЛАДУЦЬКА.

Запашальнік

ДЗЕ ЖЫВЕШ? ДАВЕДАЙСЯ БОЛЬШ!

Па ініцыятыве ЮНЕСКА ва ўсім свеце адзначылі міжнародны дзень помнікаў і гістарычных мясцін. У Беларусі гэта значкая дата мае адметны працяг.

і Фэст экскурсаводаў. Сёлета мы разлічваем правесці больш за 70 экскурсій па Мінску і больш за 60 экскурсій па рэгіёнах.

Цікавыя вандроўкі адбудуцца не толькі ў Беларусі, у гэтым годзе да Фэсту экскурсаводаў далучыліся і некаторыя замежныя гарады — Мадрыд, Варшава, Львоў і іншыя.

Сёлетня ўпершыню ў межах свята адбудзецца інтэлектуальная гульня на тэму гісторыка-культурнай спадчыны. Стваральнікі такой забавы адзначаюць, што яна прысвечана беларускай культуры (у шырокім сэнсе слова), дзе кожны можа адпачыць душой і паварушыць магазіны, правярць і паглыбіць свае веды.

Арганізатарамі Фэсту экскурсаводаў — 2018 выступаюць Беларускі камітэт Міжнароднай рады па помніках і мясцінах (ICOMOS), Беларускае грамадскае аб'яднанне экскурсаводаў і гіды-перакладчыкаў, Нацыянальнае агенцтва па турызме, Беларускі фонд культуры.

Арганізатары фестывалю звяртаюць увагу, што кожны дзень, ідучы на працу ці заняткі, мы абмянем унікальныя помнікі культуры, архітэктуры, прыроды і нават не здагадаемся пра гэта.

У межах фестывалю запланаваны самыя разнастайныя дзіцячыя, літаратурныя, веласіпедныя, анімаваныя экскурсіі, квесты. Адбудуцца вандроўкі для людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

Квадратнае Фэсту экскурсаводаў — 2018 Павел КАРАЛЁЎ адзначае:

— Часта людзі жывуць у пэўным месцы і проста не ведаюць таго, што знаходзіцца побач з імі.

МІНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

21 красавіка ў 13 гадзін пачнецца экскурсія «Гартаючы старонкі гісторыі Слуцка: архітэктурная і гістарычная спадчына».

21 красавіка ў 10.00 да 14.00 у вёсцы Пылябань у Маладзечанскім раёне пройдзе захапляльная гісторыка-літаратурная гульня «Канфедэратка-2018».

21 красавіка ў 14.00 у аг. Писочнае адбудзецца экскурсія «Электрычны чалавек: погляд у мінулае сядзібы Наддніем і яе гаспадары Якуба Наркевіча-Ёдкі».

21 красавіка ў 11.00 у Стоўбцах пройдзе экскурсія «Стоўбцы як першая станцыя Заходняй Еўропы».

21 красавіка ў 18.30 ахвотныя змогуць здзейсніць рамонтныя шпальцы па «Маленькім Парыжы» — менавіта так экскурсавод Кацярына Казлова называе Нясвіж.

Давадзецца пра «Пухавіцкія цікавосткі» запрашае Наталля Ільніч 21 красавіка ў 12.00. Экскурсантаў наведваюць цікавыя мясціны ў г. Мар'іна Горка (урочышча Мар'іна Гара на беразе Цітаўкі, сядзібы дом Макава, касцёл Святога Антонія, царква А. Неўскага).

22 красавіка ў 11.00 Наталля Ільніч запрашае на веласіпедную экскурсію «Талька і наваколлі».

Настася Сярболіна 21 красавіка ў 12.00 прапануе наведваць «Фальварак Ракуцішчына» — мясціну натхнення Максіма Багдановіча.

У Гошці да мінскага ваяводства ў в. Сёмкава 22 красавіка ў 11.00 запрашае Настася Пяргаева. Экскурсантаў наведваюць палацава-паркавы комплекс у Сёмкаве.

ГРОДЗЕНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

21 красавіка ў 11.30 Ганна Світан прапануе экскурсію «Ізабелі: вандроўка ў мінулае, цяперашняе і будучае».

ГОМЕЛЬСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

21 красавіка ў 16.00 крязнавец Яўген Малаікаў запрашае наведваць экскурсію «Кімбараўскі мужчынскі кляштар ордэна цыстэрцаў у Мазыры».

21 красавіка ў 13.30 у г. п. Красны Берэг гід Марыя Ткачова правядзе экскурсію «Жамчужына Гомельшчыны».

БРЭСЦКАЯ ВОБЛАСЦЬ

22 красавіка ў 11 гадзін адбудзецца экскурсія «Пінск. Гісторыя ў асобах» ад Тацяны Хвагінай.

МАГІЛЁўСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

22 красавіка ў 11.00 Дар'я Эверс запрашае ў «Падарожжа па малой Радзіме» ў вёску Судзілы Клімавіцкага раёна.

Пра «Жамчужыну г. Клімавічы» 21 красавіка ў 11.00 раскажа Наталля Баньшэўская.

Ніна Сакава запрашае наведваць вёску Свіслач у Асіповіцкім раёне. Экскурсія з гучнай назвай «Свіслач як цэнтр гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі» адбудзецца 22 красавіка ў 11.00.

21 красавіка ў в. Сычкава Бабруйскага раёна ў 13.00 пройдзе «Экскурсія па залах музея, а таксама на месцы падзвігу М. Р. Селязнёва».

ВІЦЕБСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

Квэст-экскурсія «Жывыя вуліцы» ад Ганны Лісейцавай пройдзе ў аг. Акцябрская 21 красавіка ў 10.00.

Яшчэ адна квэст-экскурсія «Уздоўж Лужасянкі» ад Андрэя Струнчанкі пройдзе ў аг. Мазалава (пачнецца 22 красавіка ў 10.00).

21 красавіка ў 11.00 Ігар Пракаповіч запрашае ў вандроўку «Паставы — сталіца чароўнага краю».

Падрыхтавала Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

ТЕХНОБАНК

ОАО «Технобанк»
220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Кропоткина, 44,
Телефон +375 17 283 15 10

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 1 ЯНВАРЯ 2018 ГОДА

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2017 год, 2016 год. Rows include assets like 'Активы', 'Денежные средства', 'Драгоценные металлы и драгоценные камни'.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ ЗА 2017 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2017 год, 2016 год. Rows include 'Процентные доходы', 'Чистые процентные доходы', 'Комиссионные доходы'.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА ЗА 2017 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование показателя, Символ, Уставный фонд, Эмиссионный доход, Резервный фонд, Накопленная прибыль (убыток), Фонды переоценки статей баланса, Всего собственный капитал. Rows include 'Раздел I. За год, предшествующий отчетному' and 'Раздел II. За отчетный год'.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ЗА 2017 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2017 год, 2016 год. Rows include 'Потоки денежных средств от операционной деятельности', 'Потоки денежных средств от инвестиционной деятельности', 'Потоки денежных средств от финансовой деятельности'.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2017 год, 2016 год. Rows include 'Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств', 'Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операциях обмена'.

ИНФОРМАЦИЯ О СОСТАВЕ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТОВ

Table with columns: Денежные средства и их эквиваленты, 2017 год, 2016 год. Rows include 'Денежные средства в кассе', 'Денежные средства в обменных пунктах', 'Денежные средства в кассе с режимом работы "продленный день"'.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА 2017 ГОД

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 2017 год, 2016 год. Rows include '1 Прибыль (убыток)', '2 Прочие компоненты совокупного дохода'.

Председатель Правления Д. Л. Михалевич
Главный бухгалтер Н. А. Кузьмицкая
Дата подписания: 15 марта 2018 г.

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Технобанк»

Председателю Правления ОАО «Технобанк» Михалевичу Д. Л. Акционерам, Наблюдательному совету, Аудиторскому комитету ОАО «Технобанк»
Сведения об аудируемом лице
Наименование аудируемого лица: Открытое акционерное общество «Технобанк» (ОАО «Технобанк»)
Место нахождения: 220002, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Кропоткина, 44.

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности
Мы провели аудит финансовой отчетности ОАО «Технобанк» за 2017 год в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности».

Специальный резерв на покрытие возможных убытков по активам банка, подтвержденным кредитному риску
Специальный резерв на покрытие возможных убытков по активам Банка, подтвержденным кредитному риску, определен как ключевой вопрос аудита.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2017 г.

Table with columns: Организация, Учетный номер плательщика, Вид экономической деятельности, Организация-правовая форма, Орган управления, Единица измерения, Адрес.

Table with columns: Активы, Код строки, На 31 декабря 2017 г., На 31 декабря 2016 г. Rows include 'I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ', 'II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ', 'III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ'.

Table with columns: по лизинговым платежам, по облигациям, прочим кредиторам, Обязательства, предназначенные для реализации, Доходы будущих периодов, Резервы предстоящих платежей, Прочие краткосрочные обязательства, ИТОГО по разделу V БАЛАНС.

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за январь – декабрь 2017 г.

Table with columns: Наименование показателей, Код строки, За январь – декабрь 2017 года, За январь – декабрь 2016 года. Rows include 'Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг', 'Семестовость реализованной продукции, товаров, работ, услуг', 'Управленческие расходы'.

Table with columns: Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде, Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги), Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги), Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги), Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги).

8. Среднесписочная численность работающих (человек) – 1.
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (наименование и процентное соотношение суммы выручки по каждому из них к общему объему выручки): сдача внаем собственного недвижимого имущества 100%.
10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, в котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2017 год: 22 марта 2018 года.

Аудиторское заключение по бухгалтерской отчетности Открытого акционерного общества «Бобруйскбюджет» за 2017 год

Аудитор Корун Сергей Владимирович провел аудит годовой бухгалтерской отчетности Открытого акционерного общества «Бобруйскбюджет» (Республика Беларусь, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Чонгарская, д. 39Б; сведения о государственной регистрации: дата государственной регистрации: 30.11.2000, регистрационный номер в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 700090055), состоящей из:
– бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2017 года,
– отчета о прибылях и убытках за 2017 год,
– отчета об изменении собственного капитала за 2017 год,
– отчета о движении денежных средств за 2017 год, закончившийся на 31 декабря 2017 года.

Информация об акционном обществе и его деятельности по состоянию на 01.01.2018 (форма № 1)

4. Доля государства в уставном фонде – отсутствует.
5. Количество акционеров: всего 557, в том числе юридических лиц – 1, из них нерезидентов РБ – нет, физических лиц – 556, из них нерезидентов РБ – нет.
6. Информация о дивидендах и акциях:

Обязания аудитора в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязания аудитора по проведению аудита бухгалтерской отчетности» настоящего аудиторского заключения.
Аудитором соблюдался принцип независимости по отношению к аудируемому лицу согласно требованиям законодательства и нормы профессиональной этики.

Обязания аудитора по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Цель аудитора состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженные в установленной форме аудиторские мнения.
Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если могут обособно предположить, что в отчетности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской отчетности, принимаемые на ее основе.

Обязания аудитора по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Цель аудитора состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженные в установленной форме аудиторские мнения.
Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если могут обособно предположить, что в отчетности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской отчетности, принимаемые на ее основе.

Обязания аудитора по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Цель аудитора состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выраженные в установленной форме аудиторские мнения.
Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволит выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если могут обособно предположить, что в отчетности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей бухгалтерской отчетности, принимаемые на ее основе.

Информация об акционном обществе и его деятельности по состоянию на 01.01.2018 (форма № 1)

4. Доля государства в уставном фонде – отсутствует.
5. Количество акционеров: всего 557, в том числе юридических лиц – 1, из них нерезидентов РБ – нет, физических лиц – 556, из них нерезидентов РБ – нет.
6. Информация о дивидендах и акциях:

УТВЕРЖДЕНО
Решение Общего собрания
участников Общества
с ограниченной ответственностью
«ТАПАС»
2 апреля 2018 г. № 6/н

ЗВЯЗДА 21 красавіка 2018 г.

ЗАО «Промтрансвест» предлагает принять участие в процедуре закупки
№ 2018-562545, размещенной на сайте http://www.icbtrade.by, по «Компьютеры/оборудование > Другое».

ИЗМЕНЕНИЯ
в Проекты эмиссии жилищных облигаций пятого, шестого и восьмого выпуска Общества с ограниченной ответственностью «ЗападИнвестСистемз» (правопреемник – ООО «ТАПАС»)

1. Пункт 1.11. Проекта эмиссии жилищных облигаций изложить в следующей редакции:
«1.11. Исполнительный орган эмитента, размер доли в процентах в уставном фонде эмитента.
Директор – Сидоренко Андрей Анатольевич, действующий на основании Устава.

Table with 2 columns: Position, Name. Director: А. А. Сидоренко. Chief Accountant: И. А. Голубь.

РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного открытого аукциона со снижением начальной цены на 80 % после очередных несостоявшихся торгов по продаже имущества, принадлежащего Республиканскому дочернему унитарному предприятию «Белоруснефть-Брестоблнефтепродукт» на праве хозяйственного ведения

Table with 5 columns: Lot No, Name of object, Inv. number, Starting price, Bid price.

Местонахождение имущества: Брестская обл., Брестский р-н, Страделский с/с, 20, 1,3 км северо-восточнее н. п. Прилуки

Аукцион состоится 3 мая 2018 г. по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23. Начало в 11.00. Заявки на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с № BY94AK00122270000270000 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, ВИС: SBYAUX. Получатель платежа: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», УНП 490318588

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артема, 23, 8 (02932) 32-46-47; 32-18-95. www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: РУП «Белоруснефть-Брестоблнефтепродукт», г. Брест, ул. Героев обороны Брестской крепости, 13, 8 (0162) 27-08-31, 8 (029) 797-50-00

«К СВЕДЕНИЮ АКЦИОНЕРОВ ОАО «БелВитунифарм»

Внеочередное собрание акционеров состоится 10 мая 2018 года в 12.00 по адресу: Витебский район, дер. Должа, ул. Советская, д. 26А, актовый зал.

С материалами внеочередного собрания можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник – пятницу), начиная с 2 мая 2018 г., по месту нахождения Общества в кабинете начальника отдела правовой и кадровой работы с 08.00 до 16.00.

Объявление о повторных торгах
Лоты № Наименование имущества Кол-чество, мера, вес Итоговая стоимость

Table with 4 columns: Lot No, Name of object, Quantity, Price.

Собственник (владелец) имущества: ОАО «БелВитунифарм» (Витебский район, д. Должа, ул. Советская, д. 26А), УНП 811001710

Место нахождения имущества: г. Витебск, ул. Советская, д. 26А, актовый зал

Справочная информация об организаторе торгов: Отдел принудительного исполнения Витебского района, г. Витебск, ул. Кирова, д. 7/13, каб. 6.

Условия и порядок проведения торгов: Минимальная величина первого шага торгов – 5 % от стоимости лота.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Бережинский лесокомбинат» (продавец), проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Начальная цена с НДС (20 %) – 428 688,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (21 434,40 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 196 259,70 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (9 812,99 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 94 452,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (4 722,60 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 31 170,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (1 558,50 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 31 040,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (1 552,00 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 130 872,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (6 543,60 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 110 790,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (5 539,50 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 81 896,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (4 094,80 бел. руб.).

Начальная цена с НДС (20 %) – 318 042,00 бел. руб. Задаток 5 % от начальной цены (15 902,10 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с BY55BP3012108260016933000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК в формате IBAN BY30BBY2X, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке продажи имущества юридического лица с публичных торгов, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (с изменениями и дополнениями).

Отчет об изменении собственного капитала за 2017 год

Table with 9 columns: No, Name of indicator, Symbol, etc. Summary: Total profit 2 727.

Сведения о совокупном доходе за 2017 год

Table with 4 columns: No, Name of indicator, Symbol, Value. Summary: Total income 996.

Отчет о движении денежных средств за 2017 год

Table with 6 columns: No, Name of indicator, Symbol, 2017, 2016. Summary: Net change in cash 1 145 3156.

Годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность ЗАКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «НЕБАНКОВСКАЯ КРЕДИТНО-ФИНАНСОВАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ «ИНКАСС ЭКСПЕРТ»

Годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность в полном объеме, а также аудиторское заключение, составленное по результатам аудита годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, опубликована на интернет-сайте www.incassexpert.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2018 года

Table with 5 columns: No, Name of indicator, Symbol, 2017, 2016. Summary: Total assets 11 866 007.

Отчет о прибылях и убытках за 2017 год

Table with 5 columns: No, Name of indicator, Symbol, 2017, 2016. Summary: Profit 2 727.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01.01.2018 ОАО «АМКДОПР» – управляющая компания холдинга

Table with 5 columns: Name of indicator, Symbol, 2017, 2016. Summary: Total assets 300 422 422.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Table with 5 columns: Name of indicator, Symbol, 2017, 2016. Summary: Profit 4 420.

Информация о дивидендах и акциях

Table with 5 columns: Name of indicator, Unit, 2017, 2016. Summary: Dividends 129.14.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «АМКДОПР – УПРАВЛЯЮЩАЯ КОМПАНИЯ ХОЛДИНГА» ЗА 2017 ГОД

Аудиторское мнение: Мы провели аудит годовой бухгалтерской отчетности Открытого акционерного общества «АМКДОПР» – управляющая компания холдинга (находящегося по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. П. Бровки, 8, ком. 201; зарегистрировано Минским госисполкомом 16.07.2012 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100135676), состоящий из бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2017 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, применений к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Открытого акционерного общества «АМКДОПР» – управляющая компания холдинга» по состоянию на 31 декабря 2017 года, финансово-результативные показатели деятельности и изменение ее финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Исп. обязанности директора ООО «АСБ Консалт» А. В. Вагран

Руководитель группы аудиторов: С. В. Гулянов

Информация об аудиторской организации: Общество с ограниченной ответственностью «АСБ Консалт»

Объявление о бухгалтерском балансе ООО «Универсальный страховой брокер», опубликованное в газете «Звезда» № 59 от 28 марта 2018 года на стр. 12, дополнено информацией: годовая индивидуальная отчетность в полном объеме, включая аудиторское заключение, размещена на сайте: www.100strahovok.by.

В суд Московского района г. Бреста поступило заявление о признании безвестно отсутствующей Гусевой Оксаны Владимировны. Просим граждан и юридических лиц, имеющих сведения о Гусевой Оксаны Владимировны, 11 ноября 1977 года рождения, уроженке д. Могилыци Исаевичского района Брестской области, последнее известное место жительства: Брестская область, Ивацевичский район, д. Могилыци, ул. Короткая, д. 11, сообщить их суду Московского района г. Бреста по адресу: г. Брест, ул. Леваневского, 1, каб. 48, в течение двух месяцев со дня публикации.

www.paritbank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Примечание, 2017 год, 2016 год. Includes sections for АКТИВЫ, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, and ИТОГО АКТИВЫ/ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Примечание, 2017 год, 2016 год. Lists various income and expense items.

Республика Беларусь 220090 Минск тракт Логойский, 22А, пом. 201

Тел./факс: +375 17 262 52 23

2018 г. 01-0129 от 7 марта 2018 г.

Аудиторское заключение по годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности

Господину Белову Сергею Николаевичу Председателю Правления ОАО «Паритетбанк»

Акционером, Наблюдательному Совету и Правлению ОАО «Паритетбанк»

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Аудиторское мнение

Мы провели аудит годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее – годовая финансовая отчетность) открытого акционерного общества «Паритетбанк» (далее – ОАО «Паритетбанк», Банк) (Республика Беларусь, 220002, г. Минск, ул. Киселева, д. 61а; зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей по № 100233890), состоящей из бухгалтерского баланса на 1 января 2018 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за 2017 год, примечаний к годовой финансовой отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, прилагаемая годовая финансовая отчетность во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Паритетбанк» по состоянию на 1 января 2018 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения в том числе движение денежных средств за 2017 год в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности настоящего заключения». Наши обязанности не распространяются на проверку достоверности информации, полученной нами аудиторскими доказательствами, являющимися достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для проводимого аудита годовой финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте аудита годовой финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах.

Статья «Кредиты клиентам» бухгалтерского баланса

В связи со значимостью кредитов клиентам, а также в связи с присущей им неопределенностью их погашения резерв резерва на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе, считается одним из ключевых вопросов аудита.

Существенные вопросы необходимы для классификации активов, подверженных кредитному риску и оценки способности кредитополучателя исполнить свои обязательства перед Банком, включая оценку качества и достаточности обеспечения.

В основу классификации кредитной задолженности по группам риска положены требования Инструкции о порядке формирования и использования балансов, открытым акционерным обществом «Банк развития» и независимым кредитно-финансовым организациям специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе от 28.09.2006 № 138.

Примечание 5.6 «Кредиты клиентам», включенное в годовую финансовую отчетность, содержит информацию о сформированных резервах на покрытие возможных убытков по кредитам. Примечание 11 «Политика управления рисками», включенное в годовую финансовую отчетность, содержит информацию о предоставлении кредитополучателями обеспечения, снижающего уровень кредитного риска.

В ходе наших аудиторских процедур мы рассмотрели и оценили методологию Банка, используемую при классификации кредитной задолженности по группам риска, включая: наличие аудиторских процедур, направленных на проверку на выборочной основе своевременности выявления признаков негативной информации и финансовой неустойчивости кредитополучателей.

Мы протестировали (на выборочной основе) оценку способности кредитополучателей исполнить свои обязательства перед Банком, а также оценку качества и достаточности обеспечения обязательств.

Мы протестировали (на выборочной основе) достоверность проведенной Банком классификации кредитной задолженности по группам риска, полноту и своевременность формирования резервов на покрытие возможных убытков по кредитам и сформировали свое собственное суждение в отношении того, является ли такая классификация надлежащей.

Мы протестируем (на выборочной основе) соответствие информации в отношении резервов на покрытие возможных убытков по активам, раскрываемой в годовой финансовой отчетности, применимым требованиям Национальных стандартов финансовой отчетности.

Обязанности аудируемого лица по подготовке годовой финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой финансовой отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и организационной системы внутреннего контроля аудируемого лица, необходимой для подготовки годовой финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений, достигаемых вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке годовой финансовой отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и уместности применения принципа непрерывности деятельности, а также за надлежащее раскрытие в годовой финансовой отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к прекращению деятельности, в том числе, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него отсутствуют какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, включающего выражение в установленной форме аудиторского мнения. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если могут обоснованно предполагать, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей годовой финансовой отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, аудиторская организация применяет профессиональное суждение и сохраняет профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующие:

– выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой финансовой отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, получаем аудиторские доказательства достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений годовой финансовой отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразаывают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;

– получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно эффективности функционирования этой системы;

– оцениваем надлежащий характер применяемой аудируемым лицом учетной политики, а также обоснованность учетных оценок и соответствующего раскрытия информации в годовой финансовой отчетности;

– оцениваем правильность применения руководством аудируемого лица допущения о непрерывности деятельности, и, на основании полученных аудиторских доказательств, делаем вывод о том, имеются ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно. Если мы приходим к выводу о наличии такой существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в аудиторском заключении и соответствующему раскрытию информации в годовой финансовой отчетности. В случае если такое раскрытие информации отсутствует или является ненадлежащим, нам следует модифицировать аудиторское мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных до даты подготовки аудиторского заключения, однако будущие события или условия могут привести к тому, что аудируемое лицо утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно.

– оцениваем общее представление годовой финансовой отчетности, ее структуру и содержание, включая раскрытие информации, а также того, обеспечивает ли годовая финансовая отчетность достоверное представление о лежачих в ее основе операциях и событиях.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделяемыми руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля.

Мы предоставляем лицам, наделяемым руководящими полномочиями, заявление о том, что аудиторские доказательства, на основании которых мы выносим аудиторское заключение и до сведения этих лиц была доведена информация обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые могут обоснованно считаться угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Из числа вопросов, доведенных до сведения лиц, наделяемых руководящими полномочиями, мы также сообщаем о выявленных в ходе аудита и раскрываем в открытом аудиторском заключении (кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят пользу от ее раскрытия).

Заключение по отдельным проверяемым вопросам

Включенные в форму пруденциальной отчетности 2801 – «Расчет достаточности нормативного капитала и величины резервов», 2807 – «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе», 2809 – «Расчет ликвидности» по состоянию на 1 января 2018 года составлена во всех существенных аспектах в соответствии с Инструкцией о порядке составления и предоставления банками, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и небанковскими кредитно-финансовыми организациями пруденциальной отчетности в Национальный банк Республики Беларусь, утвержденной Постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 31 октября 2006 года № 172 (с учетом дополнений и изменений).

Директор ООО «ФБК-Бел» А. Г. Ренейский Аудитор, возглавлявший аудит Р. В. Кирсители

Информация об аудиторской организации: общество с ограниченной ответственностью «ФБК-Бел» (ООО «ФБК-Бел»). Место нахождения: Республика Беларусь, 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22А, пом. 201. Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Минским горисполкомом 6 февраля 2009 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей по № 690398039. УНП 690398039.

Дата подписания аудиторского заключения: 7 марта 2018 г.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА

за 2017 год (в тысячах белорусских рублей)

Table showing changes in equity components: Start of 2016, 2017, and 2018. Includes rows for retained earnings, reserves, and other equity items.

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ

за 2017 год (в тысячах белорусских рублей)

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Примечание, 2017 год, 2016 год. Lists components of total income.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

за 2017 год (в тысячах белорусских рублей)

Table showing cash flow movements: Operations, Investing, Financing. Includes rows for interest income, dividends, and other cash flows.

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

за 2017 год (в тысячах белорусских рублей)

Table showing changes in cash and equivalents: Start of 2016, 2017, and 2018. Includes rows for cash from operations, financing, and investing.

И. о. Председателя Правления Д. А. Панквич 6 марта 2018 года Минск

Главный бухгалтер И. Б. Сафронова 6 марта 2018 года Минск

Ссылка на публикацию на сайте: http://www.paritbank.by/about/finance/year/2017/

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь от 27 октября 2014 №15. УНП 100233890

Извещение о проведении первых и повторных открытых аукционов

по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 47-20-56.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 1. Земельный участок с кадастровым №24010000003009128, площадью 0,1180 га по адресу: г. Витебск, ул. Александра Овчинкина, 5А, для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранная зона сетей и сооружений водоснабжения. Нач. цена: 24 082,86 руб. Задаток: 1000 руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 24010000003009274, площадью 0,0882 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Приберезная, в районе дома 8 (участок № 4) для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома). Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водохозяйственная зона водного объекта (река Западная Двина); охранная зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 18 000,89 руб. Задаток: 1000 руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 24010000003009279, площадью 0,0883 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Приберезная, в районе дома 8 (участок № 4) для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водохозяйственная зона водного объекта (река Западная Двина); охранная зона сетей и сооружений водоснабжения. Начальная цена: 18 000,89 руб. Задаток: 1000 руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 3. Земельный участок с кадастровым № 24010000003008810, площадью 0,1484 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Шевардиновская, 6 для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома). Ограничений в использовании нет. Нач. цена: 27 944,07 руб. Задаток: 1000 руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 4. Земельный участок с кадастровым № 24010000003008812, площадью 0,1484 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Шевардиновская, 6 для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома). Ограничений в использовании нет. Нач. цена: 27 944,07 руб. Задаток: 1000 руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 5. Земельный участок с кадастровым № 24010000003008812, площадью 0,1484 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Шевардиновская, 6 для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома). Ограничений в использовании нет. Нач. цена: 27 944,07 руб. Задаток: 1000 руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 6. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 7. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 8. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 9. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 10. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 11. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 12. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 13. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 14. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 15. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 16. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 17. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 18. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 19. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 20. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 21. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 22. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 23. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 24. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 25. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 26. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 27. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 28. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 29. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 30. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 31. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 32. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 33. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 34. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.

Кадastroвый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, начальная цена. Лот № 35. Земельный участок с кадастровым №22128810960100642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Соколяки, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания одноэтажного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8000 бел

Захапленні

КАМП'ЮТАРНЫ АНТЫКВАРЫЯТ ДЛЯ ЗНАЙЦАЎ І АМАТАРАЎ

Хобі звычайнага студэнта пераўтварылася ў інтэрактыўны музей

Ці ведаеце вы, што першы ў свеце ноўтбук важыў больш за 20 кілаграмаў, а першы планшэт меў дыскавод для пяціцалевых дыскетаў? А што такое арыфмометры, перфастужкі і перфакарты, памятаеце? Для маладога пакалення, упэўненага, што відэакамеры і пульты нарадзіліся разам з тэлефонамі, нават бабінныя магнітафоны і відэамагнітафоны — дзіўная рэч. Таму ім, несумненна, варты будзе зазірнуць у першы ў нашай краіне музей рэтракам'ютараў Bytespace, які адкрыўся зусім нядаўна на плошчах Мінскага радыётэхнічнага каледжа (філіяла БДУІРА).

РЫКАЕ, ГУДЗЕ І ГРЭЦЦА...

Амаль пяць гадоў раздзяляюць правядзенне першай выстаўкі рэтракам'ютараў у Беларусі і дзяржаўным універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі і з'яўленне музея. За гэты час чацвертакурснік факультэта камп'ютарных сістэм і сетак БДУІРА Аляксандр АЛЯКСАНДРАЎ, чья калекцыя выстаўлялася ў 2013 годзе, стаў аспірантам і працуе цяпер у адной з ІТ-кампаній. Але захапленне рарытэтай тэхнікай у маладога чалавека не прайшло, а яго калекцыя істотна папоўнілася. Сёння ён нават не можа сказаць дакладна, колькі экспанатаў знаходзіцца на складзе — можа быць, пяцьсот, а можа быць, і больш.

Непасрэдна ў зале музея прадстаўлена каля сотні ўзораў тэхнікі: ад падліковых машынак, калькулятараў і гульніваў прыставак да вельмі рэдкіх экзэмпляраў камп'ютарнай тэхнікі ад вытворцаў, якіх ужо даўно не існуе. А пачыналася ўсё калісьці з партыі камп'ютараў, якая далася школьніку дарма ад знаёмага яго бацькі. І пазней многія рарытэты рэчы людзі проста аддавалі хлопцу, бо ведалі, што ён захапляецца камп'ютарнай тэхнікай, або падказвалі, што каштоўны экспанат можа аказацца на сметніцы.

Так ад свайго знаёмага ён даведаўся, што ў адным з інстытутаў Нацыянальнай акадэміі навук **савецкі камп'ютар ЭВМ СМ-1420 1989 года выпуску** вагой у тону хочучы спісаць. Дапусціць такога ён і яго сябры, знаткі старай тэхнікі, не маглі, таму прынялі ўсе меры, каб прадудзіліць утылізацыю. Знайшлі нумар тэлефона супрацоўніка лабараторыі, заручыліся падтрымкай роднага ўніверсітэта

і атрымалі дазвол на яе перавоз у музей.

— Гэта проста монстр, — з захапленнем кажа Аляксандр. — Як і належыць «крутым штукам», заводзіцца ён з ключа, рыкае, шуміць, гудзе і грэецца. Падтрымлівае мноства розных носьбітаў: васміцалевыя дыскеты, бабіны з магнітнай стужкай, цвёрдыя дыскі са зменнымі пласцінамі і перфастужкі. Толькі шаманы ведаюць, як прымусяць гэту машыну гузіцца з патрэбнага носьбіта (між іншым, зараз гэта махіна падключана да сучаснага планшэта. — Аўт.).

Аляксандр АЛЯКСАНДРАЎ: «Усё «жалеза» ў музеі працуе, а тое, што ламаецца, я стараюся аператыўна рамантаваць».

«Усё «жалеза» ў музеі працуе, а тое, што ламаецца, я стараюся аператыўна рамантаваць», — папярэджае наша пытанне калекцыянер. Яму вельмі падабаецца ажыўляць або «лячыць» старую тэхніку. Калі нерабочая машына пачынае працяваць «прыкметы жыцця» — гэтыя эмоцыі ні з чым нельга параўнаць.

Самы стары экспанат у музеі — лямпавы модуль захоўвання памяці на 1 біт 1959 года. Між іншым, **слова «прашыўка»**, якое **мы сёння актыўна выкарыстоўваем у дачыненні да нашых мабільных прылад**, з'яві-

У адкрыцці музея рэтракам'ютараў прынялі ўдзел міністр адукацыі Ігар КАРПЕНКА, міністр сувязі і інфарматыкі Сяргей ПАПКОЎ і рэктар БДУІРА Міхаіл БАТУРА.

лася вельмі даўно, калі камп'ютары былі вялікія і памяць у іх знаходзілася на ферытавых кольцах. Іх насамрэч прашывалі металічным дротам спецыяльна навучаныя людзі. Ферытавыя кольцы размяшчаліся

САКРЭТНЫ «ТЭРМІНАТАРА»

Гонарам музейнай калекцыі з'яўляецца таксама графічная рабочая станцыя **Silicon Graphics Indy 1993 года**. Яе маглі дазволіць сабе толькі абраныя, бо яна каштавала шалёных грошай. Выкарыстоўвалася ў камп'ютарнай тамаграфіі. Доўгі час гэта была адзіная платформа, якая мела проста фантастычны праграмны сродкі для камп'ютарнай анімацыі. Машыны падобнага класа доўгі час працавалі ў мантажных студыях першага расійскага тэлеканала, на іх у 90-я гады маніраваліся тэлевізійныя застаўкі.

Commodore Amiga 1200 — легендарны камп'ютар. Лінейка камп'ютараў Commodore Amiga стала першай у свеце лінейкай насамрэч мультымедыяных камп'ютараў. Яны былі вельмі кампактныя, таму ў гады папулярнасці існаваў анекдот: **«Праграміст пытаецца: клавiятура бачу, а дзе ж сам камп'ютар?»**. Вядома, што камп'ютары Amiga выкарыстоўваліся для стварэння спецыяльна да тых часоў, як «Тэрмінатар-2» і «Вавілон-5».

Вялікую каштоўнасць для калекцыянераў уяўляе і дамашні камп'ютар **Enterprise 128** англійскай вытворчасці 1984 года, які быў выпушчаны зусім няшмат. У пачатку 1990-х гадоў такія камп'ютары выкарыстоўваліся

для вёрсткі часопісаў адным з найбуйнейшых савецкіх выдавецтваў «Молодая гвардыя» і актыўна рэкламаваліся часопісам «Техника молодежи».

А вось, напрыклад, беларускіх «Няміг» было выпушчана ў свой час шмат, затое «цэлых» засталася вельмі мала. Паколькі савецкія камп'ютары ўтрымлівалі каштоўныя металы, то «залатары» іх актыўна разбіралі, а тыя экзэмпляры, што захаваліся, каштавалі фантастычна дорага і былі звычайнаму студэнту не па кішэні. Але Аляксандру зноў пашанцавала: з дапамогай сябра, які збіў цену ў прадаўцу, ён удалося выкупіць цэлы вучэбны клас «Няміг».

— «Няміг ПК 588» — савецкі персанальны камп'ютар, які быў распрацаваны ў Мінскім радыётэхнічным інстытуце (цяпер БДУІР) на кафедры электронных вылічальных сродкаў, — расказвае калекцыянер. — Пазней былі дапрацаваны для масавага выпуску ў складзе вучэбных вылічальных комплексаў для іх пастаўкі ў навучальныя ўстановы. Яго жалезная клавiятура павінна была супрацьстаяць вандалам школьнікам. Самая каштоўная частка ў «Нямігі» — дыскаводны блок. Калі на клас размяркоўва-

лася шмат машын, то дыскавод прызначаўся толькі для настаўніка — нават «мацёрныя» калекцыянеры мяняюць гэту дэталю толькі на штоосьці вельмі дарагое. А ў нас ёсць поўны камплект.

ДАКРАНАЦА... КАТЭГАРЫЧНА ДАЗВАЛЯЕЦА!

Шмат у музейнай рэтраклекцыі прадстаўлена ноўтбукаў. Ёсць і адзін з першых у гісторыі **Amstrad PPC512**. Ён выкананы ў форме чамадана. Быў вельмі распаўсюджаны ў Германіі ў канцы 1980-х, але важыў цэлых шэсць кілаграмаў. Побач — падобны на прышэльца з будучыні **Apple iBook G3 Clamshell**, які лічыўся вытанчанай і недарагой прыладай для школьнікаў і студэнтаў, карыстаўся вялікім поспехам у прадстаўніцтва слабага полу, таму яго яшчэ называлі «жаночым». А нядрэбязчыцы за незвычайна дызайн празвалі «крэслам для Барбі». Аднак калі гэты ноўтбук з'яўляўся ў якім-небудзь філме ці тэлеу, яго адразу ж пазнавалі па ўнікальнай вобліку. Была ў яго і яшчэ адна адметнасць — упершыню на масавым узроўні ён стаў падтрымліваць бесправяднае злучэнне.

Так выглядае самы стары экспанат у музеі — лямпавы модуль захоўвання памяці на 1 біт 1959 года.

Слёзы настальгіі ў дзяцей дзевяностых выклічыць і культура гульніваў прыстаўкі, а таксама папулярныя ў тых часах «тэтрысы». Сучасная моладзь наўрад ці ведае, што раней гульні для персанальных камп'ютараў выпускаліся не толькі на дыскетах, але і на аудыякасетах і загрузаліся ад 3 да 30 хвілін. Яны таксама прадстаўлены на выставе.

Цікавімы ў Аляксандра, а на колькі вялікі ў яго спіс «камп'ютарнага антыкварыяту», які ён марыць яшчэ сабраць.

— Сёння ў мяне ўжо ёсць магчымасць набыць тое, што вельмі хацелася і што каштуе грошай, бо я стаў зарабляць. Але ўжо прыходзіць насычэнне. Здраецца, штоосьці доўга шукаеш, а калі знаходзіш, то адчуваеш, што ўжо «перагарэў». Мой спіс, па якім я планамерна рухаўся, канешне, не закончыўся, і часам утрымацца ад чарговай пакупкі бывае ну проста немагчыма, — прызнаецца малады чалавек. — Аднак трэба засяродзіцца на аднаўленні таго, што я ўжо маю. Нядаўна мы з малодшым братам правялі тры дні на складзе, спрабавалі ўсё ўпарадкаваць. Ёсць вельмі дарагія мне экспанаты, над якімі трэба будзе папрацаваць, каб вярнуць іх у строй. Я вельмі ўдзячны кіраўніцтву БДУІРА за тое, што далі памяшканні для захоўвання маёй калекцыі, падтрымалі ідэю стварэння музея. Бо ў супрацьлеглым выпадку давалося б набыць гараж ці нават катэдж (смяецца). — Аўт.).

Экспазіцыя музея будзе пастаянна абнаўляцца, каб наведвальнік, які зазірне, напрыклад, летам, змог убачыць новыя ўзоры рэтра-тэхнікі. **Наведванне экспазіцыі бясплатнае, але, каб патрапіць на экскурсію, патрабуецца папярэдні запис у сацыяльных сетках ці на сайце музея <https://bytespace.by/>**. Уся тэхніка знаходзіцца ў рабочым стане. Глядзец, слухаць і працаваць на гэтых катэгарычна дазваляецца!

Надзея **НИКАЛЕВА**

К@нтыненцы

ВЯРШЫНІ Ў ЛЮСТЭРКУ АДРЫЯТЫКІ КУДЫ РУШЫЦЬ ЧАРНАГОРЫЯ?

Жыхары Чарнагорыі вызначыліся — па выніках выбараў прэзідэнта гэтай балканскай краіны перамог лідар кіруючай Дэмакратычнай партыі сацыялістаў Міла Джуканавіч, які набраў 53,9% галасоў. Галоўны яго канкурэнт, вылучэнец ад апазіцыйных партыяў «Дэмакратычны фронт», «Дэмакраты», «Сацыялістычная народная партыя і URA Младэн Баяніч атрымаў 33,4%. На трэцім месцы апынулася адзіная жанчына-кандыдат Драгіна Вуксанавіч з 8,2% галасоў. «Які абвясцілі, у першым жа крузе мы перавысілі вынікі астатніх шасці кандыдатаў», — заявіў Джуканавіч. Ён падзякаваў партнерам па каліццях і заявіў, што чакае такой жа ўпэўненай перамогі на маючых адбыцца парламенцкіх выбарах. Пасля сваёй прамовы Джуканавіч адкарыкаваў дзве вялізныя бутэлькі шампанскага і адліў пад апладысменты прысутных. Куды рушыць Чарнагорыя?

ЛЯСНЫ «РЭБУС»

Спачатку «экспрэс-навігацыя». Чарнагорыя — дзяржава ў Паўднёва-Усходняй Еўропе, на захадзе Балканскага паўвострава. З паўднёвага захаду абмываецца Адрыятычным морам, мае сушапутныя межы з Харватыяй на захадзе, Босніяй і Герцагавінай — на паўночным захадзе, Сербіяй — на паўночным усходзе і Албаніяй на паўднёвым усходзе. Назва краіны ў большасці заходнеўрапейскіх моў з'яўляецца адаптацыяй венецкага Montenegro (у перакладзе — «чорная гора»). Сербская назва «Црна Гора» (да гор адносіць не мае і перакладаецца як «чорны лес») пазначала большую частку сучаснай Чарнагорыі ў XV стагоддзі. Першапачаткова яна адносілася толькі да маленькай паласы зямлі, дзе жыло племя паштровічаў, але пасля пачала выкарыстоўвацца для абазначэння больш шырокага горнага раёна, дзе ўладарыла дынастыя Чарноевічаў. Падчас Балканскіх войнаў пачатку XX стагоддзя Чарнагорыя павялічыла памер сваёй тэрыторыі ў некалькі разоў.

Цяперашнюю тэрыторыю краіны можна ўмоўна падзяліць на тры часткі: узбярэжжа Адрыятычнага мора, адносна раўнінная цэнтральная частка, на якой размешчаны два найбуйнейшыя гарады — Падгорыца і Нікшыч, а таксама горныя сістэмы ўсходу (так што маляўнічыя вяршыні — разам з лясамі, якія займаюць амаль палову тэрыторыі дзяржавы, — тут таксама прысутнічаюць). Апроч таго, Чарнагорыя мае ў сваім складзе 14 марскіх астравоў. Большасць чарнагорскіх рэк — горныя, яны ўтвараюць глыбокія каньёны. Дарэчы, каньён ракі Тара глыбіней каля 1200 м з'яўляецца самым глыбокім у Еўропе і другім па глыбіні ў свеце. Водныя рэсурсы Чарнагорыі маюць значны энергетычны патэнцыял. Аднак з розных прычын (у тым ліку экалагічных) гідрэнергетыка ў краіне нерэзартная. Згодна з канстытуцыяй, рэспубліка з'яўляецца «экалагічнай дзяржавай», пад рознымі прыродаахоўнымі рэжымамі ахоўваюцца значная тэрыторыя.

КРОПКИ РОСТУ

Чарнагорыя ўзнікла як незалежная дзяржава ў XVIII стагоддзі, першай з кра-

ін Балканскага паўвострава адлучыўшыся ад Асманскай імперыі. Сталіцай быў горад Цэтыне (цяпер ён лічыцца другой сталіцай балканскай рэспублікі — гістарычнай і культурнай). У такім выглядзе краіна праіснавала да Першай сусветнай вайны, пасля якой у 1918 годзе ўвайшла ў склад Караўлеваў сэрбаў, харватаў і славенцаў. З моманту распаду Югаславіі (27 красавіка 1992 года) была ў складзе Саюзнай Рэспублікі Югаславія, якая з 4 лютага 2003-га стала дзяржаўным саюзам Сербіі і Чарнагорыі. Пасля рэфэрэндуму аб незалежнасці, у выніку якога 55,5% выбаршчыкаў прагаласавалі за выхад рэспублікі з саюза, 3 чэрвеня 2006 года Чарнагорыя абвясціла незалежнасць, а ў канцы чэрвеня была прынятая ў ААН. 15 снежня 2008-га краіна паддала заяўку аб уступленні ў Еўрасаюз. 5 чэрвеня мінулага года ў будынку Дзяржаўнага дэпартаменту ЗША ў Вашынгтоне прайшла афіцыйная цырымонія далучэння Чарнагорыі да НАТА.

У значнай меры эканоміка краіны была разбурана войнамі пачатку 1990-х гадоў. Нягледзячы на гэта, да пачатку 2000-х здо-

лела знайсці сябе на міжнароднай арэне, стаўшы прывабным аб'ектам турызму, як летняга, так і зімовага. З тых часоў у Чарнагорыі штогод назіраецца значны эканамічны рост.

Характар эканомікі Чарнагорыі рынковай. Аднавадна ў структуры ВУП звыш 70 працэнтаў прыпадае на сферу паслуг. Доля прамысловай вытворчасці — каля 20 працэнтаў, больш за дзве траціны гэтага аб'ёму — за металургіяй. Развіты перапрацоўка алюмінію, электратэхнічная, тэкстыльная, лёгкая і харчовая прамысловасць, суднабудаванне і суднарамонт, дрэваапрацоўка. Найважнейшымі карыснымі выкапнямі з'яўляюцца баксіт, жалезная руда і вугаль.

Ужо ў 2014-м доклад краіны ад турызму склаў 20% ВУП. Эксперты прагназуюць штогадовы рост даходаў на 7,7% на працягу наступных 10 гадоў. Вельмі папулярныя міжнародныя курорты, а таксама гістарычныя і прыродныя слаўтасці. Палітыка краіны нацэлена на ўсебаковае развіццё турыстычнай сферы, ёй аддзелены прыярытэт перад прамысловай і сельскай гаспадаркай. Аб гэтым, у прыватнасці, сведчыць абвясчэнне Чарнагорыі «экалагічнай дзяржавай».

ФАКТАР ДЖУКАНАВІЧА

Невялікая паўднёваславянская краіна (колькасць насельніцтва складае каля 600 тысяч чалавек) — парламенцкая рэспубліка, і прэм'ер-міністр тут валодае значна большымі ўладнымі паўнамоцтвамі, чым прэзідэнт. Кіраўнік дзяржавы прызначае ўрад і адпаведна з тым, як размеркаваліся месцы ў парламенце, прадстаўляе краіну за мяжой, уручае ўзнагароды і вырашае пытанне аб памілаванні асуджаных. Прэзідэнт Чарнагорыі абіраецца ўсенародным галасаваннем на пяцігадовы тэрмін. Нягледзячы на відавочна цырыманяльныя функцыі, барацьба за гэтую пасаду сёлетня вясной разгарнулася ўпартая. Чарговая выбарчая кампанія ў Чарнагорыі прайшла ў вельмі сільны тэрмін — аб яе старце было абвешчана ў канцы сакавіка, так што фактычна на правядзенне агітацыі кандыдатам было дадзена ўсяго два тыдні.

Міла Джуканавіч афіцыйна паведаміў пра свой намер балатавацца ў прэзідэнта Чарнагорыі толькі 19 сакавіка, менш чым за месяц да выбараў. Палітык сышоў з пасады прэм'ер-міністра краіны 26 кастрычніка 2016 года, праз 10 дзён пасля парламенцкіх выбараў, на якіх яго партыя атрымала перамогу. Пасля гэтага Джуканавіч свяржэў, што больш не плануе займацца палітыкай, бо яму «ёсць чым заняцца». Аднак на прэсканферэнцы ў Падгорыцы, на якой палітык паведаміў пра свае планы стаць прэзідэнтам, ён сказаў, што пасля такой доўгай палітычнай кар'еры ў яго ёсць абавязальнасць перад краінай. «Калі ты займаешся палітыкай больш за чворць стагоддзя, у цябе ёсць пэўныя абавязкі перад сваёй партыяй, самім сабой і краінай», — заявіў Джуканавіч.

У 29 гадоў ён стаў самым маладым кіраўніком ўрада ў Еўропе. На пасадзе прэм'ера знаходзіўся ў 1991—1998 (тройчы), 2003—2006, 2008—2010, 2012—2016 гадах. У 1998-м упершыню стаў прэзідэнтам Чарнагорыі — да 2002 года. Ён неаднойчы падаваў у адстаўку, сыходзіў у бізнес, але ўвесь час вяртаўся на вышэйшыя кіруючыя пасады. Лічыцца, што больш за 20 гадоў Джуканавіч, незалежна ад займаемай пазіцыі, дэ-факта кіруе краінай і застаецца адным з самых уплывовых балканскіх палітыкаў. «Нават у перыяды, калі ў яго не было выбарнай пасады, ён узначальваў кіруючую ў Чарнагорыі партыю. У Еўропе не так ужо шмат палітыкаў, якія захоўваюць дамінуючую пазіцыю на працягу амаль трох дзесяцігоддзяў», — адзначаў Euronews прафесар Фларыян Бібер, эксперт з аўстрыйскага ўніверсітэта Граца.

БАЛКАНСКІ БАРОМЕТР

Выбары ў Чарнагорыі, у пэўнай ступені, таксама барометр барацьбы за сферы ўплыву паміж Усходам і Захадам, адзначаюць спецыялісты. Менавіта Джуканавіч узначальваў кампанію па выхадзе Чарнагорыі з канфедэрацыі з Сербіяй. Ён — прыхіль-

нік еўраінтэграцыі. Займаючы вышэйшыя дзяржаўныя пасады, праводзіў палітыку на збліжэнне з Захадам, уступленне Чарнагорыі ў Еўрасаюз і НАТА. Аўчў ў 2005 годзе Джуканавіч выказаўся аб намерах прывесці Падгорыцу ў НАТА. Аднак пасля таго я стала дакладна зразумела, што ён выйграў выбары і зноў стане прэзідэнтам, палітык заявіў, што плануе ў найбліжэйшыя гады весці Чарнагорыю па шляху ўваходжання ў ЕС. «Тое, што я прасіў падчас гэтай кампаніі — атрымаць права зрабіць завяршальны крок пасля 20-гадовага шляху да еўрапейскай сістэмы каштоўнасцяў. Мы яго [права] атрымалі, і ўпэўнены, што спраўдзім чаканні грамадзян, зробім гэты крок і дасягнем усіх вынікаў, якія планавалі», — заявіў палітык пасля абвясчэння папярэдніх вынікаў.

Ідэя еўраінтэграцыі знаходзіць у мясцовага насельніцтва куды больш падтрымку, чым уступленне ў НАТА, падкрэслівае эксперт Інстытута славазнаўства РАН Георгій Энгельс. Наагул на Балканах еўраінтэграцыя — гэта досыць папулярная думка. Яе падаюць так, што ёсць надзея на знешнюю крыніцу дабрабыту, таму гэта не выклікае моцнага непрымання ў насельніцтва. «У нас складаныя часы, трэба зацягнуць паясы і пайсці на рэформы, але затое ўступім у ЕС і будзем прыстойна жыць», — так улады тлумачаць курс на збліжэнне з Захадам, кажа эксперт.

Падчас прэзідэнцкай кампаніі Джуканавіч выказаўся за працяг еўраатлантычнага шляху развіцця Чарнагорыі, але пры гэтым выказаў гатоўнасць «будаваць добрыя адносіны з Расіяй». Назіральнік сыходзяцца ў меркаванні, што яго аўтарытэт і амбіцыі дадуць пасаду прэзідэнта палітычнай вагі. Паўнамоцтвы цяперашняга кіраўніка Чарнагорыі Філіпа Вуянавіча заканчаюцца 20 мая, тады ж чакаецца інагурацыя яго пераемніка.

Захар БУРАК

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже земельных участков в Жабинковском районе Брестской области в частную собственность граждан Республики Беларусь. Таблица с 8 лотами, включая адреса, кадастровые номера, площади, цены и суммы задатков.

Целевое назначение использования участков — строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома. Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным Советом Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задаток); гражданским — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

Организатор аукционных торгов — КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на пр. Независимости, 22, г. Брест.

Земельный участок предоставляется в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона с условиями: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победителем такого аукциона или в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся единственным участником несостоявшегося аукциона.

- внесения платы за земельный участок, а расчетный счет соответствующего с/с (РИК);
- возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;
- обращения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона в двухмесячный срок после подписания протокола о результатах аукциона или признания аукциона продажи несостоявшимся, за государственной регистрацией в отношении земельного участка;

Аукцион состоится 24 мая 2018 г. в 11.00 по адресу: г. Жабинка, ул. Кирова, 58 (зал заседаний). Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 21.04.2018 г. до 17.30 18.05.2018 г.

25 мая 2018 г. ИЗВЕЩЕНИЕ № 6-А/2018 о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

Таблица с 5 лотами, содержащая информацию об адресе земельного участка, кадастровом номере, площади, целевом назначении, наличии ограничений, сроке аренды, начальной стоимости, сумме задатка, расходах на подготовку документа.

1. Организатор аукциона — Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее — Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).
2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр» в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

Извещение о проведении электронных торгов Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» 23 мая 2018 г. в 11.30 на электронной торговой площадке «МИНСК-НЕДВИЖИМОСТЬ»

Предмет электронных торгов: право заключения договора аренды земельного участка сроком на 5 лет. Адрес: г. Минск, ул. Карюса Гаганца, 1.

Таблица с 5 лотами, содержащая информацию о месторасположении земельного участка, кадастровом номере, площади, целевом назначении, начальной цене предмета аукциона, сумме задатка, расходах на подготовку документации.

Продавец: Минский городской исполнительный комитет, пр-т. Независимости 8, 220030, г. Минск, сайт: www.minsk.gov.by. Организатор электронных торгов и оператор электронной торговой площадки: коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости».

Порядок проведения электронных торгов: электронные торги проводятся в соответствии с регламентом информационной торговой системы ЭТП «МИНСК-НЕДВИЖИМОСТЬ» (далее — Регламент) с соблюдением требований Положения о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества.

Задаток перечисляется на расчетный счет № BY34BPSB30121049710199330000 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минску и Минской области, БИК BPSBBY2X, 220035, г. Минск, просп. Машерова, д. 80, УНП 190398583, получатель — коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» (задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению) не позже срока окончания приема документов на участие в электронных торгах — 17.05.2018 г.

Дата и время начала проведения электронных торгов: 23 мая 2018 года в 11.30 (по времени на сервере ЭТП «МИНСК-НЕДВИЖИМОСТЬ»). Победитель электронных торгов либо претендент на покупку, выражающий согласие на приобретение земельного участка по начальной цене, увеличенной на 5%, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах электронных торгов либо признания торгов несостоявшимися, до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка обязан:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы — в случае предоставления расщепки ее внесения);
- возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

ОАО «Дорстройиндустрия» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества

Таблица с 3 лотами, содержащая информацию об оборудовании, начальной цене с НДС, сумме задатка, шаге аукциона.

20 единиц оборудования: питатель вибрационный ДРО-605-20 (инв. № 4249); два агрегата мелкого дробления ДРО 702-10 (инв. №№ 4250, 4251); агрегат сортировки ДРО-690 (инв. № 4255); агрегат грануляции ДРО-630 (инв. № 4259); агрегат сортировки ДРО-669 (инв. № 4261); железобетонный ЭЖС-80 (инв. № 4266); конвейер специальный СМД-151-80 (инв. № 4267); конвейер специальных СМД-151-60 (инв. №№ 4269, 4270, 4271, 4272, 4273, 4275); три конвейера специальных СМД-151-50 (инв. №№ 4283, 4284, 4285); конвейер специальный ДРО-596-10 (инв. № 4291), операторская У-7810А4 (инв. № 4263), классификатор каскадно-гравитационный КТ-3-006 (инв. № 4247).

Таблица с 3 лотами, содержащая информацию об агрегатах сортировки ДРО-690 и агрегатах грануляции ДРО-630.

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот № 1, 2, 3 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), — Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 02.05.2018 в 11.00 по адресу: г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 1-1, 3-й этаж, актовый зал. Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом); представляющие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (Объектами) (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагают следующие документы:

1. документ, подтверждающий полномочия. Поддача документов по почте не допускается. Сведения об участниках не подлежат разглашению. Задаток перечисляется на счет BY32BAPB30123268800100000000 в ЦБВ № 510 г. Минск, региональная дирекция по Минской области ОАО «Белгруппбанк», БИК BAPBY2X, УНП 100211220, ОКПО 03455184. Получатель — ОАО «Дорстройиндустрия».

Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лот № 1 (2, 3), проводимом 2 мая 2018 года. Задаток, уплаченный участником, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта (Объектов); задаток, уплаченный участниками, не ставшими Победителями аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичный платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа участника от участия в аукционе.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.00 до 12.00, с 13.00 до 17.00 по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 1, каб. 202. Окончание приема заявлений: 28.04.2018 в 17.00. Заключительная регистрация участников: 02.05.2018 с 08.30 до 11.00 по месту проведения аукциона.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом (Объектами). Контактное лицо для осмотра Объекта: Браим Дмитрий Александрович, тел. 8 (029) 774 07 33. Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Организатор (Продавец): ОАО «Дорстройиндустрия» г. Фаниполь, ул. Заводская, 1 (017) 210-00-60, (033) 660 70 50 • www.dsi.by • e-mail: jurist@dsi.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков

Таблица с 3 лотами, содержащая информацию о местонахождении земельного участка, кадастровом номере, площади, целевом назначении, наличии инженерных коммуникаций, ограничениях прав в использовании земельного участка, сумме задатка, дате проведения аукциона, месте проведения, времени проведения, последнем сроке подачи заявления на участие в аукционе, расходах, связанных с подготовкой и проведением аукциона.

Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь, индивидуальные предприниматели (далее — ИП) или юридические лица. Гражданин, ИП или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченного должностного лица) в установленном в извещении срок подает заявление об участии в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также документов, подтверждающих внесение суммы задатка, с отметкой банка.

Кроме того, представляются: гражданским — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; ИП — копия свидетельства о государственной регистрации ИП без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина или ИП — нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованием в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованным в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансово-хозяйственной деятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованием в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Заявления для участия в аукционе принимаются с момента публикации данного извещения в печатных СМИ, с предоставлением документа, подтверждающего внесение суммы задатка, по адресу: г. Ошмяны, ул. Советская, 103, кабинет 7, с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00, контактные телефоны: (801593) 4-21-69, 4-32-18, 4-35-85.

Сумма задатка для участия в аукционе перечисляется на специальный счет Ошмянского райисполкома № BY43AKBB36415230009794200000, УНП — 500088419, в ЦБВ № 418 г. Ошмяны филиала № 413 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Лида, БИК BKBVBY21413, получатель — Ошмянский райисполком, назначение платежа — внесение задатка для участия в аукционе.

Осмотры на местности земельных участков осуществляются в рабочее время с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по требованию). Аукцион проводится при наличии не менее двух участников, в порядке в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

Победитель аукциона возмещает затраты, связанные с подготовкой и проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения, публикацией извещений в средствах массовой информации.

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже двух зданий, принадлежащих ОАО «Химремонт»

Лот № 1. Здание материального склада (Литер В 1/К-КП) Зс инв. № 500/С-25554. Адрес: г. Минск, ул. Асаналиева, 84/3. Назначение: зданием специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Г. п. — 1975. Этажность — 1. Общая площадь — 1 058,00 кв. м.

Начальная цена — 766 392,63 бел. руб. с учетом НДС 20%. Задаток — 35 000,00 бел. руб. Шаг аукциона — 5%. ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК. Объекты расположены на земельном участке пл.1.4692 га с кадастровым номером 50000000004001359. Целевое назначение земельного участка: эксплуатация и обслуживание зданий и сооружений производственного назначения. Право постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав на земельный участок: охранная зона теплотрассы, площадь 0,1540 га; обеспечение доступа для производства ремонтно-восстановительных работ эксплуатирующим организациям-владельцам инженерных коммуникаций, площадь 1,4692 га. На земельном участке находятся иные объекты, не выставляемые на аукцион. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Определен и согласован со службами местного органа власти земельный участок площадью 0,5211 га для обслуживания зданий Лота №1. Формирование земельного участка будет завершено до передачи объекта Победителю аукциона.

Часть здания с инв.№ 500/С-25554 сдано по договорам аренды (429,40 кв. м по 31.05.2018; 13,20 кв. м по 30.06.2018; 22,50 кв. м по 31.10.2018).

Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) — Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 10 (десяти) дней с назначенной даты проведения аукциона.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. Окончание приема заявлений — 18.05.2018 в 11.00. Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом. Контактное лицо для осмотра Объекта — Белов Максим Николаевич, тел. +375 (33) 603 34 70.

Организатор аукциона: 8 (017) 306-0-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.inby.by • e-mail: torgi@inby.by

